RASEBORG
RAASEPORI

RAASEPORI.FI

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2026–2028

Hyväksytty valtuustossa 15.12.2025

TALOUSARVIO JA
TALOUSSUUNNITELMA
2026–2028
Raaseporin kaupunki
Kansikuva: Emilia Nyberg

RASEBORG
RAASEPORI

Sisällysluettelo

1. Kaupunginjohtajan teksti	1
2. Raaseporin kaupungin strategia 2022–2025 ja sen sitouttaminen kaupungin toimintaan	5
3. Luottamuselimet ja niiden rakenne 2026	6
4. Organisaatiomalli 1.1.2026	7
5. Talousarviorakenne 2026	8
6. Talouden lähtökohdat, verot ja valtionosuudet	10
6.1. Raaseporin talous, verot ja valtionosuudet	11
7. Kaupunki työnantajana	19
8. Investointitalousarvio 2026 ja investointisuunnitelma 2027–2028	21
9. Konserniyhtiöt	30
10. Tuloslaskelmaosa 2026–2028	31
11. Rahoitusosa 2026–2028	32
12. Toimialoja ylittäviä yhteisiä tavoitteita ja ilmastobudjetti	33
12.1. Ilmastobudjetti 2026	34
13. Käyttötalous 2026–2028	37
Toimiala: Hallinto ja sisäiset palvelut	38
Tilintarkastus	40
Hallinto-osasto	42
Sisäisten palveluiden osasto	49
Toimiala: Sivistys ja hyvinvointi	56
Toimialahallinto	58
Varhaiskasvatusosasto	61
Opetustoimen osasto	64
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto	66
Toimiala: Kaupunkiympäristö	79
Toimialahallinto	82
Kiinteistö- ja investointiosasto	85
Yhdyskuntatekninen osasto	89
Maankäyttöosasto/Kaavoitusyksikkö	93

Maankäyttöosasto/Mittausyksikkö 97
Viranomaistehtävien osasto 100
Jätelautakunta 105
Toimiala: Elinkeino- ja työllisyyspalvelut 109
Toimialahallinto 111
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto/työllisyysalue 114
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto/oma toiminta 119
Yrityspalveluiden osasto 121
Raaseporin Vesi 125
14. Investoinnit 2026–2028 129
15. Ulkoinen tuloslaskelmaosa 2026–2028 140
16. Kunnan ja liikelaitoksen tuloslaskelma 141
16.1. Liikelaitosten vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen 141
17. Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot 142

RASEBORG
RAASEPORI

Vain muutos on pysyvää ja liikkeelle tulee uskaltaa lähteä

Maailman lähes kaikkia valtioita ja suurimpia yrityksiä sparrannut ja neuvonut Matthew Griffin sanoi energia-alan tilaisuudessa vuoden 2025 lopussa, että oikeastaan vain yksi asia on nyt muutoksessa: Kaikki.

Olen tämän vuoden aikana miettinyt mitä erilaisia merkityksiä ja konnotaatioita me annamme sanalle muutos. Kunnat ovat koko Suomessa rakennemuutoksessa, se on selvää, mutta mitä meille oikeastaan tarkoittaa muutos?

Eräs kaupunginhallituksemme jäsen on muistuttanut, että lähtökohtaisesti vain vauvat pitävät muutoksesta, silloin kun vaippa vaihdetaan. Ihmisen biologisissa rakenteissa vallitseva ja tuttu olotila on aina parempi vaihtoehto kuin epävarmuus. Ratkaisevaa on toki se, kokeeko muutoksen johtavan parannukseen vai huononnukseen. Mutta onko sekään niin helposti pääteltävissä oleva asia? Monen asian yhteisvaikutus näkyy vasta pidemmän ajan kuluttua. Harvan päätöksen lopullinen hyvyys tai huonous näkyy välittömästi. Silti meillä monilla on tarve olla melko varmasti jotain mieltä, ja yhä enemmän myös muodostaa mielipiteemme janan ääripäiden tuntumaan. Itse ajattelen, että oman ajattelunsa rajallisuuden tiedostaminen on viisauden alku.

On nimittäin aina helpompaa perustaa mielipiteensä pelkälle kritiikille. Pessimisti ei pety. Pessimisti on hämmentävän usein myös väärässä, mutta harvoin tulee tilannetta, jossa hänen täytyisi myöntää se. Optimisti ei vaadi ”mitä minä sanoin” keskustelua. Evoluutiomme on vaatinut molempia laumaamme: varovaisia ja rohkeita, edelläkävijöitä ja seuraajia, aiemmin tehdystä oppivia takapeiliin katsojia ja katseen tiukasti eteenpäin suuntaavia.

Koska kuntakentän ja julkisen talouden tilanne on nyt vaikeampi kuin vuosikymmeniin, näin uskallan väittää, on erityisen tärkeää, että Raasepori ei ajattele selviytymismoodissa. Meillä on kaikki eväät asettaa ambitiomme korkeammalle, oman kaupunkikategoriamme ykköspaikkaan. Olemmehan jo nousseet seutukaupunkien (noin 60 kpl suomalaisia kuntia) asukastyytyväisyydessä sijalta 28 vuonna 2022 sijalle I vuonna 2025! Olemme saaneet parhaita arvosanoja myös meille muuttaneilta, vapaa-ajan asukkailtamme sekä yrittäjiltämme.

Tämä ykköspaikan ylläpitäminen/saavuttaminen vaatii muutamaa asiaa:

1. **Kaupunginvaltuuston uuden strategian vision tulevaisuudesta tulee olla kirkas ja tavoitetilan selvä**, ei haalea kompromissi. Näiden pitää näkyä paitsi kaupungin yleiskaavatyössä myös kaikissa päivitettävissä ohjelmissa asuntopolitiikasta, maankäytöstä ja elinkeino-ohjelmasta täysin uuteen kulttuuri- ja vapaa-ajanohjelmaan.
2. **Kaupungilla tulee olla kyky tehdä päätöksiä**, joilla tuo visio toteutetaan. Jos päätös osoittautuu vääräksi, tulee olla tarvittavaa nöyryyttä tehdä uusi, parempi päätös. Kaupungin tulee aina olla nopeampi - yhteiskunnan muutoksiin reagoiva - toimija kuin esim. valtio ja sen virastot.
3. **Luottamusta kaupungin asukkaiden, henkilöstön ja päättäjien kesken** ennen kaikkea siitä, että kaikilla on tärkeä tehtävänsä ja oikeuksien ohella myös vastuita. Useimmat asiat vaativat edistyäkseen – ja positiivisella tavalla muuttuakseen – kuuntelua, yhteistyötä ja kokonaiskuvan ymmärtämistä kapean siilomaisen ajattelun sijaan.

RASEBORG
RAASEPORI

4. **Perspektiiviä, perspektiiviä, perspektiiviä**. Sekä historiallista että maantieteellistä sellaista. Raasepori ei ole eristetty saareke, oma kuplansa. Lentokorkeutta on hyvä välillä nostaa, jotta näkee paremmin kuinka asiat liittyvät toisiinsa.

Raaseporin taloudesta on puhuttu viimeisen vuoden ajan paljon, samalla tavalla kuin käytännössä kaikissa Suomen kunnissa ja julkisesta taloudesta yleensä. Tätä kirjoittaessa Suomi on päätynyt EU:n tarkkailuluokalle. Samat haasteet – hieman yksinkertaistettuna – näkyvät monessa paikassa: tulot ja menot eivät ole tasapainossa, lainan ja maksukyvyn suhde ei ole oikea, rakenteiden muuttaminen ja ns. saavutettujen etujen ja nykytilan purkaminen on äärimmäisen vaikeaa.

Toistan keskeisimmän viestini: Raasepori ei ole kriisissä, meillä on kumulatiivista ylijäämää viimeiseltä kolmelta vuodelta. Ehdimme toteuttaa hallittuja muutoksia ja selvittää sekä vertailla meille oikeat reitit eteenpäin. Meillä on erilaisia mahdollisia reittejä, eikä mitään hätää. Jos on satsannut enemmän kuin muut johonkin, on myös mahdollista vähentää sitä satsausta ja silti hoitaa asiat hyvin tai jopa erinomaisesti. Tätä tilannetta ei kaikilla Suomen kunnilla nyt ole.

Budjetointi- ja talousarvioprosessi 2026–2028 on silti ollut poikkeuksellisen haastava. Emme ole halunneet laittaa päätä pensaaseen, vaan ennakoida tulevaa, jotta meillä olisi liikkumavaraa. Samalla olemme halunneet käydä avointa keskustelua siitä, missä mennään. Siksi kaupunginhallituksen antamat kehykset olivat tiukat. Budjettiehdotukset eri lautakunnille ovat väkisinkin melko dramaattista luettavaa, kun niihin ei ole voinut sisällyttää tiettyjä asioita (lakisääteisiin tehtäviin liittyviä tiettyjä asioita, yhteistoimintaneuvotteluissa käsittelyssä olevat asiat, palveluverkkopäätösten vaikutukset jne).

Samanaikaisesti budjetointiprosessin kanssa käynnissä on siis ollut mm. palveluverkkosuunnitelman päivitys, organisaatiomuutoksia ja talouden tasapainottamis- ja tuottavuussuunnitelma 2025–2028. Nyt kun meillä on näihin liittyviä päätöksiä, pääsemme lähemmäs annettua budjettikehystä, mutta emme vielä aivan perille asti. Suunta on täysin oikea ja valintoja on täytynyt tehdä.

Kaikki tehdään kuitenkin siitä syystä, että meillä olisi nyt ja jatkossa mahdollisuuksia myös panostaa asioihin, jotka edesauttavat tulopuolen kasvua. Se puolestaan mahdollistaa tarpeelliset ja välttämättömät investoinnit ja palvelut, mutta myös ne, joita kutsutaan elämän ja arjen kultareunukseksi, eli iloa ja elämänlaatua kohottavat investoinnit ja palvelut.

Ensi vuoden isoja asioita tulee yksinkertaisesti olemaan tuon tasapainottamis- ja tuottavuussuunnitelman toimeenpano. Listalla on monia asioita, jotka ovat myös inspiroivia ja kannustavat meitä ajattelemaan uusiksi, haastamaan itseämme, hyvällä tavalla.

Sydämellinen kiitos kaikille työntekijöillemme, asukkaillemme, yhdistyksillemme, yrityksillemme, naapureillemme ja päättäjillemme. Raaseporille käy hyvin. Omalle alueellemme käy hyvin. Olen aiemmin tainnut käyttää ilmaisua *”pidetään katse pallossa”*. Muutan sen ensi vuodelle sanontaan *”pidä katse donitsissa, älä sen reiässä” (David Lynch)*.

Petra

kaupunginjohtaja

RASEBORG
RAASEPORI

Avainluvut 2026

Toimintatuotot **23,0 M€**

Hallinto ja sisäiset palvelut 0,6 M€
Sivistys ja hyvinvointi 4,6 M€
Kaupunkiympäristö 8,6 M€
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut 2,4 M€
Raaseporin Vesi 6,8 M€

Toimintamenot **-110,4 M€**

Hallinto ja sisäiset palvelut -16,2 M€
Sivistys ja hyvinvointi -56,7 M€
Kaupunkiympäristö -22,5 M€
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut -10,9 M€
Raaseporin Vesi -4,1 M€

Vuosikate	**6,4 M€**	**Tilikauden alijäämä**	**-1,9 M€**

Tuloveroprosentti **9,3 %** **Ei muutosta!**

Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti **0,41 %** Suomen alhaisin!

Kunnallisvero 58,5 M€
Yhteisövero 3,2 M€
Kiinteistövero 12,5 M€
Valtionosuudet 19,0 M€

Kumulatiivinen ylijäämä	**21,9 M€**

Investointisuunnitelma **20,8 M€**

Rakennukset 10,2 M€
Infra 5,4 M€
Maa- ja vesialueet 1,4 M€
Liikuntapaikat 1,3 M€
Raseporin Vesi 2,5 M€

Lainakanta	**127,7 M€**

Panostukset

- Strategiatyö
- Rakenteelliset muutokset ja panostukset palveluverkkosuunnitelman ja tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman mukaisesti
- Yleiskaavatyö ja uudet maapoliittiset aloitteet

Asukasluku 27 000 | Henkilöstömäärä 1 138
(Henkilötyövuodet)

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG
RAASEPORI

2. Raaseporin kaupungin strategia 2022–2025 ja sen sitouttaminen kaupungin toimintaan

Raaseporin valtuusto hyväksyi kesäkuussa 2022 kaupungin strategian vuosille 2022–2025. Kuntalain 37 pykälän mukaan valtuusto päättää kuntastrategiassa kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista siten, että talousarviotyössä otetaan huomioon kunnan nykytilanne ja tulevat muutokset. Työ uuden strategian laatimiseksi on aloitettu, ja se tuodaan päätöksentekoon keväällä 2026. Nykyinen strategia on voimassa siihen saakka, kunnes valtuusto on tehnyt päätöksen uudesta strategiasta.

Vuoden 2026 budjetoinnin yhteydessä kaikki kaupungin osastot ovat käyneet läpi uudet strategiset tavoitteet ja rakentaneet niiden pohjalta toiminnalliset tavoitteensa ja toimenpiteensä. Kaupunki on kiinnittänyt erityistä huomiota selkeisiin, laadullisiin ja mitattavissa oleviin tavoitteisiin, jotka ovat yhdenmukaisia muiden toimialojen kanssa.

Strategiset tavoitteemme

IHMISET EDELLÄ

Strategiset tavoitteet

- Hyvinvoivat asukkaat
- Laadukas pedagogiikka
- Määrätietoinen asiakasviestintä
- Hyvinvoiva ja viihtyvä henkilöstö
- Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys
- Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi
- Aktiivinen vapaa-aika

SUJUVA ARKI

Strategiset tavoitteet

- Parantunut palvelutaso
- Viisas digitalisaatio
- Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu

HUOLEHDIMME RAASEPORISTA

Strategiset tavoitteet

- Hiilineutraalius 2030
- Vastuullinen taloudenpito
- Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto
- Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka
- Laadukas vesi
- Luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen
- Tiedolla johtaminen

RASEBORG
RAASEPORI

3. Luottamuselimet ja niiden rakenne 2026

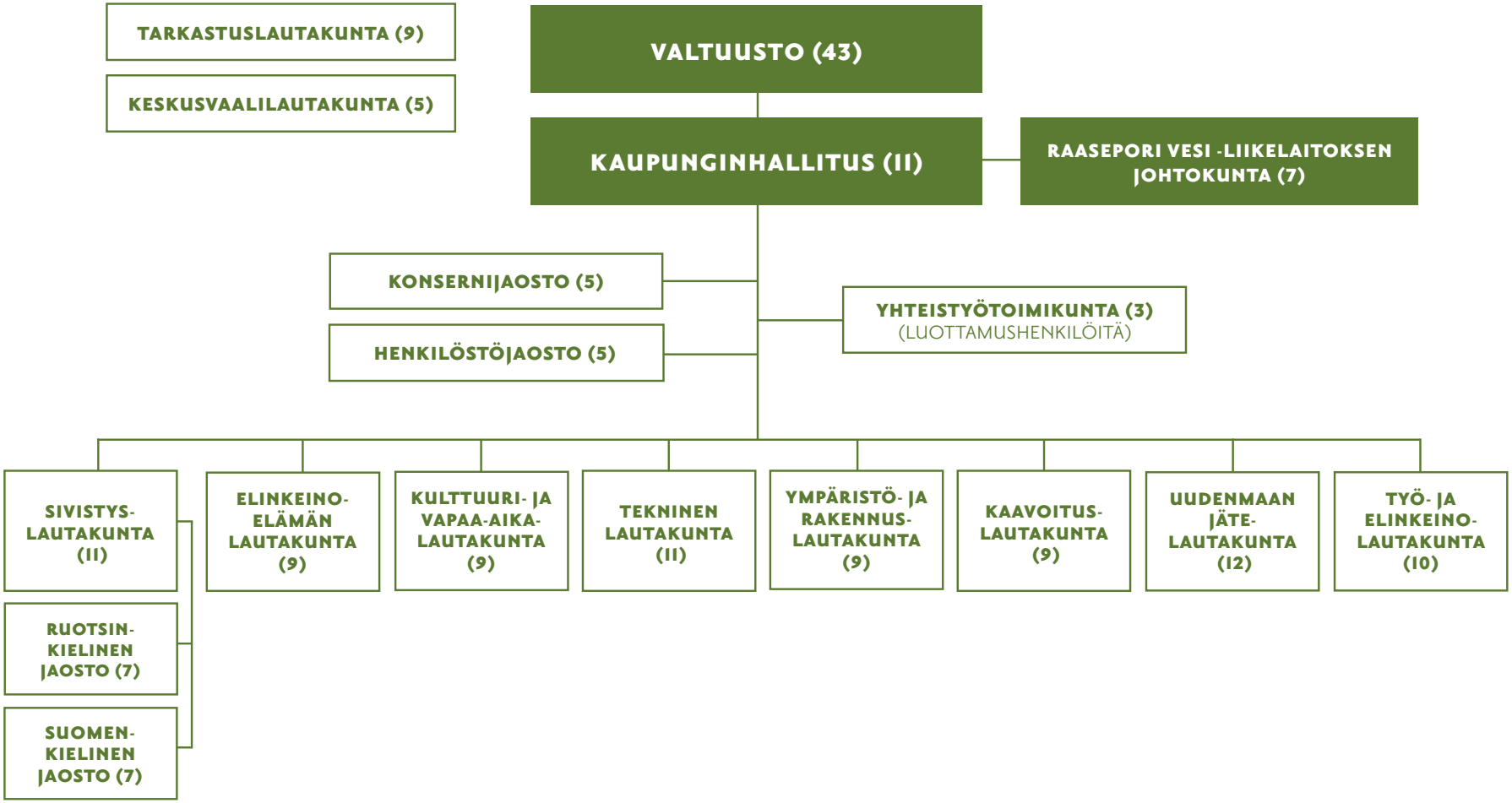

RASEBORG
RAASEPORI

4. Organisaatiomalli 1.1.2026

KAUPUNGINJOHTAJA

- **RAASEPORIN VESI**
- **Sisäinen controller**

HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT

HALLINTO-OSASTO

- Talous
- Henkilöstö
  - Palkanlaskennan toimintayksikkö
- Viestintä
- Demokratia

SISÄISTEN PALVELUIDEN OSASTO

- It ja digitalisaatio
- Ruokapalvelut ja toimitilahuolto
  - Ruokapalveluiden toimintayksikkö
  - Toimitilahuollon toimintayksikkö
- Muut hallintopalvelut

SIVISTYS JA HYVINVOINTI

VARHAISKASVATUSOSASTO

- 18 päiväkotiyksikköä

OPETUSTOIMEN OSASTO

- 21 yksikköä: perusopetus ja lukiot

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAOSASTO

- Kirjastotoimi
- Museotoimi
- Nuorisopalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Liikuntapalvelut
- Kansalaisopisto
- Musiikkiopisto

TOIMIALAHALLINNON OSASTO

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

KIINTEISTÖ- JA INVESTOINTIOSASTO

- Investointihankkeet
- Tilahallinto
  - Kiinteistönhuollon toimintayksikkö

YHDYSKUNTATEKNINEN OSASTO

- Kadut ja muut liikenneväylät
- Viher- ja vesialueet
  - Metsäalueiden toimintayksikkö

MAANKÄYTTÖOSASTO

- Kaavoitus
- Mittaus

VIRANOMAISTEHTÄVIEN OSASTO

- Rakennusvalvonta ja rakennusluvat
- Ympäristönsuojelu ja ympäristöluvat

TOIMIALAHALLINNON OSASTO

UUDENMAAN JÄTEHUOLTO-VIRANOMAINEN

ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT

YRITYSPALVELUIDEN OSASTO

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTUMISPALVELUIDEN OSASTO

- Työnvälitys
- Työnvälitys ja tukipalvelut
- Kotoutumispalvelut

TOIMIALAHALLINNON OSASTO

RASEBORG
RAASEPORI

5. Talousarviorakenne 2026

Talousarvion sitovuustasot valtuusto- ja lautakuntatasolla valtuuston 24.11.2025 § 134 tehdyn päätöksen mukaan organisaatiomuutoksesta ja valtuuston päätös hallintosäännön 90 § muutoksesta sitovien tavoitteiden osalta 24.11.2025 § 135.

TOIMIALA/ELIN Valtuusto	**TOIMIALUE** (18 määrärahaa) Sitovuustaso: **Valtuusto***	**YKSIKKÖ I** (45 määrärahaa) Sitovuustaso: **Lautakunta^**
Hallinto ja sisäiset palvelut	Tilintarkastus	Tilintarkastus
	Hallinto	Demokratia Viestintä Talous Henkilöstö
	Sisäiset palvelut	Muut hallintopalvelut IT ja digitalisaatio Ruokapalvelut ja toimitilahuolto
Sivistys ja hyvinvointi	Toimialahallinto	Hallinto Oppilaskuljetukset
	Varhaiskasvatus	Tukipalvelut Muu varhaiskasvatustoiminta Päiväkotitoiminta
	Opetustoimi	Tukipalvelut Perusopetus Lukiot
	Kulttuuri- ja vapaa-aika	Muu opetustoiminta Hallinto kulttuuri ja vapaa-aika Vapaa sivistystyö Museot Kirjasto Nuoriso Kulttuuritoiminta Liikuntapalvelut

RASEBORG
RAASEPORI

TOIMIALA/ELIN Valtuusto	**TOIMIALUE** (18 määrärahaa) Sitovuustaso: **Valtuusto***	**YKSIKKÖ 1** (45 määrärahaa) Sitovuustaso: **Lautakunta^**
Kaupunkiympäristö	Toimialahallinto	Hallinto Pienvenesatamat Ympäristöterveydenhuolto
	Kiinteistöt ja investoinnit	Investointihankkeet ja projektienhallinta Tilahallinta
	Yhdyskuntatekniikka	Kadut ja muut väylät Viher- ja vesialueet
	Kaavoitus	Kaavoitus
	Mittaus	Mittaus
	Viranomaistehtävät	Rakennusvalvonta ja -luvat Ympäristövalvonta ja -luvat
	Jätelautakunta	Jätelautakunta
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	Toimialahallinto	Toimialahallinto Markkinointi
	Työllisyys- ja kotoutumipalvelut/ Työllisyysalue	Hallinto työllisyys viranomaistyö Työnvälitys Työnvälitys ja tukipalvelut Kotoutumispalvelut
	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut/ Oma toiminta	Hallinto työllisyyspalvelut Kotoutumispalvelut ja kansainvälinen osaaminen
	Yrityspalvelut	Yrityspalvelut

*Valtuusto hyväksyy nettomäärärahat tällä tasolla. Talousarviomuutokset toimialan sisällä osastojen toiminta-alueiden välillä vaativat valtuuston hyväksynnän.
^Lautakunta hyväksyy nettomäärärahat tällä tasolla. Ta-muutokset toimintalueen sisällä yksiköiden välillä vaatii lautakunnan hyväksynnän.

RASEBORG
RAASEPORI

6. Talouden lähtökohdat, verot ja valtionosuudet

Yleinen taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi viime vuonna 0,4 prosenttia vuositasolla ja talouden toipuminen jatkuu. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025, ja 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Heikko lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painavat julkista taloutta tänä vuonna. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoitokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja pienenee siitä n. 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja kolmen prosentin tuntumaan ennustejakson lopulla. Velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027, minkä jälkeen se kääntyy uudelleen kasvuun ja ylittää 90 prosenttia vuonna 2029.

(Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, syksy 2025)

Kuntien talous

Kuntatalouden näkymät pysyivät uusimmassa syksyn kehitysarviossa melko lailla ennallaan. Juuri nyt kuntatalouden tila heikkenee 2020-luvun alun poikkeusvuosien jälkeen nopeasti, mikä näkyy vuosikatteen, tilikauden tuloksen ja toiminnan ja investointien rahavirran romahtamisena vuonna 2025. Lähivuosina tunnusluvut pysyttelevät heikolla tasolla, kunnes vahvistuvat hieman vuosina 2028–2029 sote-siirtolaskelman tarkentumisesta johtuvien valtionosuuksien jälkiperintöjen päättyessä. Koko ennusteajanjakson ajan kuntataloudessa on tulojen ja menojen pysyvä, rakenteellinen epätasapaino. Arviointimenettelyyn päätyvien kuntien määrä nousee sekä velkaantuminen ja laskennallinen kunnallisveron korotuspaine kasvavat tulevina vuosina.

Kehitysarvion tarjoilema kuntatalouden näkymä ei voi toteutua sellaisenaan. Tilanteen parantamiseksi valtion tulee antaa kunnille työrauha ja pidättäytyä uusista tulojen leikkauksista ja rahoitusvastuiden lisäämisistä. Myös valtaosalta kuntia vaaditaan ennusteajanjaksolla huomattavaa lisäsopeutusta, tiukkaa menokuria ja uusia toimintatapoja palvelujen järjestämiseksi. Kuntien taloudellinen liikkumavara, erityisesti verotuksen puolella, on kutistunut hyvinvointialueuudistuksen jälkeen rajusti.

Kuntatalouden kehitysarviossa toimintakuluja kasvattavat tulevina vuosina kunta-alan palkankorotukset, muut hintapaineet, TE-palvelu-uudistus sekä valtion muut julkisen sektorin menoja laajentavat linjaukset.

Sivistyspalvelujen osuus kuntien nettomenoista on karkeasti ottaen noin kolme neljäsosaa. Kuntien tulevien vuosien menopaineita helpottaakin se, että sivistyksen toimialalla kokonaispalvelutarve, erityisesti esiopetuksessa ja perusopetuksessa, on laskeva syntyvyyden laskun ja nuorten ikäluokkien suhteellisen pienentymisen vuoksi.

Sivistystoimen pienenevän palvelutarpeen vuoksi kuntien tyypillinen menokehitys ei voikaan enää säilyä sote-vuosien tapaan 3–5 prosentin kasvukäyrällä, vaan tulevina vuosina myös sivistystoimen kustannuskehitystä on sopeutettava. Se ei tarkoita automaattisesti sitä, että lasten hyvinvoinnista leikataan. Kun rahoitusta kohdennetaan kohdennetummin ja vaikuttavammin tietoon perustuen, kokonaiskustannukset voivat laskea ja lasten hyvinvointi voi lisääntyä.

Jos opetuksen järjestämisen kustannuksia ei kyetä kunnissa sopeuttamaan lasten määrän vähentyessä niin kunnilla on käsissään uusi ”sote-ongelma”. Se tarkoittaa kasvavia lapsikohtaisia kustannuksia, pieneneviä valtionosuuksia sekä kasvavaa verojen korotuspainetta tuleville sukupolville.

Kunnat ovat tulevina vuosina lukuisten isojen haasteiden edessä. Joihinkin haasteisiin, kuten ulkopoliittisiin kiistoihin, emme juuri voi vaikuttaa. Moniin haasteisiin kuitenkin voimme vaikuttaa. Talouspaineiden helpottamiseksi kuntien on etsittävä sivistystoimesta uusia tapoja tuottaa vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluja. Kuntien on löydettävä myös rohkeasti keinoja, joilla helpotetaan työttömien työllistymistä työmarkkinoille. Myös valtiolla on roolinsa: esimerkiksi opetusta koskevaa lainsäädäntöä on joustavoitettava vastaamaan paremmin tilanteita, joissa lasten määrä vähenee.
(Kuntaliitto – ote pääekonomistin katsauksesta, lokakuu 2025)

6.1. Raaseporin talous, verot ja valtionosuudet

Yleistä

Vuoden 2026 talousarvio osoittaa tilikaudelle 1,9 miljoonan euron alijäämää.

Kaupungin omassa toiminnassa on 2,3 miljoonan euron alijäämä ja Raaseporin Vesi -liikelaitoksen talousarvion lähtökohtana on 0,4 miljoonan euron ylijäämä.

Vuoden 2026 henkilöstömenoihin on laskettu 1,1 prosentin korotus. Suunnitteluvuosille on arvioitu, että henkilöstömenot kasvavat työehtosopimuksen mukaisilla korotuksilla, vuonna 2027 2,1 prosenttia ja vuonna 2028 1,0 prosenttia. Muiden kustannuserien osalta suunnitteluvuosien 2027–2028 indeksikorotuksen arvioidaan olevan 2 prosenttia.

Taloussuunnitelma on alijäämäinen vuonna 2027 1,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 3,3 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä 31.12.2024 kaupungilla oli 24,8 miljoonaa euroa kertynyttä ylijäämää. Syyskuun 2025 ennusteessa on arvioitu 1,3 miljoonan euron alijäämää vuodelle 2025. Talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman mukaan kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2028 olisi 17,2 miljoonaa euroa.

Kaupungin investoinnit mukaan lukien Raaseporin Vesi -liikelaitos vuonna 2026 ovat arviolta 20,8 miljoonaa euroa.

Kaupungin velkataakan, liikelaitokset mukaan luettuna, lasketaan vuodenvaihteessa 2025-2026 olevan 114,7 miljoonaa euroa tai 4 248 euroa asukasta kohden, mikä on 287 euro korkeampi kuin tilinpäätöksessä 31.12.2024. Vuoden 2026 talousarviossa arvioitiin asukaskohtaiseksi velkataakaksi 4 731 euroa. Vuonna 2026 lainataakan lasketaan kasvavan 13,0 miljoonaa euroa ja olevan 127,7 miljoonaa euroa vuodenvaihteessa 2026-2027.

Vuoden 2026 kokonaiskorkokustannuksiksi arvioidaan 1,2 miljoonaa euroa, josta omaa toimintaa rasitetaan 1,1 miljoonalla eurolla ja Raaseporin Vettä 0,1 miljoonalla eurolla. Vuonna 2025 nämä menot ovat 0,8 miljoonaa euroa.

VERKSAMHETENS INTÄKTER / TOIMINNAN TUOTOT

Bokslut / Tilinpäätös 2022–24
Budget / Talousarvio 2025-26

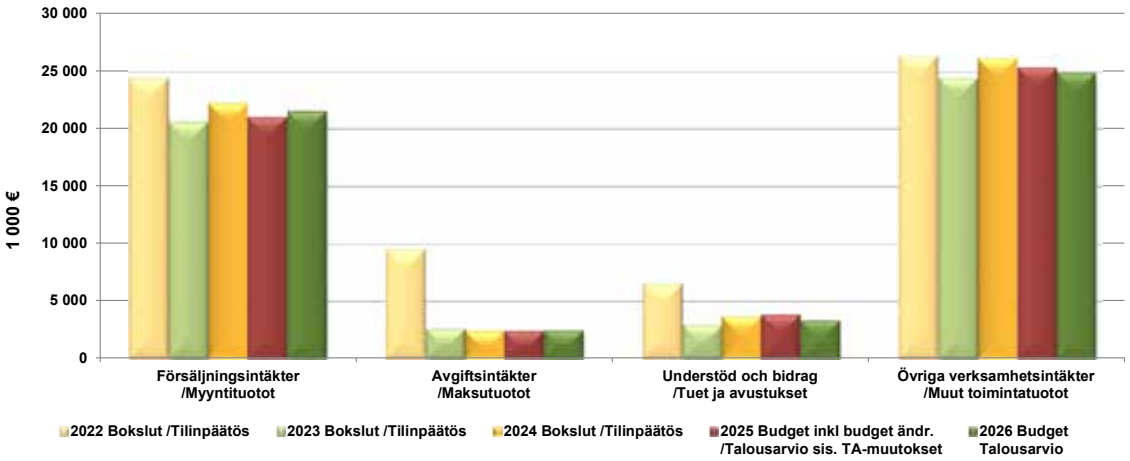

VERKSAMHETENS KOSTNADER / TOIMINTAKULUT

Bokslut / Tilinpäätös 2022–24
Budget / Talousarvio 2025–26

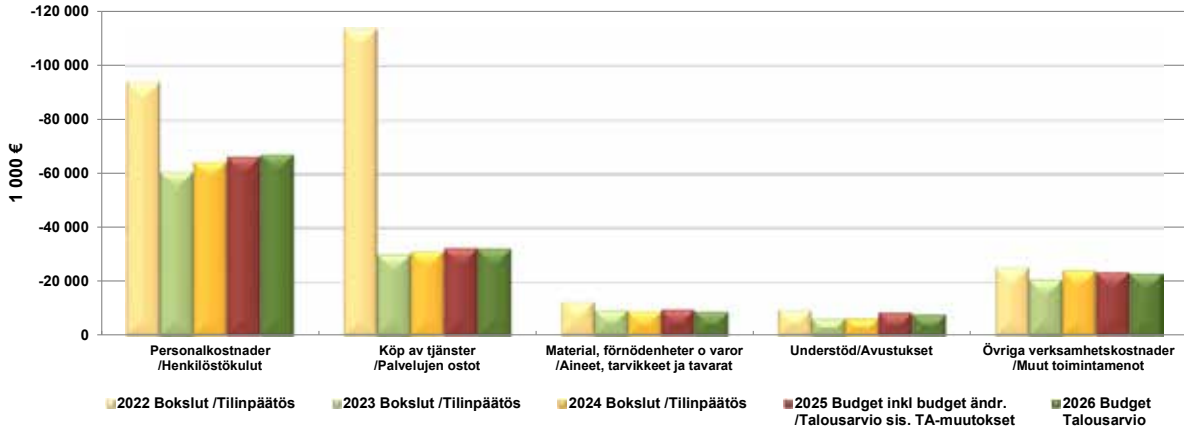

Verksamhetskostnader / Toimintamenot

Bokslut 2024, Budget 2025, Budget 2026, Plan 2027–2028
Tilinpäätös 2024 Talousarvio 2025, Talousarvio 2026, Suunnittelu 2027–2028

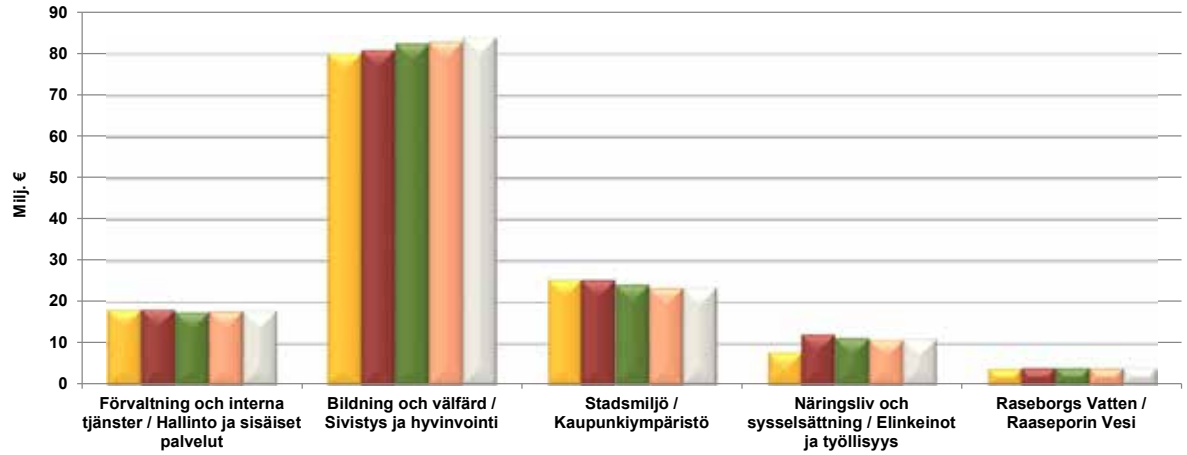

**Kumulativt överskott / Kumulatiivinen ylijäämä
2020–2028**

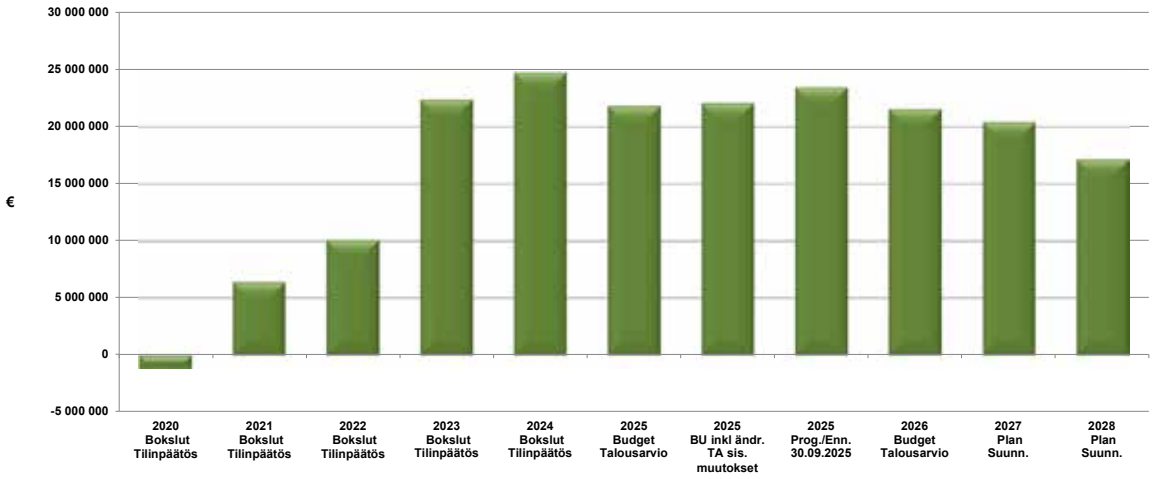

**Över- / underskott
Ali- / ylijäämä
2020–2028**

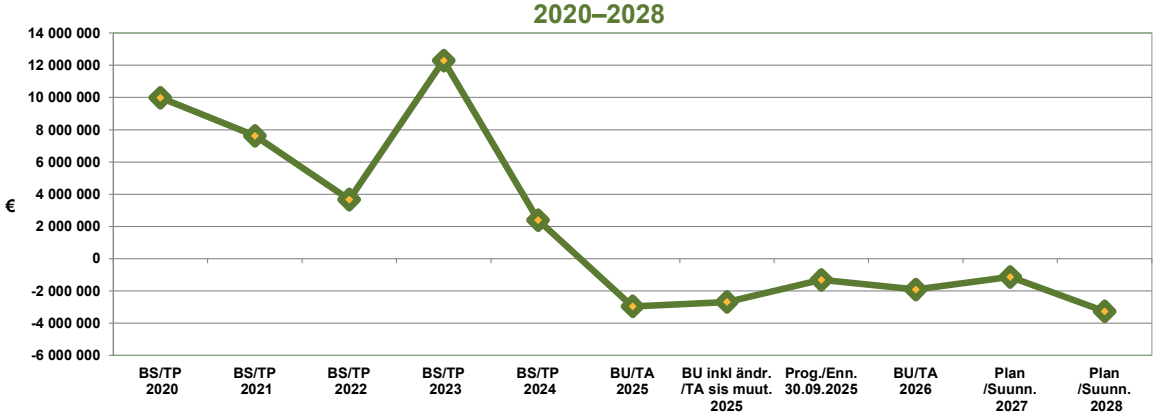

Verot

Kunnan verotulot koostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja yhteisövero-osuudesta.

Vuonna 2025 kunnallisverotulojen arvioidaan nousevan 55,7 miljoonaan euroon. Verotuottojen kehitys on 1,9 miljoonaa euroa alempi kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Budjetoidut verotuotot perustuvat kuntaliiton syyskuun 2025 ennusteeseen.

Kunnallisveron määräksi vuodelle 2026 on budjetoitu 58,5 miljoonaa euroa (+5,1 %). Kunnallisveron määräksi vuonna 2027 arvioidaan 59,6 miljoonaa euroa (+1,9 %) ja vuonna 2028 62,0 miljoonaa euroa (+4,0 %).

Ehdotuksessa taloussuunnitelmaksi 2026-2028 lähdetään siitä, että kunnallisveroprosentti pysyy muuttumattomana, 9,3 prosenttia.

Yhteisöverotulon arvioidaan olevan 3,0 milj. euroa vuonna 2025 (-12,0 %).

Vuonna 2026 yhteisöveron arvioidaan olevan 3,2 miljoonaan euroon. Yhteisöveron määräksi vuonna 2027 arvioidaan 3,4 miljoonaa euroa (+5,8 %) ja vuonna 2028 3,6 miljoonaa euroa (+5,0 %).

Vuonna 2025 kunnan osuus yhteisöverosta on 23,65 prosenttia. Vuonna 2026 kunnan osuus yhteisöverosta arvioidaan olevan 22,90 prosenttia. Vuonna 2027 osuuden arvioidaan olevan 23,05 prosenttia ja vuonna 2028 23,23 prosenttia.

Kiinteistöverolain 11, 12 ja 13 §:ien mukaan kunnanvaltuusto päättää seuraavista asioista:

- yleinen kiinteistöveroprosentti rakennukset 0,93–2,00
- yleinen kiinteistöveroprosentti maapohja 1,30–2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00

Raaseporissa vuoden 2025 veroprosentit ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistövero rakennukset 1,35 %
- Yleinen kiinteistövero maapohja 1,35 %
- Vakituisten asuintojen kiinteistövero 0,41 %
- Muiden rakennusten kiinteistövero 1,80 %
- Voimalaitoksen kiinteistövero 3,10 %
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero 0,00 %

Kiinteistöveron arvioidaan tuovan 12,5 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuoden 2026 talousarviossa on lähtökohtana ollut muuttumattomat kiinteistöveroprosentit ja kiinteistöverotulojen lasketaan olevan vuoden 2025 tasolla.

RASEBORG
RAASEPORI

Valtuusto on 10.11.2025 (§ 123) päättänyt Raaseporin veroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:

- Tuloveroprosentti 9,3 %
- Yleinen kiinteistövero rakennukset 1,35 %
- Yleinen kiinteistövero maapohja 1,35 %
- Vakituisten asuintojen kiinteistövero 0,41 %
- Muiden rakennusten kiinteistövero 1,80 %
- Voimalaitoksen kiinteistövero 3,10 %
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero 0,00 %

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on vuonna 2025 7,54 prosenttia (7,47 % vuonna 2024). Tuloveroprosentin aritmeettinen keskiarvo on 8,77 prosenttia (8,67 prosenttia vuonna 2024), ylin veroprosentti on 10,9 prosenttia ja alin 4,7 prosenttia. 9,4 on yleisin veroprosentti ja sitä sovelletaan 34 kunnassa.

Erilaisista vähennyksistä johtuen kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) eivät vastaa kuntien todellista veroastetta. Raaseporin ns. efektiivinen veroaste vuonna 2025 on 7,36 prosenttia ja maan keskiarvo 6,13 prosenttia

Kuntien keskimääräiset kiinteistöveroprosentit vuonna 2025 ovat:

- Yleinen kiinteistövero rakennukset 1,15 %
- Yleinen kiinteistövero maapohja 1,31 %
- Vakituisten asuintojen kiinteistövero 0,51 %
- Muiden rakennusten kiinteistövero 1,24 %

Veroprosentit viimeisien vuosien aikana:

VEROPROSENTIT	2026	2025	2024	2023	2022
Tuloveroprosentti	**9,30 %**	9,30 %	9,30 %	9,36 %	22,00 %
Kiinteistöveroprosentit					
Yleinen kiinteistöt	**1,35 %**	1,35 %	1,35 %	1,35 %	1,35 %
Yleinen maapohja	**1,35 %**	1,35 %	1,35 %		
Vakituinen asuminen	**0,41 %**	0,41 %	0,41 %	0,41 %	0,41 %
Muu asuminen	**1,80 %**	1,80 %	1,80 %	1,80 %	1,80 %
Voimalaitos	**3,10 %**	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %
Yleishyödyllinen yhteisö	**0,00 %**	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Taulukko verotulokehityksestä taloussuunnitelmakaudella:

VEROTULOT Milj. euroa	**2024** Tilinpäätös	**2025** Ennuste	**2026** Talousarvio	**2027** Suunnitelma	**2028** Suunnitelma
Kunnallisvero	55 748	55 655	58 501	59 569	62 000
Kiinteistövero	12 458	12 502	12 520	12 520	12 520
- yleinen kiinteistövero rakennukset 1,35 %	2 981	3 029	3 038	3 038	3 038
- yleinen kiinteistövero maapohja 1,35 %	4 072	4 092	4 101	4 101	4 101
- vakituinen asuminen 0,41 %	2 807	2 791	2 791	2 791	2 791
- muu asuminen 1,80 %	2 598	2 590	2 590	2 590	2 590
Yhteisövero	3 473	3 057	3 196	3 382	3 550
Yhteensä	**71 679**	**71 214**	**74 217**	**75 471**	**78 070**

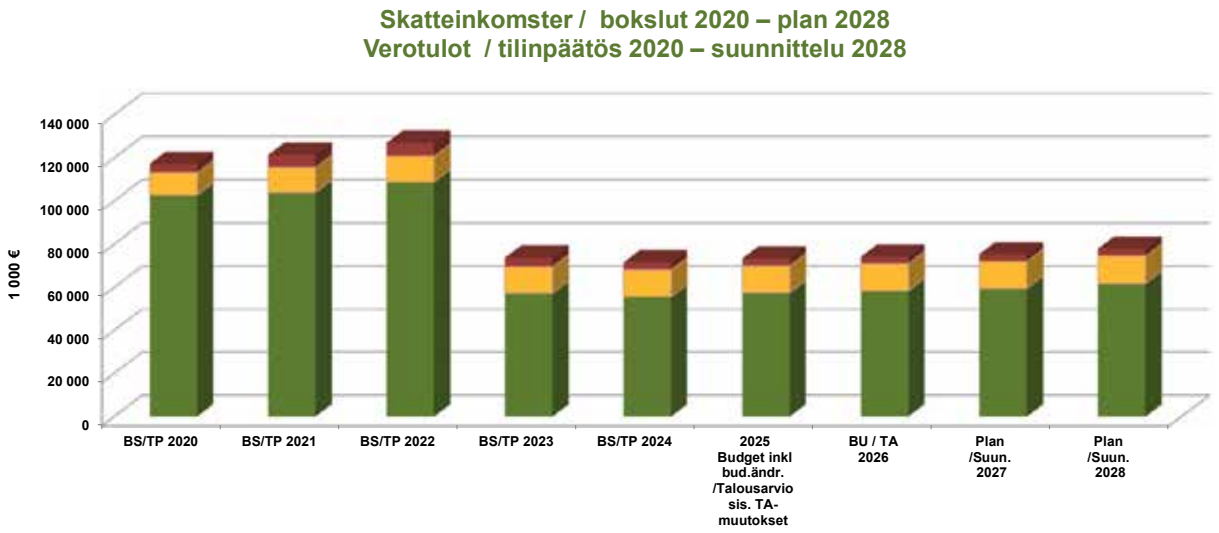

Valtionosuudet

Kuntien valtionosuuksien rahoitus koostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta, josta määrätään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa, ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetystä valtionosuusrahoituksesta.

Vuoden 2026 valtionosuudeksi on budjetoitu 19,0 miljoonaa euroa. Suunnitteluvuosien valtionosuuksien odotetaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2026. Valtionosuusjärjestelmän uudistus on työn alla, ja tavoitteena oli, että uusi järjestelmä tulisi voimaan vuoden 2027 alusta. Marraskuun 2025 lopun tietojen mukaan uusi valtionosuusjärjestelmä kuitenkin siirtyisi tulevaisuuteen niin, ettei sitä otettaisi käyttöön nykyisen hallituskauden aikana.

Vuodesta 2025 alkaen peruspalvelujen valtionosuuksiin sisältyy myös TE-palveluiden valtionosuus.

Budjetoidut valtionosuudet perustuvat kuntaliiton ennusteeseen syyskuulta 2025.

Lopulliset päätökset vuoden 2026 valtionosuuksista tehdään vuoden 2025 joulukuun lopussa.

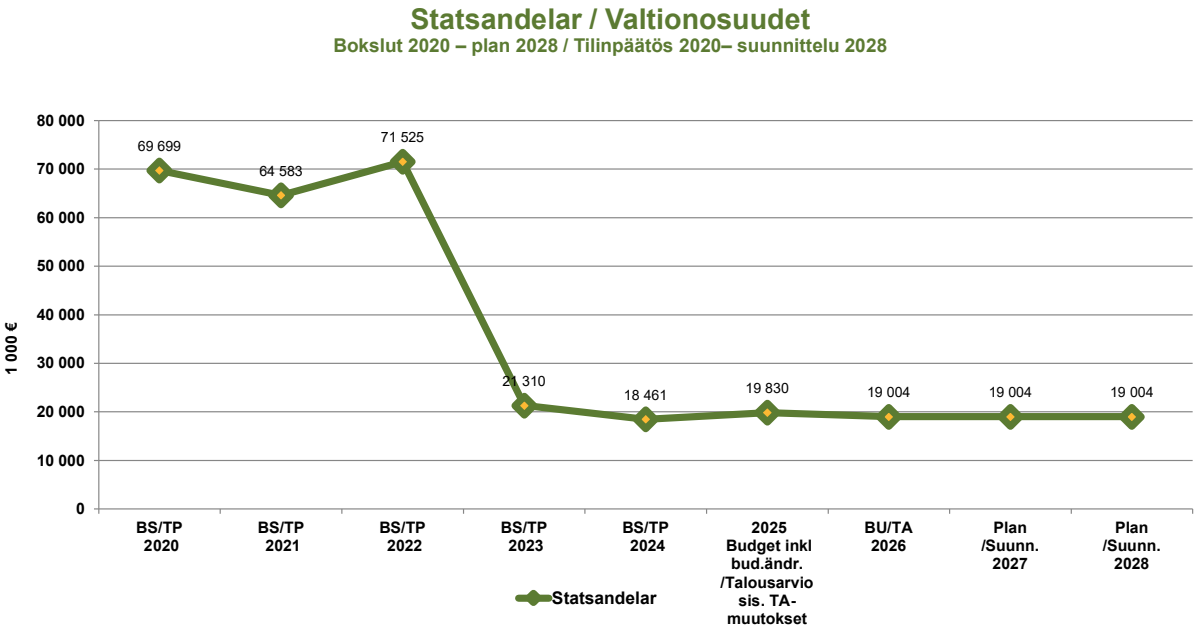

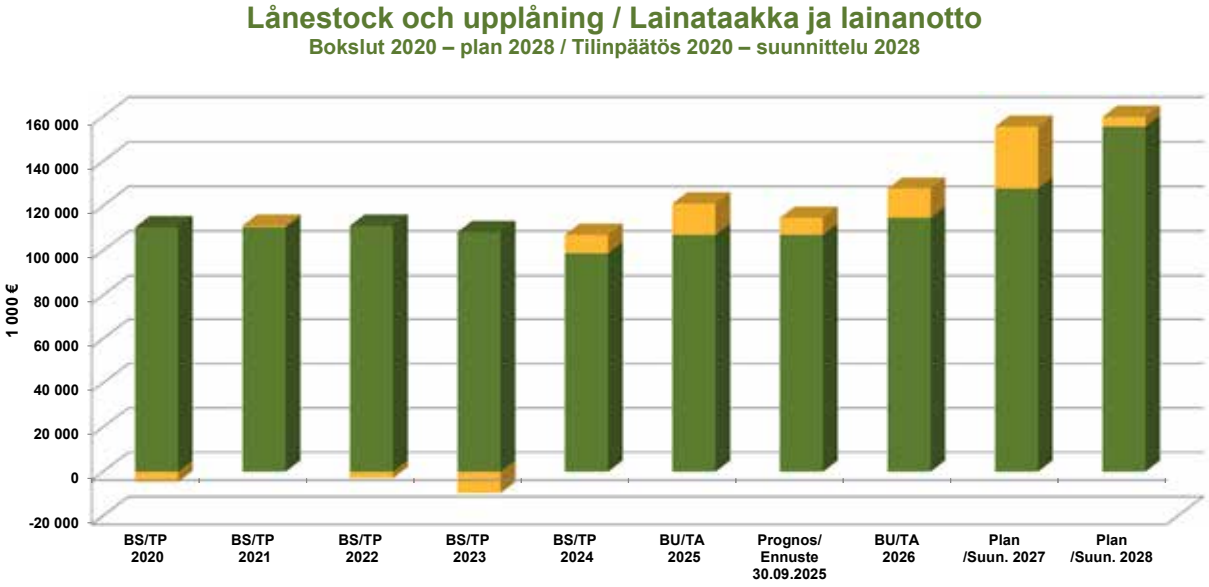

Lån €/invånare / Lainat €/asukas 2020–2028

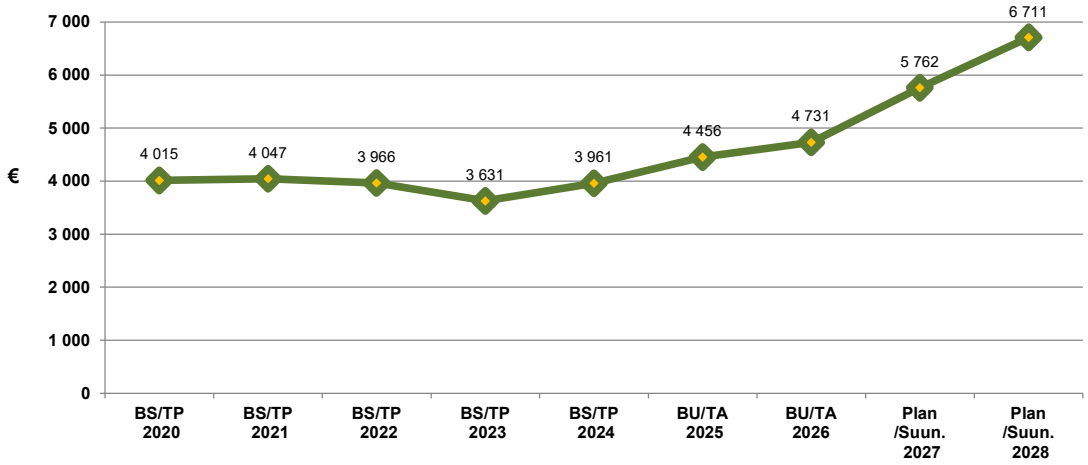

Externa intäkter / Ulkoiset tulot
Budget 2026 / Talousarvio 2026

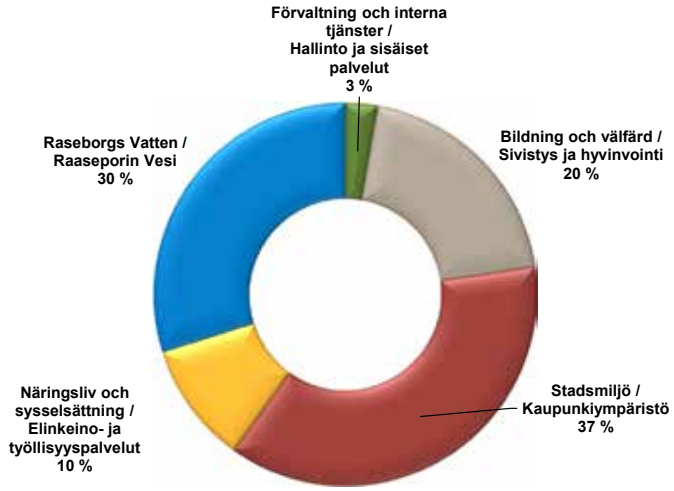

Externa kostnader / Ulkoiset menot
Budget 2026 / Talousarvio 2026

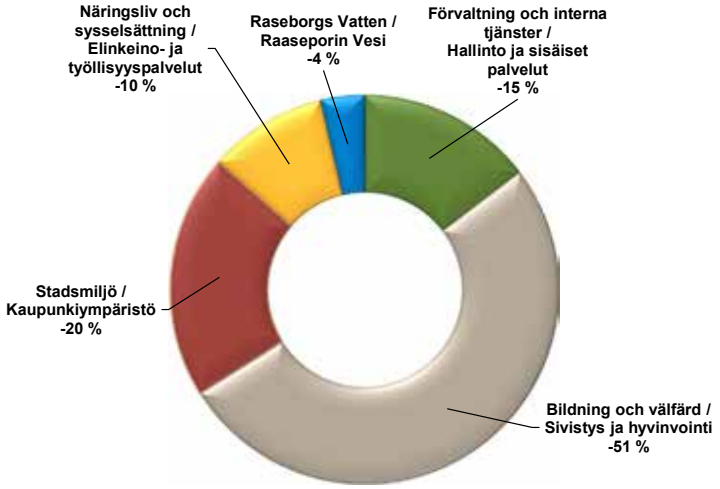

RASEBORG
RAASEPORI

7. Kaupunki työnantajana

(mukaan lukien kuvaus henkilötyövuosien laskemisesta)

Työnantajavastuu

Poliittisilla elimillä on kunnassa työnantajan rooli. Henkilöstöpolitiikkaa toteutetaan kaikissa poliittisissa elimissä.

Työnantajan ja henkilökunnan yhteistyö määritetään työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa. Yhteistoimintalain tarkoitus ja henkilöstöpolitiikan eri suuntaviivat ovat tärkeitä päätöksenteossa.

Työnantajakuva

Raaseporissa arvostamme suuresti positiivisen ja osallistavan työympäristön luomista kaikille työntekijöillemme. Pyrimme siihen, että kaikilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa omaan työhönsä ja työympäristöönsä. Yhdessä tuemme ja autamme toisiamme.

Johtajuutemme perustuu arjen turvallisuuden, oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden periaatteisiin. Jos syntyy ongelmia tai haasteita, tartumme niihin yhdessä ja varmistamme, että ne ratkaistaan parhaalla mahdollisella tavalla. Henkilökohtainen kehittyminen on meille tärkeää, ja kannustamme kaikkia kehittämään jatkuvasti taitojaan. Uskomme tiedon jakamiseen ja oppimiseen toisiltamme.

Olemme tietoisia siitä, että elämäntilanteet voivat vaihdella, ja pyrimme helpottamaan henkilökuntamme arkea työ- ja perhe-elämän tasapainottamiseksi. Tähän pyrimme joustavilla työjärjestelyillä, kuten etätyöllä ja mahdollisuuksien mukaan joustavalla työajalla.

Työskentelemme jatkuvasti työpaikan viihtyvyyden parantamiseksi ja tuemme työtovereidemme mielenterveyttä, kestävyyttä ja menestystä työpaikalla. Työterveyshuoltomme on laaja-alaista, ja sen tarkoituksena on tukea henkilöstöä.

Työn lisäksi investoimme myös henkilöstön vapaa-aikaan. Työntekijöillä on mahdollisuus liikuntaan, kulttuuriin ja hyvinvointiin Flex-edun, polkupyöräedun sekä Tammisaaren uimahallin ja kuntosalin alennettujen lippujen kautta.

Tavoitteenamme on luoda työpaikka, jossa henkilöstö voi tuntea olonsa tervetulleeksi, rohkaistuksi ja arvostetuksi. Työskentelemme yhdessä myönteisen ja menestyksekkään tulevaisuuden hyväksi.

Rekrytointi

Pyrimme parantamaan työnantajakuvaamme helpommalla ja paremmalla rekrytoinnilla ja viestinnällä. Haluamme, että meiltä on helppo hakea työtä, ja olemme yhteydessä kaikkiin hakijoihin, jotta he tuntevat itsensä arvokkaiksi.

Pyrimme luomaan tehokkaan, harkitun ja osallistavan rekrytointiprosessin. Alussa kuvailemme tarkasti, mitä haemme jokaiseen virkaan. Arvostamme monimuotoisuutta ja suhtaudumme ennakkoluulottomasti kaikkiin hakijoihin.

Haluamme, että kaikki ehdokkaat saavat positiivisen kokemuksen, kun he hakevat työtä meiltä. Ollaksemme oikeudenmukaisia ja täsmällisiä käytämme erilaisia valintamenetelmiä, jotka vastaavat asetettuja vaatimuksia. Fokusoimme osaamisperusteisiin haastatteluihin ymmärtääksemme, miten ehdokkaat työskentelevät ja mitä he osaavat. Tarvittaessa käytämme myös työkokeita, joissa arvioidaan ehdokkaiden suoriutumista viran vaatimissa tehtävissä.

Tavoitteenamme on luoda mahdollisimman tehokas ja oikeudenmukainen rekrytointiprosessi.

Työsuojelu

Työsuojelun tavoitteena on turvallinen ja vaaraton työpaikka. Työsuojelu muodostuu niistä tekijöistä, jotka saavat työntekijän kokemaan työpaikkansa turvalliseksi ja voimaan siellä hyvin. Hyvän työsuojelutyön tuloksena voi olla parempi työkyky, parantunut viihtyminen työssä ja työmotivaatio, vähentyneet työtapaturmat, vähentyneet sairauspoissaolot, vähentyneet varhaiseläkekustannukset, laadukas työ ja siten asiakkaalle annettu parempi palvelu.

Kesätyöt

Kaupunki tarjoaa kesätöitä yhteensä 100 kuukautta kesällä 2026 osana pyrkimystä järjestää mielekästä työtä nuorille ja markkinoida kaupunkia työnantajana. Näistä 40:n on oltava alle 18-vuotiata.

Henkilötyövuodet

Talousarvion osastolomakkeissa käydään läpi henkilötyövuosien määrä. Nämä on laskettu seuraavasti:

- Hallinnon ja sisäisten palveluiden, kaupunkiympäristön sekä elinkeinon ja työllisyyden toimialoilla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökustannuksiin budjetoitujen määrärahojen perusteella. Lähtökohtana on käytetty palkanlaskentaohjelman palkkatietoja.
- Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla henkilötyövuosien määrä on laskettu henkilöstökuluihin budjetoitujen määrärahojen pohjalta. Lähtökohtana on käytetty palkanlaskentaohjelman palkkatietoja. Poikkeuksena on perusopetus ja lukio, joissa nk. ylitunnit lasketaan erikseen ja muunnetaan lasketuiksi henkilötyövuosiksi. Ylitunnit kompensoivat ensi kädessä osa-aikaisia virkoja. Loput ylitunnit muunnetaan henkilötyövuosiksi seuraavasti

    a. vuosiluokat 1–6: 24 ylituntia = 1 henkilötyövuosi

    b. vuosiluokat 7–9 ja lukio: 21 ylituntia = 1 henkilötyövuosi

RASEBORG
RAASEPORI

8. Investointitalousarvio 2026 ja investointisuunnitelma 2027–2028

Investointitalousarvio 2026 ja investointisuunnitelma 2027–2028/ Tekninen lautakunta

Kaupungin sisäinen investointiryhmä kaupunkiympäristön toimialalla on laatinut ehdotuksen vuoden 2026 investointibudjetiksi ja vuosien 2027–2028 investointisuunnitelmaksi.

Koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden palveluverkon sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen palveluverkon päivitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.11.2023 § 120. Palveluverkkoon suunniteltujen toimenpiteiden päivitys tulevalle toimikaudelle 2025–2035 on työn alla. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 22.9.2025 § 370, että palveluverkkoon liittyvät muutokset vuodelle 2026 valmistellaan valtuuston päätettäväksi.

Kaupungin palveluverkostoon kuuluvat rakennukset ja niihin liittyvät muutokset otetaan huomioon investointisuunnitelmassa omana kohtanaan. Erilliset päätökset palveluverkon muutoksista ja niiden kustannusvaikutuksista otetaan huomioon tässä kohdassa vuoden 2026 investointibudjetin ja vuosien 2027–2028 suunnittelukauden lopullisessa käsittelyssä. Investointiohjelman 10-vuotissuunnitelma päivitetään palveluverkostoa koskevan päätöksen mukaisesti.

Investointiohjelmassa pyritään ottamaan huomioon eri toimialojen tarpeet. Tekninen lautakunta ei käsittele kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan valmistelemia investointihankkeita.

Investointibudjetti on ollut lausuntokierroksella, sivistyslautakunta (23.9.2025 § 107), vapaa-ajan lautakunta (25.9.2025 § 109) ja Raaseporin veden johtokunta (3.9.2025 § 48) antoivat lausuntonsa. Saadut lausunnot on huomioitu investointisuunnitelman valmistelussa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä oleva kiinteistömassa on vuokrattu hyvinvointialueelle 3 + 1 vuodeksi alkaen 1.1.2023. Vuosi 2025 oli siis siirtymäkauden kolmas ja viimeinen vuosi.

Vuoden 2026 aikana yhtiöitetään ne kiinteistöt, jotka jäävät hva:n käyttöön. Mahdollisista investoinneista näihin kiinteistöihin sovitaan hyvinvointialueen kanssa, ja ne toteuttaa ensisijaisesti kiinteistöyhtiö.

Vuoden 2026 investointisuunnitelmassa esitetään seuraavat suuret investointimäärärahat **rakennusten** peruskorjaukseen/uudistamiseen:

Katarinaskolan (osa 2) liittyvää uutta osaa (sisältäen palloiluhallin ja opetustilat) varten varataan 10 200 000 euroa toimintavuosille 2025–2028. Katarinakoulun laajennusosan hankesuunnitelma käsiteltiin kaupunginhallituksessa 4.11.2024 § 404. Ehdotus investointisuunnitelmaan vastaa hankesuunnitelmassa esitettyä vaihtoehtoa, johon sijoittuu iso palloiluhalli.

Vuodelle 2026 ehdotetaan 400 000 euron määrärahaa suunnitteluun. Määrärahojen siirrot toimintavuosien välillä tehdään työn etenemisen mukaisesti teknisen lautakunnan ehdotuksesta. Joidenkin uuden rakennusosan toteuttamiseen liittyvien valmistavien kustannusten (noin 226 000 euroa), kuten rakennuspaikan kuivatus, liitännät ja maassa olevien perustusten purku, on syntynyt Katarinaskolanin peruskorjauksen yhteydessä vuonna 2024. Vuoden 2025 määrärahoista siirretään 250 000 € vuodelle 2027 prosessien viivästymisen vuoksi.

Poikkeuslupahakemus rakentamista varten on käsittelyssä (tilanne 11/2025). Tavoitteena on hakea rakennuslupaa kesällä 2026. Koska lupaprosessi on viivästynyt valitusten vuoksi, rakennustöiden arvioidaan voivan alkaa syksyllä 2027 ja valmistuvan keväällä 2028.

Sivistyslautakunta on lausunnossaan 23.9.2025 § 107 lausunut seuraavasti: Katarinaskolan, osa 2. Tarve lisärakennukselle siinä laajuudessa kuin kaupunginhallituksen 4.11.2024 hankesuunnitelmassa on kuvattu, on ylimitoitettu ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne. Katsomme, että nykyinen projektisuunnitelma täytyy tarkistaa ja että nyt on otettava huomioon myös edullisempi ja kevyempi ehdotus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta muistuttaa lausunnossaan 25.9.2025 § 110, että vapaa-ajan toimintaa varten tarvitaan edelleen suuri liikuntasali, koska tällä hetkellä vain urheiluhalli ja yhdistyksen omistama Påminne-halli ovat samankokoisia. Kaupungin alueen tilojen varausaste on hyvä, ja hallin puuttuminen aiheuttaa haasteita harjoitusaikojen saatavuudessa.

Kaupunginhallitus päätti 20.10.2025 (§ 420) käynnistää selvityksen rakennuksen vaihtoehtoisesta sijoittamisesta. Hankkeen aikataulua tulee tarkentaa, jos lisärakennuksen sijoituspaikka ja rakenne muuttuvat.

Hankkeen kokonaiskustannusta tarkennetaan, mikäli hankkeen laajuus muuttuu asian jatkokäsittelyn yhteydessä.

Uusi päiväkoti Karjaalla rakennetaan tontille, jolla Kilan ja Klockarsin päiväkodit tällä hetkellä sijaitsevat. Aiemmat päiväkotirakennukset (2 kpl) korvataan yhdellä uudella rakennuksella. Hankkeelle on budjetoitu yhteensä 8 500 000 euroa. Kaupunginhallitus hyväksyi hankesuunnitelman 13.1.2025 § 10. Tekninen lautakunta valitsi urakoitsijan 15.4.2025 § 64, ja rakennustyöt alkoivat kesällä 2025. Tarkoituksena on, että päiväkoti valmistuu syksyllä 2026. Tilapäisen moduulipäiväkoti Loketin vuokrasopimusta jatketaan 10 vuodella, ja kun Klockarsin uusi päiväkoti valmistuu, moduulipäiväkoti siirretään Pohjaan (osana palveluverkkopäätöksiä). Toimintavuodelle 2026 ehdotetaan 7 000 000 euroa (vuonna 2025: 1 500 000 euroa) päiväkodin loppuunsaattamista varten.

Grabbegårdenin julkisivun saneeraus ajoittuu vuoteen 2027, ja suunnittelu sekä hankkeen valmistelut aloitetaan vuoden 2026 aikana. Samalla rakennuksessa tehdään uuden toiminnan edellyttämiä muutostöitä. Kustannusarvio on 550 000 euroa, ja saneerauksen valmisteluihin ehdotetaan 50 000 euroa.

Tekninen lautakunta hyväksyi investointitalousarvion käsittelyssään 7.10.2025 (§ 165) lausuntojen perusteella ehdotuksen investoinnista, joka sisältää uimahallin lisärakennuksen, yhteensä 10 miljoonaa euroa. Tekninen lautakunta käsitteli uimahallin hankesuunnitelmaa 4.11.2025 (§ 178) ja tarkensi ehdotusta siten, että kyseessä on saneeraus ilman lisärakennusta, yhteensä 8 250 000 euroa vuosille 2028–2029.

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta esitti lausunnossaan (25.9.2025 § 110), että uimahallin peruskorjaus asetetaan etusijalle, koska tilat eivät vastaa toiminnan tarpeita ja sen tekniset järjestelmät ovat merkittävästi vanhentuneet. On olemassa riski, että uimahallin kunto ei mahdollista sen käyttöä siihen asti, kunnes peruskorjaus alkaa (tämän investointisuunnitelman mukaisesti). Lisäksi lautakunta haluaa, että lisärakennus otetaan hankkeessa edelleen huomioon, koska nykyinen tila ei riitä nykyisen ja tulevan uimahallin vaatimuksiin ja tarpeisiin.

Ekenäs högstadieskolanin peruskorjauksen valmistelut on aloitettu vuoden 2024 aikana rakenteellisilla tutkimuksilla. Tarkoituksena on, että jo aiemmin suhteellisen hiljattain saneerattu osa valmistuskeittiöstä jatkaa toimintaansa saneeratuissa tiloissa. Tekninen lautakunta päätti 17.6.2025 § 105 lähettää hankesuunnitelman lausuntokierrokselle.

Sivistyslautakunta toi esiin lausunnossaan 23.9.2025 § 107, että on olemassa päätös, jossa asetetaan etusijalle nykyisten tilojen peruskorjaus, jos Novian suunnitelmat eivät toteudu (vaihtoehto 2). Samanaikaisesti tulee selventää, miten kaikki luokat mahtuvat kunnostettuihin tiloihin, ja on tehtävä perusteellinen selvitys nykyisestä perustuksesta, erityisesti rakennuksen ympärillä olevasta salaojituksesta sekä mahdollisesta biologisesta jätteestä laatan alla.

Teknisen lautakunnan ehdotus kokouksessa 7.10.2025 (§ 165) oli ns. hybridiratkaisu (A-siiven saneeraus, B- ja C-siipien purku ja uudisrakentaminen). 16,1 milj. euroa. Rakentamisen aloitus vuonna 2027, rakennusaika noin 1,5 vuotta. EHS-hankkeen yhteydessä suunnittelussa tulee huomioida erillinen, itsenäinen sähkönsyöttöjärjestelmä A-rakennukselle kriisitilanteiden varalta.

Kaupunginhallitus totesi EHS-hankesuunnitelman käsittelyssä 20.10.2025 (§ 420), että Ekenäs högstadieskolan toiminta tarvitsee selkeitä ratkaisuja, jotka voidaan toteuttaa nopeasti, ja että kaupunki tarvitsee toimivia mutta myös kustannustehokkaita ja joustavia ratkaisuja käytön osalta (erityisesti seuraavan 10 vuoden aikana). On tarpeen tarkastella myös investointitahdin mahdollisuuksia, ja siksi kaupunginhallitus valitsi hankesuunnitelmassa toteutusvaihtoehdon 5.

Kaupunginhallitus päätti, että päätös pannaan täytäntöön vain, jos kaupunginhallitus voi hyväksyä lopullisen hankesuunnitelman, vuokratason ja vuokrasopimuksen pituuden erillisellä päätöksellä. Ratkaisun tulee sisältää suunnitelma koulupihasta. Investointisuunnitelmassa varataan määrärahat sekä A-talon saneeraukseen että B- ja C-siipien purkuun.

Vuoden 2026 määräraha **Karjaan yhteiskoululle** kattaa B-talon teknisen suunnittelun (200 000 €) sekä A-talon tutkimustyöt (100 000 €).

B-Talo: Tekninen lautakunta on käsitellyt aloitteen koskien laajennettua tarkastusta Karjaan yhteiskoulussa 20.5.2025 §79 ja päätti täydentää aiemmin tehtyjä selvityksiä. Päätös B-rakennuksen saneerustoimenpiteistä tehdään syksyllä 2025 valmistuneen selvityksen perusteella. Hankesuunnitelma päivitetään vuoden 2026 aikana. Sivistyslautakunta toi lausunnossaan 23.9.2025 § 107 esiin että Karjaan yhteiskoulu B-talon mahdollinen purkaminen on vaihtoehto peruskorjaukselle, riippuen rakennuksen korjauskelpoisuudesta.

A-talo: Voimassa olevan investointisuunnitelman mukaan saneeraus ajoittuu vuosille 2028–2029. A-talon saneerauksen hankesuunnitelma laaditaan B-talon hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen, kun B-talon toimenpiteiden vaikutukset ja laajuus ovat selvillä.

Karjaan yhteiskoulun rakennukset käsitellään erillisinä kustannuskohtina investointisuunnitelmassa.

Vuoden 2026 investointibudjetissa on varattu 200 000 euron määräraha **energiatehokkuustoimenpiteitä** varten. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi aurinkopaneelien asentaminen olemassa oleviin rakennuksiin sekä hake- tai maalämpöhankkeet, lisäeristykset tai ikkunoiden uusiminen. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on parantaa kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuutta. Rakennukset, joihin aurinkopaneelit asennetaan tai joissa toteutetaan muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, valitaan erillisten selvitysten perusteella. Kaupunki on solminut niin sanotun energiatehokkuussopimuksen, jossa se sitoutuu konkreettisiin toimiin energiatehokkaiden ratkaisujen ja tulosten saavuttamiseksi.

Määrärahan priorisoinnista päättää kestävyystyöryhmä osana energiatehokkuusohjelmaa. Tekninen lautakunta tekee erilliset päätökset energiatehokkuushankkeiden käynnistämisestä.

Erilaisten rakennusten korjauksiin varataan vuodelle 2026 1,2 miljoonan euron **korjausmääräraha**, joka jaetaan teknisen lautakunnan erillispäätöksen mukaisesti. Yksittäiset hankkeet, joiden kustannukset ylittävät 200 000 euroa, hyväksyy kaupunginhallitus. Toimenpiteet priorisoidaan erillisessä vuosittaisessa työohjelmassa, jota päivitetään tarpeen mukaan.

Rakennusinvestoinnit palveluverkostoa koskevien toimenpiteiden päätöksistä

Investointibudjetin valmistelun rinnalla käsitellään kaupungin palveluverkoston tehostamistoimenpiteitä. Palveluverkon muutokset koskevat kaupungin rakennuksia, ja muutostöiden taloudelliset vaikutukset otetaan huomioon investointibudjetissa omana kohtanaan. Palveluverkoston muutokset otetaan huomioon vuoden 2026 lopullisessa investointibudjetissa sen jälkeen, kun valtuusto on ne hyväksynyt.

Infrastruktuurihankkeissa investoinnit on jaettu eri "projektikoreihin": puistot ja leikkipaikat, rantarakenteet, liikenneväylät, sillat ja ylikulkusillat, asunto- ja teollisuusalueet sekä liikennejärjestelyt, jotka liittyvät vt 25:n kehittämiseen sekä Mustionjoen kalateiden toteuttamishankkeeseen.

Projektikorien sitovuustaso on valtuusto, ja yksittäisten hankkeiden sitovuustaso projektikorien sisällä on tekninen lautakunta. Tekninen lautakunta käyttää korien määrärahoja korin kokonaismäärärahan puitteissa.

Eri projektikoreihin kuuluvat infrarakentamishankkeet sijoitetaan pitkän aikavälin investointisuunnitelmaan tarveharkinnan ja teknisen kunnon perusteella. Rantarakenteiden ja siltojen osalta laaditaan kuntoraportteja, joiden perusteella hankkeet priorisoidaan investointisuunnitelmassa teknisen kunnon ja kiireellisyyden mukaan.

Infrastruktuurihankkeet ovat:

Puistokalusteet ja leikkipuistot (270 000 euroa vuonna 2026) Määräraha kattaa yleisten alueiden rakenteiden saneerauksen ja uudistamisen, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä käyttösuunnitelmapäätöksellä.

Määräraha sisältää myös Bromarvin leikkipuiston siirron ja uudistamisen (Rusthollinharjulta Furutorpin uimarannalle), Maasillan leikkipuiston jalkapallokentän uudistamisen sorasta nurmeksi sekä Esikunnankadun puron ennallistamisen Karjaalla (alueelle on laadittu ennallistamissuunnitelma, joka huomioi luonnon monimuotoisuuden). Lisäksi ehdotus sisältää valaistuspisteiden sekä muiden leikki- ja puistovälineiden uusimisen.

Vuodelle 2027 varataan ulkoilureiteille määräraha (200 000 euroa) seuraaviin hankkeisiin: ulkoilureitin jatkaminen Pumppulahdesta Karjaan kirkolle (Jokivalli), pieniä ulkokuntosaleja Jokivallin ja Estholmenin reitin varrelle. Trollbölen myllyn kohdalle rakennetaan pieni kävelysilta puron yli.

Jokivallin ulkoilureitin määrärahoista siirretään 150 000 euroa vuodelta 2025 vuodelle 2027 (vuodelle 2025 jää 10 000 euroa suunnittelua varten).

Vuodelle 2026 varataan 70 000 euroa Maasillan matonpesupaikan kunnostamiseen Karjaalla. Tekniikka on vanhentunut, uusi laitteisto mahdollistaa jokiveden käytön vesijohtoveden sijasta.

Rantarakenteet: (2,6 miljoonaa euroa vuodelle 2026) Vuonna 2024 tehtiin Stallörsparkenin rantarakenteiden ja laiturirakenteiden kuntotarkastus. Kuntotarkastusraportin mukaan ranta- ja laiturirakenteet ovat kiireellisen uudistamisen tarpeessa. Tietyt satama-alueen osat ovat olleet käyttökieltoisia ja painorajoitettuja.

Investointisuunnitelmassa ehdotetaan Stallörsparkenin rantarakenteiden uudistamista toimintavuosina 2025–2028. Tavoitteena on toteuttaa rantarakenteiden korjaukset syksyn ja kevään välisinä ajanjaksoina, jotta rakentamista voidaan välttää kesäkuukausina. Rantarakenteiden uudistaminen mahdollistaa alueen kehittämisen, esimerkiksi laitureiden uusimisen ja uusien rakennusten rakentamisen asemakaavan mukaisille rakennuspaikoille rannan läheisyyteen.

Stallörsparkenin rantarakenteiden korjauskustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä. Toimintavuodelle 2026 varataan 2,5 miljoonaa euroa rantarakenteiden korjaukseen. Vuoden 2025 varattu käyttämätön investointimääräraha siirretään vuodelle 2026. Vuonna 2026 jatkuu myös Knipanin aallonmurtajan ja Sköljhusin laiturin saneeraus, jonka työt alkoivat syksyllä 2025. Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.6.2025 § 284.

Syksyllä 2026 aloitetaan Pohjoisen Rantakadun varrella olevan rantajakson uudistaminen. Pohjoisen Rantakadun - makasiinien laiturireunan uudistaminen edellyttää aluehallintoviraston myöntämää ympäristölupaa.

Ympäristölupahakemus on jätetty syksyllä 2025. Kruununtorin rantajakso (rautatiesillan vieressä) rakennetaan asemakaavan mukaisesti vuosina 2026–2027.

Rantarakenteiden korjaukset sovitetaan yhteen pienvenesatamayhtiön laituri-investointien kanssa.

Vuodelle 2026 varataan 100 000 euroa tutkimuksiin ja tekniseen suunnitteluun, jotka liittyvät laiturin ja kulkuyhteyden uudistamiseen rantavyöhykkeellä Kalatorin ja Barckenin niemen välillä. Tämän rantajakson uudistaminen aloitetaan, kun Pohjoissataman laiturirakenteet on uudistettu. Eteläisen Rantakadun meren puoleista tukimuuria vahvistetaan vuodan 2026 aikana. Kokonaiskustannus on tarkentunut syksyllä 2025 teknisen lautakunnan 4,6 miljoonan euron ehdotuksesta 2,6 miljoonaan euroon.

Liikenneväylät, perusparannukset ja uudisrakentaminen 1,05 miljoonaa euroa. Liikenneväyliin varataan vuosittainen määräraha, ja vuodelle 2026 varataan 1,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytetään perusparannuksiin, uudisrakentamiseen, asfaltointeihin ja liikenneturvallisuustoimenpiteisiin. Painopiste on korjausvelan vähentämisessä. Liikenneturvallisuustoimenpiteet tarkoittavat liikenneympäristön parantamista liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti teknisen lautakunnan asettamien prioriteettien mukaan. Liikenneväylien projektikoria varten laaditaan erillinen työohjelma osana teknisen lautakunnan käyttösuunnitelmaa, ja sen pohjalta tekninen lautakunta tekee erillisen päätöksen.

Liikenneväylien projektikoriin sisältyvät myös yksittäiset suuret liikenneväylähankkeet (kadut ja kevyen liikenteen väylät). Karjaantien katuinfran uudistaminen aloitetaan vuoden 2027 aikana, ja siihen varataan 600 000 euron määräraha. Raaseporin Vesi uusii kunnallistekniikan saman hankkeen yhteydessä.

Sillat ja ylikulkusillat (60 000 euroa vuodelle 2026). Kaupungin hallinnassa olevien siltojen ja tunneleiden kuntotarkastukset suoritetaan vuosina 2025 ja 2026. Korjaushankkeet priorisoidaan teknisen kunnon perusteella.

Vuodelle 2026 ehdotetaan määrärahoja kolmelle sillalle, joiden kunto on tyydyttävä ja joiden kaide ei täytä kevyelle liikenteelle asetettuja tiheysvaatimuksia. Högholmenin sillan saneerausta ehdotetaan vuodelle 2027. Ajurinpuiston silta suunnitellaan 2028 ja toteutetaan 2029.

Rautatienkadun ylikulkusillan tai -alikulun mahdollistava asemakaava Rautatienkadulta Pehr Sommarin Kadulle (radan pohjoispuolelle) sisältyy vuoden 2026 kaavoitusohjelmaan. Silta tai alikulku korvaa nykyisen tasoristeyksen rautatien yli. Hankkeelle tehdään varaus investointisuunnitelman toimintavuodelle 2028. Suunnittelu toteutetaan yhteistyössä Väyläviraston kanssa.

Asunto- ja teollisuusalueiden toteuttamiseen varataan 0,95 miljoonan euron määräraha. Vuoden 2026 ajankohtaisia ns. aluetoteutushankkeita ovat työpaikka- ja yritystonttien sekä -alueiden asemakaavojen toteuttaminen.

Horsbäckin yritysalueen laajennus: Katujen rakentamiseen varataan 350 000 euroa. Asemakaava-alueen toteutus tapahtuu jatkamalla Gropintietä ja Insinöörintietä. Katujen rakentaminen mahdollistaa jopa noin 10 uuden yritystontin muodostamisen.

Bäljars-Hagan asemakaavan toteuttaminen alkaa Ratavartijankadun kohdalta. Asemakaavan toteutus mahdollistaa 6–8 yritystontin muodostamisen. Katujen rakentamiseen varataan 450 000 euroa.

Vuodelle 2027 ehdotetaan Båssastrandin asemakaavan toteuttamista. Asemakaavassa on Båssauddintie varrelle kaavoitettu noin 50 pientalotonttia.

Katualueiden ja rakenteiden rakentaminen Fiskarsissa maankäyttösopimuksen mukaisesti (150 000 euroa).

Pohjan Åminnen alueella on työn alla useita ajankohtaisia asemakaavoja. Jotta nämä asemakaavat voidaan toteuttaa, tulee maanomistajien kanssa solmia niin sanottuja maankäyttösopimuksia. Mikäli alueen asemakaavat toteutuvat, tulee infrastruktuurin kehittämiseen varata määräraha vuosien 2026–2028 investointisuunnitelmassa. Alustava varaus infrastruktuurin kehittämistä varten tehdään vuodelle 2028.

VT 25:n kehittämiseen liittyvät liikennejärjestelyt (380 000 euroa vuodelle 2026)

Vt 25:n liikennejärjestelyjen projektikori sisältää tiehankkeita, jotka edellyttävät kaupungilta erillistä rahoitusosuutta ja jotka käsitellään erillisillä päätöksillä. Määrärahoja osoitetaan tie- ja katusuunnitelmien laatimiseen yhteistyöprojektina elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Ajankohtaisia hankkeita ovat:

Langansböle-Västerbacka tieosuudelle laadittu tiesuunnitelma: odottaa asemakaavaa, katujen rakentamiseen varattava määräraha on erillisenä kohtana investointibudjetissa. Kaupunki ottaa kantaa omaan rahoitusosuuteensa syksyn 2025 aikana (kadunrakentamisen kokonaiskustannukset noin 2,7 miljoonaa euroa). Vt 25:n tiesuunnitelman toteuttamisen ajankohta on vielä epäselvä.

Leksvallintien alikulun tiesuunnitelma: Kaupunginhallitus päätti 16.6.2025 § 281 kaupungin rahoitusosuudesta vuosille 2025 ja 2026 (yhteensä 150 000 €). Vuonna 2025: 100 000 €, vuonna 2026: 50 000 €. Kaupungin osuus itse liikennejärjestelyjen rakentamisesta on noin 2 000 000 €. Leksvallintien rakennesuunnitteluun vuodelle 2026 varataan 130 000 euroa. Vuoden 2025 käyttö on n 20 000 euroa.

Pyörätien yleissuunnittelu Tammisaaren ja Tenholan välillä jatkuu. Kevyen liikenteen väylän sijoittaminen otetaan huomioon kantatien 52 Tammisaari-Salo kehittämisselvityksen yhteydessä.

Skogbyn teollisuusalueen liittymäjärjestelyjä koskevan tiesuunnitelman laatimisen ehdotetaan alkavan vuoden 2025 aikana. Suunnittelua varten varataan vuodelle 2026 määräraha 200 000 € (Kaupunginhallitus, 17.3.2025, § 108). Varsinaista rakentamista varten varataan erillinen määräraha vuodelle 2028.

50 000 euroa (2026) vt 25:n ja kt 51:n kehittämiseen ja rantaradan kehityskäytävään.

Kaupunginhallitus on 13.9.2021 § 348 päättänyt, että Raaseporin kaupunki sitoutuu Mustionjoen vesistövision mukaisesti rahoittamaan **kalateiden** rakentamista vuosina 2022–2025 (jakso I) 170 000 eurolla

vuodessa ja vuosina 2026–2029 (jakso 2) 120 000 eurolla vuodessa. Rahoitus myönnetään sillä ehdolla, että muut alueen merkittävät kunnat sitoutuvat osaltaan rahoittamaan kokonaisuutta ehdotetulla tavalla ja että kuntien kesken solmitaan erillinen rahoitussopimus. Investointimäärärahan käyttö voidaan aloittaa, kun kalateille on myönnetty vesitalouslupa.

Maanhankintaan varataan korotettu 1,5 miljoonan euron määräraha vuodelle 2026, ja kiinteistömyynnistä odotetaan vuosittain noin 0,1 miljoonan euron tasearvoista tuloa.

Tavoitteena on hankkia raakamaata yritys- ja teollisuusalueiden asemakaavoitusta varten. Raakamaanhankinnan periaatteet käsitellään maapoliittisessa ohjelmassa, jota päivitetään vuonna 2026.

Investointitalousarvio 2026 ja investointisuunnitelma 2027–2028/ Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Hallintosäännön 36 §:n mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan on tehtävä ehdotus oman toimialansa investointiohjelmaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hoitaa vapaa-ajanlaitosten investoinnit. Talousarvion käsittelyn yhteydessä lautakunnan tulee tehdä kaupunginhallitukselle ehdotus investointitalousarvioksi 2026 ja investointisuunnitelmaksi 2027–2028.

Nykyinen taloussuunnitelma 2025–2027, jonka valtuusto vahvisti 2.12.2024 § 130, sisältää vapaa-ajanlaitoksia koskevan määrärahan:

Karjaan urheilukenttä

Vuonna 2024 on selvitetty Karjaan urheilukentän kunto. Selvityksen tulosten perusteella ehdotetaan, että peruskorjaus tehdään lähivuosina. Hankkeelle tulee laatia erillinen hankesuunnitelma, ja määräraha tarkentuu hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Kaupunki hakee valtionavustusta hankkeelle, jonka kustannuksiksi on tällä hetkellä arvioitu 1 200 000 euroa. Hanke on suunniteltu vuosille 2024–2025, ja valtionavustusta haetaan joulukuussa 2024. Päätös saataisiin tällöin vuoden 2025 keväällä, jolloin peruskorjaus voitaisiin käynnistää syksyllä 2025 ja urheilukenttä valmistuisi keväällä 2026.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi kokouksessaan 14.8.2025 § 96, että Karjaan urheilukentän peruskorjauksen toteuttamiseen tarvitaan 415 000 euron lisämääräraha. Karjaan urheilupuiston uudistamisen valtiontuki on 300 000 euroa. Kaupungin osuus 1 915 000 euron kokonaiskustannuksista olisi näin ollen 1 615 000 euroa. Lisämääräraha käsiteltiin ja hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 15.9.2025.

Kustannukset jaetaan siten, että vuoden 2025 investointitalousarvioon varataan 600 000 euroa (voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti) ja vuoden 2026 investointitalousarvioon 1 015 000 euroa (lisämääräraha 415 000 euroa). Myönnetyistä valtionosuuksista 300 000 voidaan ottaa huomioon vuosina 2025–2026.

Muut vapaa-ajanlaitokset vuonna 2026

Vuonna 2025 toteutettu liikuntapaikkojen kuntokartoitus johtaa pitkäaikaiseen investointisuunnitelmaan liikuntapaikkojen parantamiseksi. Suunnitelma käsitellään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa vuoden 2026 alkupuolella. Vuodesta 2026 alkaen suunnitelman seuranta ja sen priorisointijärjestyksen käsittely sisällytetään vuosittain talousarvion ja investointisuunnitelman yhteyteen.

Määräraha (250 000 euroa) ehdotetaan kattavan vuosien 2027–2028 tulevien investointihankkeiden suunnittelun sekä erilaisia perusparannuksia, jotka perustuvat pitkän aikavälin investointisuunnitelmaan. Määräraha jaetaan erillisellä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksellä.

Vuosikate / Poistot / Nettoinvestoinnit
2020–2028

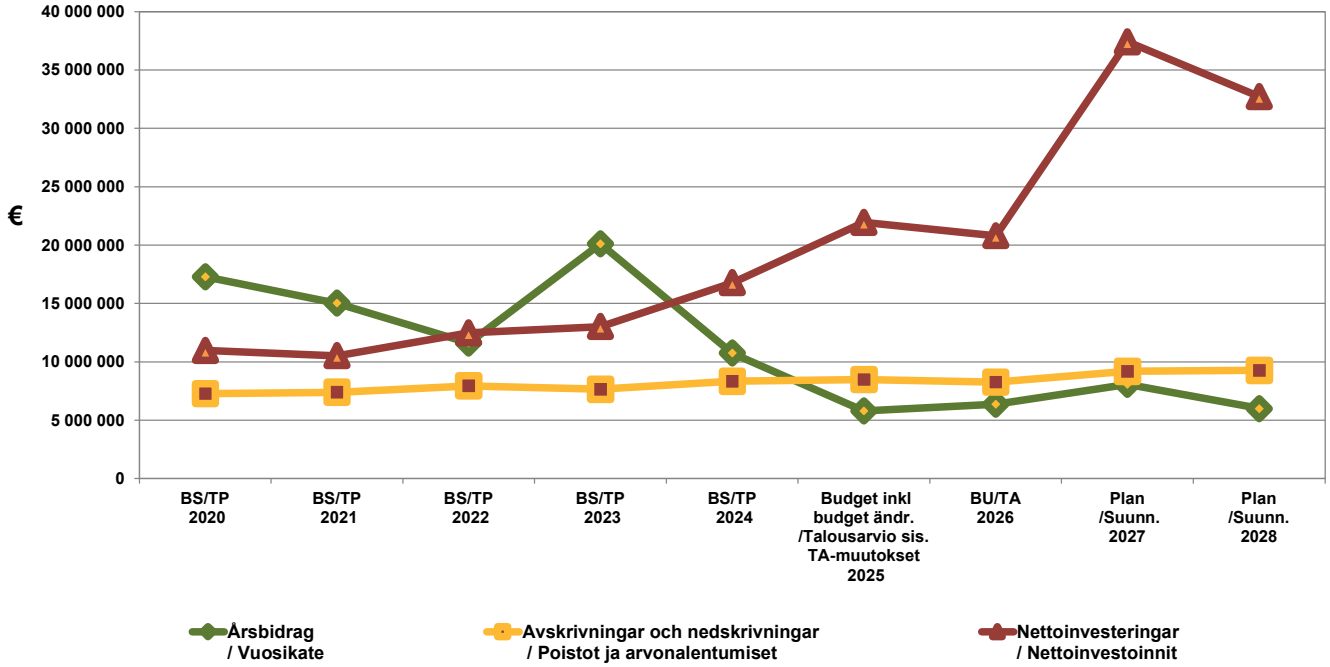

RASEBORG
RAASEPORI

9. Konserniyhtiöt

Konsernin tytäryhtiöt

Kaupungin tarkoitus ja tavoitteet tytäryhtiöiden suhteen määritellään muun muassa kaupungin konserniohjeissa sekä yhtiökohtaisissa omistajaohjeissa.

Tytäryhtiöiden määrän odotetaan kasvavan vuosina 2026–2028 hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittämisvaatimuksen vuoksi.

Raaseporin Energia Oy

Kaupunki omistaa Raaseporin Energia Oy:n. Yhtiöllä on oma sähköverkko Tammisaaren keskustassa sekä kaukolämpöverkko Tammisaaressa, Karjaalla ja Pohjassa. Raaseporin Energia Oy:llä on myös oma sähköntuotanto Tammisaaressa sekä osuuksia voimaloista (lähinnä tuulivoima) muualla Suomessa.

Raaseporin Energia Oy harjoittaa Lounais-Suomessa monipuolista energia-alan liiketoimintaa. Yhtiö on aktiivinen yhteiskunnan rakentaja, joka levittää elinvoimaa kotiseudulle nykyaikaisen ja kustannustehokkaan energiainfrastruktuurin, energia-alan erikoispalveluiden ja -tuotteiden sekä aktiivisen yhteistyön kautta alueen muiden toimijoiden kanssa. Paikallinen ja kestävä energia sekä hyvä asiakaspalvelu toimivat yhtiön toiminnan kulmakivinä.

Yhtiö maksaa kaupungille noin 1,7 miljoonaa euroa korkoa vuonna 2026. Kaupungin yhtiölle myöntämä laina on vuodenvaihteessa 2025–2026 suuruudeltaan yhteensä 29 miljoonaa euroa, joka on jaettu 25 miljoonan euron lainaan ja 4 miljoonan euron lainaan. 25 miljoonan euron laina erääntyy vuoden 2033 lopussa, kun taas 4 miljoonan euron lainaa maksetaan takaisin puolivuosittain 0,5 miljoonan euron tasaerissä.

Vuokrataloyhtiöt ja Raaseporin Vuokra-asunnot Oy

Kaupunki omistaa neljä kiinteistöyhtiötä, jotka vuokraavat vuokra-asuntoja. Neljä vuokrayhtiötä ovat Kiinteistö Oy Bäljarsinpuisto (omistusosuus 86,2 prosenttia), Kiinteistö Oy Dönsby, Karjaan vuokra-asunnot KOy ja Kiinteistö Oy Pohjantie. Yhtiöt omistavat yhteensä noin 530 asuntoa rivi- ja kerrostaloissa. Niiden tehtävänä on tarjota kaupungin asukkaille toimivia ja mukavia asuntoja kohtuulliseen hintaan. Kiinteistö Oy Bäljarsinpuiston myyntiä on tarkoitus suunnitella vuonna 2026.

Raaseporin Vuokra-asunnot Oy toimii neljän kiinteistöyhtiön isännöitsijänä. Lisäksi Raaseporin Vuokra-asunnot Oy välittää noin sataa asuntoa, jotka ovat suoraan kaupungin omistuksessa.

Raaseporin Kehitys Oy

Kaupungin omistama Raaseporin Kehitys Oy pitää hallussaan kaupungin osalta osakeomistusta C-Fiber Hanko Oy:ssä, joka omistaa kapasiteettia Hankoon haarautuvasta ja Saksaan kulkevasta optisesta korkeanopeuksisesta kuitukaapelista. C-Fiber Hanko Oy ohjaa myös alueen datakeskustonttien kehittämistä ja koordinoi tonttien markkinointia datakeskusteollisuudelle.

Raseborg Marina Oy Ab

Vuonna 2025 perustettu Raseborg Marina Oy Ab on kaupungin omistuksessa. Yhtiön tehtävänä on hallinnoida Tammisaaren pienvenesatamia sekä Mustion ja Gumnäsin laitureita. Seuraavien kolmen vuoden aikana on tarkoitus uudistaa Stallörenin sataman laiturit Tammisaaressa. Uudistaminen rahoitetaan myymällä satamapaikkoja osakepaikkoina.

Muut satamat tarjoavat jatkossakin vuokrapaikkoja. Näissä satamissa huolto tapahtuu normaalisti ja toimintaa kehitetään jatkuvasti.

RASEBORG
RAASEPORI

10. Tuloslaskelmaosa 2026–2028

TULOSLASKELMA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunni-telma sis. TA-muutokset	Ennuste 30.09.2025	Ehdotus TA 2026	Talousarvio 2026	Suunn. 2027	Suunn. 2028
Toimintatulot							
Myyntitulot	22 230 542	21 037 640		21 543 033	21 538 918	21 752 863	21 828 778
Maksutulot	2 406 586	2 470 680		2 485 250	2 482 250	2 482 250	2 482 250
Tuet ja avustukset	3 657 783	3 883 350		3 505 290	3 369 290	3 201 400	3 223 000
Muut toimintatulot	25 740 908	24 849 520		24 112 101	24 455 324	25 633 404	23 030 864
Toimintatulot	**54 035 820**	**52 241 190**	**53 224 955**	**51 645 674**	**51 845 782**	**53 069 917**	**50 564 892**
Valmistus omaan käyttöön	**388 431**	**505 500**	**381 000**	**448 324**	**448 324**	**456 700**	**463 700**
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-64 526 894	-66 557 022		-67 894 433	-67 325 716	-67 661 066	-68 734 402
Palvelujen ostot	-31 316 656	-32 546 950		-32 242 904	-32 289 434	-32 293 877	-32 166 424
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 959 924	-9 740 200		-9 229 045	-9 041 645	-8 835 330	-8 901 160
Avustukset	-6 520 810	-8 590 520		-8 358 120	-8 000 644	-7 640 920	-7 640 920
Muut toimintamenot	-24 174 857	-23 614 478		-22 649 241	-23 048 520	-23 163 426	-23 250 446
Toimintamenot	**-135 499 141**	**-141 049 170**	**-138 510 024**	**-140 373 743**	**-139 705 959**	**-139 594 619**	**-140 693 352**
TOIMINTAKATE	**-81 074 889**	**-88 302 480**	**-84 904 069**	**-88 279 745**	**-87 411 853**	**-86 068 002**	**-89 664 760**
Verotulot	**71 679 177**	**73 446 000**	**71 213 000**	**74 217 000**	**74 217 000**	**75 471 000**	**78 070 000**
Kunnallisvero	55 748 010	57 553 000	55 654 000	58 501 000	58 501 000	59 569 000	62 000 000
Kiinteistövero	12 457 956	12 520 000	12 502 000	12 520 000	12 520 000	12 520 000	12 520 000
Yhteisövero	3 473 211	3 373 000	3 057 000	3 196 000	3 196 000	3 382 000	3 550 000
Valtionosuudet	**18 460 741**	**19 829 964**	**19 830 000**	**19 004 083**	**19 004 083**	**19 004 083**	**19 004 083**
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot, ulkoiset	1 663 323	1 742 800	1 734 333	1 690 332	1 690 332	1 648 333	1 606 333
Korkotulot, sisäiset	46 995	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	691 184	692 800	689 910	672 833	672 833	672 833	672 833
Korkomenot, ulkoiset	-77 235	-1 011 000	-790 779	-1 430 000	-1 206 000	-2 060 000	-3 081 000
Korkomenot, sisäiset	-46 995	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-6 419	-6 000	-6 025	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
VUOSIKATE	**10 737 349**	**5 793 084**	**7 167 370**	**5 269 503**	**6 361 395**	**8 063 247**	**6 002 489**
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 718 567	-8 480 500	-8 480 504	-8 773 000	-8 273 000	-9 196 000	-9 266 000
Arvonalentumiset	-624 226	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät							
TILIKAUDEN TULOS	**2 394 555**	**-2 687 416**	**-1 313 134**	**-3 503 497**	**-1 911 605**	**-1 132 753**	**-3 263 511**
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**2 394 555**	**-2 687 416**	**-1 313 134**	**-3 503 497**	**-1 911 605**	**-1 132 753**	**-3 263 511**

Tuloslaskelmaosan tunnusluvut 2026–2028

TUNNUSLUVUT							
Toimintatulot / -menot, %	-39,9	-37,0	-38,4	-36,8	-37,1	-38,0	-35,9
Verotulot, euro/asukas	2 651	2 700	2 638	2 749	2 749	2 795	2 891
Valtionosuudet, euro/asukas	683	729	734	704	704	704	704
Vuosikate, euro/asukas	397	213	265	195	236	299	222
Vuosikate / Poistot, %	128,7	68,3	84,5	60,1	76,9	87,7	64,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	24 776	22 089	23 463	19 960	21 551	20 419	17 155
Asukasmäärä vuoden lopussa	27 037	27 200	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000

RASEBORG
RAASEPORI

II. Rahoitusosa 2026–2028

sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilinpäätös 2024	TA 2025 sis. TA-muut.	Ennuste 30.09.2025	Ehdotus TA 2026	Talousarvio 2026	Suunn. 2027	Suunn. 2028
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	10 737 349	5 793 084	7 167 370	5 269 503	6 361 395	8 063 247	6 002 489
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	728 652	-900 000	-1 030 077	-900 000	-1 000 000	-900 000	-900 000
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-19 708 912	-22 344 000	-17 301 700	-23 935 000	-22 605 000	-37 650 000	-32 970 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	429 794	160 000	160 000	210 000	1 710 000	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 779 069	1 150 000	1 362 924	1 000 000	1 100 000	1 150 000	1 150 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-6 034 048**	**-16 140 916**	**-9 641 483**	**-18 355 497**	**-14 433 605**	**-29 336 753**	**-26 717 511**
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-7 931	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	8 073	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 417	36 500 000	28 000 000	42 500 000	38 000 000	55 000 000	57 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 581 772	-22 402 000	-22 402 000	-24 944 935	-24 944 935	-27 180 371	-31 380 566
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 115 449	0	2 000 000	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset							
Vaikutus maksuvalmiuteen	**2 269 290**	**-1 042 916**	**-1 043 483**	**199 568**	**-378 540**	**-517 124**	**-98 077**

Rahoitusosan tunnusluvut 2026–2028

TUNNUSLUVUT							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 1000€		-22 175	-15 676	-34 031	-30 109	-59 446	-86 163
Lainakanta 1 000€	107 094	121 192	114 692	132 247	127 747	155 567	181 186
Lainaa €/asukas	3 961	4 456	4 248	4 898	4 731	5 762	6 711
Investointien sisäinen rahoitus, %	65,5	23,3	38,9	19,2	27,1	19,6	16,0
Asukasmäärä	27 037	27 200	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000

12. Toimialoja ylittäviä yhteisiä tavoitteita ja ilmastobudjetti

Kestävää kehitystä voi edistää monella tavalla ja sille voi antaa monia merkityksiä, kukin omista lähtökohdistaan ja tavoitteistaan käsin. Perinteisesti kestävä kehitys jaetaan sosiaaliseen, ekologiseen ja taloudelliseen kestävyyteen. Keskeistä kestävyysajattelussa on se, että nykyinen toimintamme ei saa heikentää tulevien sukupolvien mahdollisuuksia hyvään elämään.

Kunnan tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla (Kuntalaki § 1). Se miten kunta tämän käytännössä toteuttaa, on jokaisen kunnan itse määriteltävä.

Raaseporissa kestävyystyö on toimialarajat ylittävää. Toimialojen omien mitattavien tavoitteiden lisäksi kaupunki edistää toimialat ylittäen erityisesti seuraavia kestävyystavoitteita vuonna 2026:

Taloudellinen kestävyys

1. Tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman toteuttaminen 2025–2028
2. Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen vuodesta 2026
3. Organisaation ja palveluntuotannon tehostaminen

Sosiaalinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys tarkoittaa Raaseporissa käytännössä hyvinvointityötä, jota ohjaa valtuuston hyväksymä hyvinvointisuunnitelma.

1. Mielenterveyden ja osallisuuden edistäminen
   (viestintä, asukastapahtumat, yhteistyö vaikuttamistoimielinten ja kolmannen sektorin kanssa, tekniset ratkaisut, ennaltaehkäisevä työ, eri asukasryhmien huomioiminen, saavutettavuuskysymykset jne.)
2. Fyysisen terveyden ja aktiivisen arjen edistäminen
   (saavutettavuus ja palvelujen saatavuus, yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, kaupungin investointityö, ennaltaehkäisevä päihdetyö, eri asukasryhmien huomioiminen jne.)
3. Turvallisen ja viihtyisän arjen edistäminen
   (saavutettavuuskysymykset, liikenneturvallisuus, viihtyisyys, kiusaamisen ehkäisy, onnettomuuksien ehkäisy, rikosten ennaltaehkäisy jne.)

Ekologinen kestävyys

Ekologinen kestävyys tarkoittaa Raaseporissa käytännössä ilmastotyötä, jota ohjaa valtuuston hyväksymä ilmastosuunnitelma.

1. Päästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen (fossiilisista polttoaineista irtautuminen, sään ääri-ilmiöihin varautuminen, hiilinielujen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen)
2. Resurssiviisauden ja kiertotalouden edistäminen (korjaaminen, kierrätys, lajittelu, energiatehokkuus)
3. Kestävän liikkumisen edistäminen koko kunnan alueella (joukkoliikenne, pyöräily, kävely, liikenteen sähköistyminen).

12.1. Ilmastobudjetti 2026

Tämän Raaseporin ensimmäisen ilmastobudjetin tavoitteena on tehdä näkyväksi ilmastotyöhön vuosittain käytetty raha ja auttaa ohjaamaan investointeja ja toimenpiteitä ilmastotyötä edistäviin toimiin. Hinkukuntana Raasepori on sitoutunut ilmastotavoitteeseen eli vähentämään päästöjä 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2007. Ilmastobudjetin toimenpiteiden tulee toteuttaa Ilmastosuunnitelmaa 2026–2030.

Päästökehitys 2007–2023

Kunnan kokonaispäästöt[I] (kuva I) ovat muuttuneet -8 % verrattuna vuoteen 2022 ollen 149,4 $ktCO_2e$ vuonna 2023. Vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -46 %. Koko maan keskiarvoon (-43 %) ja taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-37 %) verrattuna, kunnan päästökehitys on ollut myönteisempää.

Vuonna 2023 kolme suurinta päästösektoria olivat Tieliikenne, Maatalous ja Työkoneet. Näiden sektorien päästöt ovat muuttuneet suhteellisesti seuraavasti: Tieliikenne: -29 %, Maatalous: -4 % ja Työkoneet: -20 % suhteessa vertailuvuoteen.

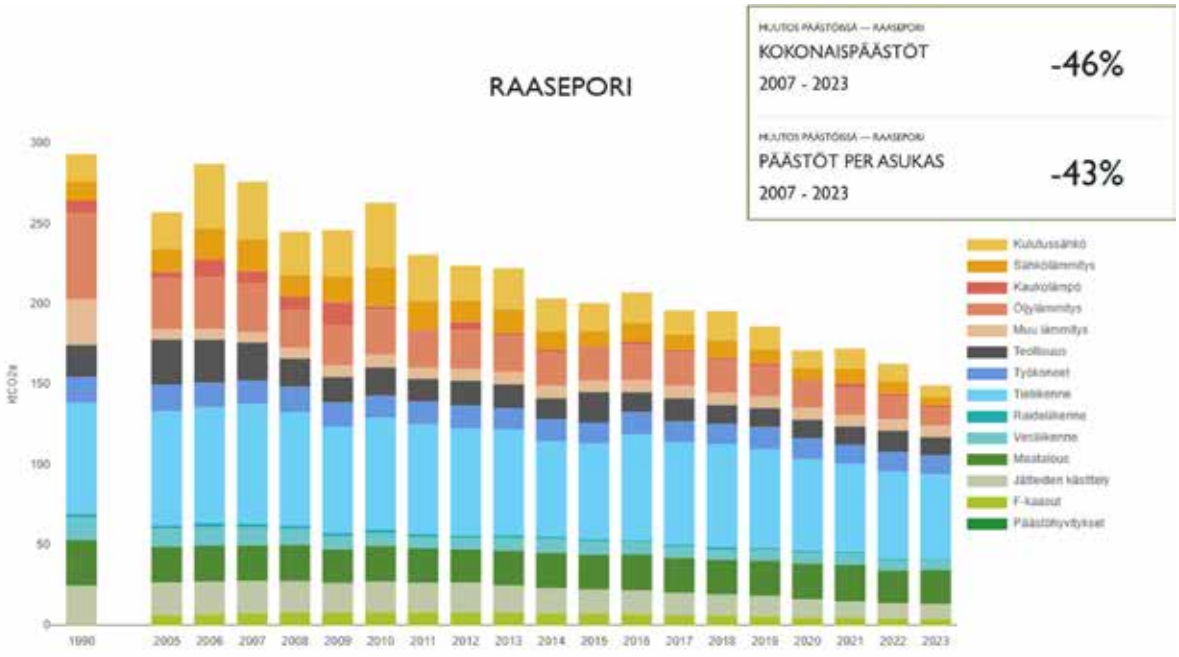

Kuva I. Kunnan kokonaispäästöjen kehitys vuosina 1990–2023.

Vuonna 2023 päästöjen määrä asukasta kohden oli 5,5 tCO_2e, mikä on korkeampi kuin koko maan keskiarvo (4,9 tCO_2e / asukas). Vertailuvuodesta 2007 lähtien asukaskohtaiset päästöt ovat muuttuneet -43 %. Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-34 %) verrattuna päästökehitys vertailuvuodesta on ollut myönteisempää.

I Kunnan kokonaispäästöt kuvaavat kunnan alueella eri toiminnoissa syntyviä päästöjä. Niiden perusteella seurataan Hinkutavoitteen edistymistä. Päästötiedot laskee Suomen ympäristökeskus (Syke) ja ne saadaan aina yli vuoden viiveellä. Lähde: paastot.hiilineutraalisuomi.fi

Ilmastotyötä edistävät investointi- ja käyttömenot 2026

Toimialat kokoavat vuosittain yhteen ilmastotyötä edistävät investoinnit ja käyttömenot. Toimenpiteet voivat sisältää esim. energiatehokkuustoimia, liikenteeseen ja kiinteistöihin kohdistuvia investointeja ja kunnossapitoa, viestintää, koulutusta, ilmastoneutraaleja hankintoja jne. Ilmastotyön painopisteet ovat: Päästöjen vähentäminen, Resurssiviisaus ja kiertotalous, Kestävä liikkuminen ja Ilmastonmuutokseen sopeutuminen.

ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT

Ilmastotyön painopiste	Toimenpide	Osasto/ Yksikkö	TA2026	TS2027	TS2028
Kestävä liikkuminen	Järjestetään toimiva sisäinen joukkoliikenne (Bosse)	Joukko-liikenne	1 713 000 €	1 713 000 €	1 713 000 €
Kestävä liikkuminen	Järjestetään mahdollisuus käyttää kaupunkipyöriä liikkumiseen	Joukko-liikenne	15 000 €	15 000 €	15 000 €
Yhteensä			**1 728 000 €**	**1 728 000 €**	**1 728 000 €**

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Ilmastotyön painopiste	Toimenpide	Osasto/ Yksikkö	TA2026	TS2027	TS2028
Resurssiviisaus ja kiertotalous / Ilmaston-muutokseen sopeutuminen	Grabbegårdenin ikkunoiden uusinta, energiatehokkuus ja kesäajan viilennystarpeen huomiointi	Tilahallinto		60 000 €	
Resurssiviisaus ja kiertotalous	Uimahallin saneeraus ja A-energialuokan uimahallitekniikka	Tilahallinto			2 000 000 €
Resurssiviisaus ja kiertotalous	Energiatehokkuus-määräraha	Tilahallinto	200 000 €	200 000 €	200 000 €
Resurssiviisaus ja kiertotalous	Karjaan yhteiskoulun B-rakennuksen saneeraus, A-energialuokan talotekniikka	Tilahallinto			1 000 000 €
Kestävä liikkuminen	Ulkoilureitit, kunnossapito, uudet reitit	Yhdyskuntatekniikka	200 000 €	200 000 €	

Ilmastotyön painopiste	Toimenpide	Osasto/ Yksikkö	TA2026	TS2027	TS2028
Kestävä liikkuminen	Kevyen liikenteen väylät uudella asuinalueella, Båssastrand	Yhdyskunta-tekniikka Kaavoitus	80 000 €		
Ilmastonmuutok-seen sopeutuminen	Lohikalat Karjaan-jokeen 2030 -vesistövisio	Ympäristö-yksikkö	120 000 €	120 000 €	120 000 €
Ilmastonmuutok-seen sopeutuminen	Raaseporinjoki-hanke	Ympäristö-yksikkö	30 000 €	30 000 €	30 000 €
Ilmastonmuutok-seen sopeutuminen	Rannikkovesivisio 2050 2023–2028	Ympäristö-yksikkö	30 000 €	30 000 €	30 000 €
Yhteensä			**660 000 €**	**610 000 €**	**3 350 000 €**

SIVISTYS JA HYVINVOINTI*

Ilmastotyön painopiste	Toimenpide	Osasto/ Yksikkö	TA2026	TS2027	TS2028
Yhteensä			**0 €**	**0 €**	**0 €**

*Ilmastonmuutokseen liittyviä toimenpiteitä ei budjetoida erikseen.

HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT

Ilmastotyön painopiste	Toimenpide	Osasto/ Yksikkö	TA2026	TS2027	TS2028
Päästöjen vähentäminen	Kasvisruoka	Ruoka-palvelut	99 000€	99 000€	99 000€
Yhteensä			**99 000 €**	**99 000 €**	**99 000 €**

KAIKKI TOIMIALAT

	TA2026	TS2027	TS2028
Yhteensä	**2 487 000 €**	**2 437 000 €**	**5 177 000 €**

RASEBORG
RAASEPORI

13. KÄYTTÖTALOUS 2026–2028

Toimiala: Hallinto ja sisäiset palvelut

tavoitteena tuottaa hyvää hallintoa

Toimialan perustiedot

Hallinnon ja sisäisten palveluiden toimiala vastaa hallintojen monialaisista tukitoiminnoista. Toimialaan kuuluvat hallinnon ja sisäisten palveluiden osastot.

Hallinto-osasto hoitaa muun hallinnon poikkihallinnollisia tukitoimintoja. Osasto koostuu seuraavista yksiköistä: demokratia, talous, viestintä ja henkilöstö. Lisäksi on palkanlaskennan toimintayksikkö. Yksiköiden toiminnan lähtökohtana on, että ne voidaan rahoittaa sisäisillä tuotoilla, jotka muodostuvat kaupungin eri toimialojen työntekijöille kohdistettavista kustannuksista.

Sisäisten palveluiden osasto koostuu kolmesta yksiköstä sekä kahdesta toimintayksiköstä. Yksiköiden toimintaa luonnehtii se, että niiden on pystyttävä rahoittamaan toimintansa sisäisillä tuotoilla, jotka muodostuvat muun organisaation käyttöön tuotetuista palveluista perittävistä käyttömaksuista. Lisäksi rahoitusmallin tulee mahdollistaa yksiköille erilaisten hybridiratkaisujen käyttö palvelutuotannossa. Osastoon kuuluvat seuraavat yksiköt: muut hallintopalvelut, it- ja digitalisaatio sekä ruokapalvelut ja toimitilahuolto. Ruokapalvelut ja toimitilahuolto -yksikkö koostuu ruokapalveluiden toimintayksiköstä ja toimitilahuollon toimintayksiköstä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Toimialan käytäntöjen koordinointi ja alan prosessien kehittäminen
- Automatisoinnin jatkaminen sekä digitalisaation ja tekoälyn käytön lisääminen
- Uusien ohjelmistojen käyttöönotto
- Kaupungin strategian 2026–2029 toteuttaminen
- Laadukkaat palvelut muille toiminnoille
- Valmiuden ja turvallisuuden parantaminen
- Osallisuuden kehittäminen
- Henkilöstön hyvinvointi

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Automatisoinnin jatkaminen sekä digitalisaation ja tekoälyn käytön lisääminen
- Kaupungin strategian 2026–2029 toteuttaminen
- Laadukkaat palvelut muille toiminnoille
- Valmiuden ja turvallisuuden parantaminen
- Henkilöstön hyvinvointi

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**12 036 834**	**11 482 880**	**11 799 280**	**11 633 806**	**11 633 806**	**11 633 806**
Henkilöstökulut	-9 181 941	-8 963 406	-9 093 075	-8 877 312	-8 910 390	-8 796 800
Ostopalvelut	-4 977 905	-4 922 830	-4 669 160	-4 638 620	-4 961 640	-4 999 440
Aineet ja tavarat	-1 699 958	-1 812 470	-1 621 210	-1 611 210	-1 623 400	-1 646 300
Avustukset	-135 498	-168 000	-118 000	-118 000	-118 000	-118 000
Muut kulut	-2 185 103	-2 416 240	-2 372 060	-2 314 740	-2 330 540	-2 399 540
Toimintakulut	**-18 180 405**	**-18 282 946**	**-17 873 505**	**-17 559 882**	**-17 943 970**	**-17 960 080**
Toimintakate	**-6 143 571**	**-6 800 066**	**-6 074 225**	**-5 926 076**	**-6 310 164**	**-6 326 274**
Muutos TA 2026-TA 2025		**10,7 %**	**-10,7 %**	**-12,9 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	10 871 119	10 741 370	11 067 030	11 013 356	11 013 356	11 013 356
Sisäiset kulut	-1 333 855	-1 279 810	-1 348 160	-1 351 300	-1 425 280	-1 453 780

Tilintarkastus

Toimintakuvaus

Tarkistaa laillisuus (tilintarkastaja) ja tarkoituksenmukaisuus (tarkastuslautakunta).

Kaupungin hallinto ja talous tarkistetaan kunnallislain, kaupungin tilintarkastussäännön ja hyväksytyn tilintarkastus- ja arviointiohjelman mukaisesti. Raaseporin kaupungin lakisääteisiä tilintarkastuspäiviä on 60 valtuuston hyväksymän tarjouksen mukaan. Tarkastuslautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä. Tarkastuslautakunta pitää vuosittain noin 9 kokousta. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä valtuuston hyväksymän tilintarkastustarjouksen mukaan. Tämän arvioidaan vievän yhteensä 10 päivää. Kokouksiin kutsutaan hallintoyksiköiden johtavat virkamiehet hyväksytyn arviointiohjelman mukaan.

Lautakunnan ensimmäisenä toimintavuotena on annettu vuosittain päivitettävä arviointiohjelma lautakunnan toimikaudeksi 2025–2028. Lautakunta jättää vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, joka sisältää arvioinnin tulokset.

Valtuusto tutustuu tarkastuslautakunnan vahvistamaan arviointikertomukseen kesäkuun aikana, minkä jälkeen toimialat ja kaupunginhallitus jättävät vastineet. Tilintarkastuskertomus käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä toukokuun aikana, Tilintarkastaja raportoi kirjallisesti tarkastuslautakunnalle 2–3 kertaa toimintavuoden aikana. Tarkastuslautakunta antaa tiedoksi sidonnaisuuksien selvitykset valtuustolle vuosittain hallintosäännön mukaan.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Tilintarkastus suoritetaan hyväksytyn tilintarkastusohjelman mukaisesti.
- Tarkastuslautakunnan työ suoritetaan hyväksytyn arviointiohjelman ja arviointisuunnitelman 2025–2028 mukaisesti
- Tarkastuslautakunta valvoo, että velvollisuutta tehdä selkoa sidonnaisuuksista noudatetaan ja antaa selonteon valtuustolle.
- Tilintarkastajat raportoivat tehdyistä tilintarkastuksista tarkastuslautakunnalle 2–3 kertaa vuodessa kirjallisesti sekä tarvittaessa myös suullisesti.
- Tilintarkastajien työn tuloksena on valtuustolle toukokuun aikana annettava tilintarkastuskertomus.
- Tarkastuslautakunnan työn tuloksena on valtuustolle toukokuun aikana annettava arviointikertomus.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Tilintarkastus suoritetaan hyväksytyn tilintarkastusohjelman mukaisesti.
- Tarkastuslautakunnan työ suoritetaan hyväksytyn arviointiohjelman ja arviointisuunnitelman 2025–2028 mukaisesti.
- Tarkastuslautakunta ottaa arviointiohjelmassaan huomioon kaupungin toiminnan mahdolliset muutokset.
- Tilintarkastajat raportoivat tehdyistä tilintarkastuksista tarkastuslautakunnalle 2–3 kertaa vuodessa kirjallisesti sekä tarvittaessa myös suullisesti.
- Tilintarkastajien työn tuloksena on valtuustolle toukokuun aikana annettava tilintarkastuskertomus.

- Tarkastuslautakunnan työn tuloksena on valtuustolle toukokuun aikana annettava arviointikertomus.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parempi palvelutaso	Vahvistetun arviointisuunnitelman mukainen arviointikertomus	Arviointikertomuksen luovutus valtuustolle kesäkuussa
Parempi palvelutaso	Arviointisuunnitelman 2025–2028 ja arviointiohjelman 2025 laatiminen	Arviointisuunnitelma 2025–2028 päivitetään ja arviointiohjelma 2026 laaditaan syyskauden alussa.
Vastuullinen talouspolitiikka	Lautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoituksia	Sidonnaisuusrekisteri viedään valtuustolle tiedoksi syyskuun loppuun mennessä
Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat	Lautakunta huolehtii tilintarkastuksen järjestämisestä.	Arviointisuunnitelma 2025–2028 päivitetään ja arviointiohjelma 2026 laaditaan syyskauden alussa.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot						
Henkilöstökulut	-14 250	-17 310	-17 780	-17 779	-18 090	-18 500
Ostopalvelut	-44 944	-47 200	-46 090	-46 100	-47 040	-47 940
Aineet ja tavarat	0	-1 000	-2 800	-2 800	-2 900	-3 000
Avustukset						
Muut kulut	-3 399	-7 930	-3 640	-3 640	-3 640	-3 640
Toimintakulut	**-62 593**	**-73 440**	**-70 310**	**-70 319**	**-71 670**	**-73 080**
Toimintakate	**-62 593**	**-73 440**	**-70 310**	**-70 319**	**-71 670**	**-73 080**
Muutos TA 2026-TA 2025		**17,3 %**	**-4,3 %**	**-4,2 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-4 858	-5 430	-4 280	-4 290	-4 280	-4 280

Hallinto-osasto

Toimintakuvaus

Hallinto-osasto hoitaa muun hallinnon poikkihallinnollisia tukitoimintoja. Osasto koostuu seuraavista yksiköistä: demokratia, talous, viestintä ja henkilöstö. Lisäksi on palkanlaskennan toimintayksikkö. Yksiköiden toiminnan lähtökohtana on, että ne voidaan rahoittaa sisäisillä tuotoilla, jotka muodostuvat kaupungin eri toimialojen työntekijöille kohdistettavista kustannuksista.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Uuden osaston prosessien käyttöönotto
- Osaston käytäntöjen koordinointi ja prosessien kehittäminen
- Automatisoinnin jatkaminen sekä digitalisaation ja tekoälyn käytön lisääminen
- Uusien ohjelmistojen käyttöönotto
- Kaupungin strategian 2026–2029 toteuttaminen
- Laadukkaat palvelut muille toiminnoille
- Valmiuden ja turvallisuuden parantaminen
- Osallisuuden kehittäminen
- Henkilöstön hyvinvointi

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Automatisoinnin jatkaminen sekä digitalisaation ja tekoälyn käytön lisääminen
- Kaupungin strategian 2026–2029 toteuttaminen
- Laadukkaat palvelut muille toiminnoille
- Valmiuden ja turvallisuuden parantaminen
- Henkilöstön hyvinvointi

DEMOKRATIA

Yksikkö on kaupunginhallituksen valmistelu- ja toimeenpanoelin, ja toimii kaupunginjohtajan kansliana sekä avustaa kaupunginjohtajaa tämän työtehtävissä. Yksikkö vastaa asioista, jotka liittyvät kokousmenettelyyn, asiakirjojen kirjaamiseen ja arkistointiin sekä kaupungin ylimmän poliittisen ja operatiivisen päätöksenteon hallintoon.

Kaupunki osallistuu erilaisiin hallintoon ja turvallisuuteen liittyviin verkostoihin.

Kaupunki osallistuu kansallisiin valmiusharjoituksiin ja muihin turvallisuustapahtumiin sekä lähettää osallistujia alueellisille maanpuolustuskursseille. Koulutusta järjestetään viranhaltijoille ja poliitikoille.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Kaupungin strategian 2026–2029 toteuttaminen
- Kansliatoimintojen käytäntöjen ja prosessien kehittäminen
- Digitalisaation ja tekoälyn käytön lisääminen hallinnon prosesseissa

- Valmiuden ja turvallisuuden parantaminen paikallisesti sekä alueellisessa yhteistyössä
- Kaupungin riskienhallinnan kehittäminen

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Kaupungin strategian 2026–2029 toteuttaminen
- Kansliatoimintojen käytäntöjen ja prosessien kehittäminen
- Hallinnon prosessien digitalisaation jatkaminen
- Valmiuden ja turvallisuuden parantaminen paikallisesti sekä alueellisessa yhteistyössä

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilökunnan viihtyvyys ja hyvinvointi lisääntyvät	Henkilöstökyselyn tuloksen keskiarvo on 75 tai enemmän

VIESTINTÄ

Yksikön tehtäviin kuuluu kaupungin viestinnän ja asukasosallisuustyön koordinointi ja kehittäminen. Toiminnan tavoitteena on varmistaa sujuva, luotettava ja saavutettava viestintä sekä edistää asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan.

Yksikön keskeisimmät tehtävät ovat yleisviestintä, sisäinen koulutus ja konsultointi. Yksikkö tukee tiedotusvastaavia, toimialojen tiedotuksista vastaavia sekä muita työntekijöitä sekä sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä. Lisäksi yksikkö koordinoi ja kehittää kaupungin

- mediaviestintää
- verkkoviestintää raasepori.fi-sivustolla
- sosiaalisen median kanavien käyttöä
- osallisuustyötä tiiviissä yhteistyössä kaupungin hyvinvointiasioiden asiantuntijan kanssa.

Viestinnän ja osallisuuden yksikkö vastaa myös viestintäsuunnitelman päivittämisestä ja seurannasta sekä muiden viestintään ja kaupungin visuaaliseen linjaan liittyvien ohjeiden laatimisesta ja kehittämisestä.

Yksikön osallisuustyö tarkoittaa pääasiassa toimintojen tukemista erilaisissa osallisuusaktiviteeteissa. Yksikkö vastaa osallistuvan budjetoinnin prosessista sekä hallinnoi Orchidea-osallisuusalustaa ja niin sanottua naapuriapua tarjoavaa Commu-sovellusta. Lisäksi yksikkö vastaa yleisistä yhdistysavustuksista. Koska osallisuus on myös keskeinen osa hyvinvointityötä, yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin hyvinvointiasioiden asiantuntijan kanssa osallisuuskysymyksissä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Uuden yksikön toimintatapojen, käytäntöjen ja prosessien vahvistaminen uudelle yksikölle, erityisesti osallisuustyön osalta.

- Asukaskirjeen kehittämistä jatketaan.
- Viestinnän saavutettavuuden koulutukset ja konsultaatiot.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Toimintatavoitteet ovat osittain samat vuosina 2027–2028, ja niitä seurataan samoin mittarein, jotta voidaan nähdä pitkän aikavälin kehitys.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilökunnan viihtyvyys ja hyvinvointi lisääntyvät	Henkilöstökyselyn tuloksen keskiarvo on 75 tai enemmän
Parantunut palvelutaso	Esihenkilöt ja asiantuntijat ovat tyytyväisiä viestinnän tukeen	70 prosenttia on tyytyväisiä viestinnän tukeen (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Aktiivinen viestintä kaupungin verkkosivuilla	Vähintään 600 artikkelia vuodessa molemmat kielet laskettuna

TALOUS

Talousyksikkö vastaa kokonaisvaltaisesta taloushallinnosta ja -suunnittelusta, talousarviosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, ennusteista ja tilastoinnista, raportoinnista, perinnästä ja riskienhallinnasta.

Valtuuston sitovuustason toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kokonaisvaltaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain. Seurantakriteerit raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain.

Talousyksikkö vastaa sekä ulkoisesta että sisäisestä talousraportoinnista, juoksevasta kirjanpidosta ja maksuliikenteestä. Lakisääteiset taloustilastot raportoidaan Valtiokonttorille määritellyn aikataulun mukaisesti (noin 20 raporttia vuodessa).

Yksikkö koordinoi taloushallintoon liittyviä toimialararajat ylittäviä prosesseja järjestämällä sisäistä koulutusta Opiferus- (budjetointi ja talousarvioseuranta), Pro Economica - (kirjanpito) ja DataCycle360-ohjelmistojen (ostolaskut) käytössä sekä antamalla erilaisia ohjeita.

Talouspäälliköstä, sisäisestä controllerista ja toimialacontrollereista koostuva controller-tiimi koordinoi jatkuvasti käytäntöjä ja kehittää toimintaa ja prosesseja edelleen.

Kaikki palvelut hoidetaan omana toimintana.

Verohallinnon palvelujen verotuskustannukset (Laki Verohallinnosta 6 luku) vuodelle 2026 on budjetoitu 296 000 euroa sisältyvät ostopalveluihin.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Jatketaan Valtiokonttorin talousjärjestelmän taloustilastojen automatisointihanketta (raportointi XBRL-muodossa).
- Toimittajalaskujen käytäntöjen ja prosessien kehittäminen.
- Selvitetään mahdollisuutta käyttää tekoälyä toimittajalaskujen tilityksessä.
- Yhteisten ohjelmistojen ohjeiden antamisprosessien kehittämistä jatketaan.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Saatetaan päätökseen Valtiokonttorin talousjärjestelmän taloustilastojen automatisointihanke (raportointi XBRL-muodossa).
- Talousarvioprosessin, talousarvion seurannan ja tilinpäätösasiakirjojen hallintatyökalujen kartoitus ja käyttöönotto.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä talousyksikön palveluihin.	75 % sisäisistä asiakkaista on tyytyväisiä talousyksikön palveluihin (arvosana kyselyssä 4–5).
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä talousyksikön ohjeisiin ja koulutuksiin.	75 % sisäisistä asiakkaista on tyytyväisiä talousyksikön palveluihin (arvosana kyselyssä 4–5).
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi
Järkevä digitalisaatio	Sähköisten ostolaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (06/2025 91 %)	Sähköisten laskujen osuus = 93 %
Järkevä digitalisaatio	Sähköisten myyntilaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (06/2025 38 %)	Sähköisten laskujen osuus = 40 %

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöyksikön vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, eläkeasiat, työsuojelu, oppisopimukset, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, johtajakoulutus, henkilökunnan etuudet ja virkistäytyminen, henkilökunnan työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa ja esihenkilöiden täydennyskoulutuksessa. Yksikön ostopalvelut koostuvat pääasiassa jäsenmaksuista kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, palkkalaskelmista, työterveyshuollosta, johtamisen koulutuspalveluista, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista sekä ePassi-etuuksista (lounas, liikunta, kulttuuri, hyvinvointi ja polkupyöräetuus).

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Populuksen HR-moduulien (Human Resources) käyttöönoton jatkaminen
- Suunnatun liikuntakampanjan toteuttaminen
- Toimet työhyvinvoinnin edistämiseksi
- Tuen lisääminen rekrytointiin ja osaamisen parantamiseen
- Selkeän ja houkuttelevan työantajamielikuvan luominen
- Esihenkilökoulutuksen koordinoiminen ja toteuttaminen

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Painopisteinä ovat laadukas työterveyshuolto, henkilöstöedut, terve työympäristö, hyvä johtajuus sekä työterveyttä ja hyvinvointia lisäävät hankkeet.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Tavoitteena on työllistää nuoria sekä turvata kaupungin palvelutarjonta kesäkuukausina palkkaamalla kesätyöntekijöitä.	Nuorille tarjotaan kesätöitä kaupungin yksiköissä yhteensä 100 kuukautta.
Työllisyyden parantaminen	Lisää hakemuksia avoimiin työpaikkoihin	Keskimäärin 10 hakemusta vapaata paikkaa kohden
Työllisyyden parantaminen	Lisää päteviä hakijoita avoimiin työpaikkoihin	80 % hakijoista avoimiin työpaikkoihin tulee olla päteviä
Tiedolla johtaminen	Tavoitteena on, että kaikki kaupungin esihenkilöt ja heidän sijaisensa osallistuvat kahdeksanosaiseen sisäiseen koulutuskokonaisuuteen.	75 % kaupungin esihenkilöstä ja heidän sijaisistaan on suorittanut koulutuksen.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö käyttää liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointietuuksiaan.	Epassin Flex-edun käyttöaste on 75 %.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keski-määrin 65 tai korkeampi
Parannettu palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä henkilöstöosaston palveluihin	75 % sisäisistä asiakkaista ovat tyytyväisiä henkilöstöosaston palveluihin

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Maksett.palkkojen lkm per vuosi	25 115	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Työtapaturmat	109	0	0	0	0	0

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Demokratia	8,3	9,5	8,5	8,5	8,5	7,5
Viestintä	2,5	2,5	2,5	3,0	3,0	3,0
Talous	7,0	7,0	6,4	6,4	6,0	5,5
Henkilöstö	14,0	13,5	13,5	13,0	13,0	12,0
Yhteensä	31,8	32,5	30,9	30,9	30,5	28,0

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**852 278**	**433 600**	**412 500**	**412 500**	**412 500**	**412 500**
Henkilöstökulut	-3 061 133	-2 757 596	-2 836 185	-2 622 504	-2 649 900	-2 549 700
Ostopalvelut	-2 597 420	-2 383 670	-2 159 090	-2 130 306	-2 403 100	-2 389 800
Aineet ja tavarat	-87 467	-90 800	-82 200	-82 200	-63 800	-55 500
Avustukset	-135 498	-168 000	-118 000	-118 000	-118 000	-118 000
Muut kulut	-643 673	-747 320	-810 740	-834 270	-810 300	-848 900
Toimintakulut	**-6 525 191**	**-6 147 386**	**-6 006 215**	**-5 787 280**	**-6 045 100**	**-5 961 900**
Toimintakate	**-5 672 913**	**-5 713 786**	**-5 593 715**	**-5 374 780**	**-5 632 600**	**-5 549 400**
Muutos TA 2026-TA 2025		**0,7 %**	**-2,1 %**	**-5,9 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	35 110	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-563 694	-523 780	-522 770	-608 516	-657 500	-670 700

Asukasosallisuus, osallistuva budjetointi ja avustustoiminta siirretään elinkeino- ja työllisyyspalveluista hallinnon ja sisäisten palveluiden/viestinnän alle 2026 alkaen.

Sisäisten palveluiden osasto

Toimintakuvaus

Sisäisten palveluiden osasto koostuu kolmesta yksiköstä sekä kahdesta toimintayksiköstä. Yksiköiden toimintaa luonnehtii se, että niiden on pystyttävä rahoittamaan toimintansa sisäisillä tuotoilla, jotka muodostuvat muun organisaation käyttöön tuotetuista palveluista perittävistä käyttömaksuista. Lisäksi rahoitusmallin tulee mahdollistaa yksiköille erilaisten hybridiratkaisujen käyttö palvelutuotannossa. Osastoon kuuluvat seuraavat yksiköt: muut hallintopalvelut, it- ja digitalisaatio sekä ruokapalvelut ja toimitilahuolto. Ruokapalveluiden ja toimitilahuollon yksikkö koostuu ruokapalveluiden toimintayksiköstä ja toimitilahuollon toimintayksiköstä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Uuden osaston prosessien käyttöönotto.
- Kustannustehokkaiden ratkaisujen ja laadukkaan palvelun tarjoaminen toiminnoille.
- Tekoälyn, automatisaation ja digitalisaation käytön lisääminen.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Prosessien kehittäminen ja tekoälyn, automatisaation ja digitalisaation käytön lisääminen.
- Palveluverkon muutosten huomioiminen sekä vaikutus osaston tarjoaminen palveluiden tehokkaampaan tuotantoon.

MUUT HALLINNOLLISET PALVELUT

Muiden hallintopalveluiden yksikkö tarjoaa kaupunkikonsernin kaikille yksiköille poikkihallinnollisia laki-, hankinta- ja käännöspalveluita.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Uuden yksikön prosessien käyttöönotto.
- Laadukkaiden sisäisten palveluiden tarjoaminen toiminnoille.
- Tekoälyn ja digitalisaation aktiivinen käyttöönotto prosesseissa.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Laadukkaiden sisäisten palveluiden tarjoaminen toiminnoille.
- Prosessien kehittämisen ja tekoälyn sekä digitalisaation käytön lisäämisen jatkaminen.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilökunnan viihtyvyys ja hyvinvointi lisääntyvät	Henkilöstökyselyn tuloksen keskiarvo on 75 tai enemmän
Parantunut palvelutaso	Esihenkilöt ja asiantuntijat ovat tyytyväisiä oikeudellisiin palveluihin	70 prosenttia on tyytyväisiä oikeudellisiin palveluihin (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)
Parantunut palvelutaso	Esihenkilöt ja asiantuntijat ovat tyytyväisiä tarjottuihin hankintapalveluihin	60 prosenttia on tyytyväisiä hankintapalveluihin (arvosana 4–5 asteikolla 1–5)

IT- JA DIGITALISAATIO

It- ja digitalisaatioyksikkö vastaa it-ympäristön strategisesta kehittämisestä ja operatiivisesta toiminnasta yhdessä toiminnan kanssa. Tähän kuuluu myös puhelinvaihde. It- ja digitalisaatioyksikkö toimii muun toiminnan tukitoimintona tarkoituksena mahdollistaa, että organisaatio voi saada toimivia prosesseja, jotka perustuvat asianmukaisiin tietotekniikkaratkaisuihin. Yksikön tulee toimia integroituna osana toiminnan muutoksissa, jotka edellyttävät it-osaston resursseja.

Lyhenneluettelo

- MDM - Mobile Device Management
  - mobiililaitteiden keskitetty hallinta
- NIS2 - Network and Information Security
  - EU:n tietoturvadirektiivi
- IDM/IAM - Identity Management System/Identity Access Management
  - identiteettien automaattinen hallintajärjestelmä
- SaaS- Software as a Service
  - palveluntarjoajalle ulkoistettu järjestelmäkokonaisuus
- SOC/SIEM -> Security Operations Center/Security Information and Event Management
  - lokitietojen keskitetty käsittely ja it-teknisen ympäristön tietoturvaan liittyvien poikkeamien automaattinen palaute
- EA – Enterprise Architect
  - resurssi, joka vastaa ja piirtää organisaation kokonaisarkkitehtuurin prosessista järjestelmään
- TOGAF – The Open Group Architecture Framework
  - ko standardi, joka piirtää kuvan organisaation kokonaisarkkitehtuurista

- M365
  - Microsoft:n pilviympäristö
- AD - Active Directory
  - Microsoftin hakemistopalvelu, joka sisältää tietoa organisaation toimialueen eri resursseista
- Toimisto-ohjelmistot
  - S-posti, Teams, Onedrive, Sharepoint
- Toimialariippumattomat järjestelmät (TORI)
  - HR, talous, hallinnon yleiset tukijärjestelmät
- Toimialariippuvaiset järjestelmät (TOSI)
  - Sivistyksen, kaupunkiympäristön, elinkeino- ja työllisyyspalveluiden erityisjärjestelmät

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- It- ja digitalisaatioyksikkö on kiinteä osa toimintaa ja digitalisaatioryhmä tapaa säännöllisesti ja luo tavoitteita digitalisaatiotyölle
- Arter ARC-kokonaisarkkitehtuuri on perustana organisaatiossa tapahtuville prosesseihin ja digitalisaatioon liittyville muutoksille
- Automaatioastetta on nostettu tarkoin määritellyissä käyttötapauksissa
- Ulkoisia asiakaskanavia on digitalisoitu edelleen siten, että päätökset ja tiedoksiannot voidaan antaa ensisijaisesti suomi.fi-viesteinä
- Tekoälyä käytetään enemmän toimisto-ohjelmistoissa

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Valtaosa datan keräämistä ja esittämistä käsittelevistä toimintaprosesseista on digitalisoitu ja mahdollisuuksien mukaan automatisoitu
- Tekoälyä on otettu johdonmukaisesti käyttöön prosessialueilla, joilla on tunnistettu suurimmat strategiset hyödyt.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Sisäiset asiakkaat ovat tyytyväisiä it:n tukipalveluihin	Asiakastyytyväisyys 4,0 (asteikko 1–5)
Parantunut palvelutaso	Työpaikan teknisen ympäristön (laitteistot, työssä tarvittavat ohjelmistot) automaattisen mittauksen tulos ylittää alan keskiarvon	Asiakastyytyväisyys 3,5 (asteikko 1–5)

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Järkevä digitalisaatio	Ulkoiset asiakaskanavat on tunnistettu ja digitalisoitu/ automatisoitu. Suomi.fi on otettu käyttöön tiedoksiantoihin ja päätösten antamiseen	Digitalisaatioryhmän tunnistetuista ulkoisista asiakaskanavista 80 % on vuoden lopussa digitalisoituja tai täysin automatisoituja.
Järkevä digitalisaatio	Sisäiset asiakaskanavat on tunnistettu ja digitalisoitu/ automatisoitu	Digitalisaatioryhmän tunnistetuista sisäistä asiakaskanavista 50 % on vuoden lopussa digitalisoituja tai automatisoituja.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 70 tai korkeampi

RUOKAPALVELU JA TOIMITILAHUOLTO

Ruokapalvelun ja toimitilahuollon yksikkö vastaa ruokapalvelusta ja toimitilahuollosta ja tarjoaa palvelua toimialojen sisäisille asiakkaille.

Ruokapalvelu

Ruokapalvelun toimintayksikön päätavoitteena on valmistaa ravitsevaa ja hyvää ruokaa voimassa olevien suositusten mukaisesti sekä taloudellisesti edulliseen hintaan. Asiakkaita ovat kaupungin päiväkotilapset ja koululaiset sekä koulujen ja päiväkotien henkilöstö ja muu henkilöstö.

Ruokapalvelun toimintayksikköön kuuluu yksi keskuskeittiö, kolme valmistuskeittiötä (23.02.2026, jälkeen) sekä 28-30 (toiminta muuttuu vuoden aikana) erikokoista jakelukeittiötä. Vuonna 2026 sivistystoimialan arvioitu tilaus on yhteensä 1 057 150 annosta jaettuna seuraavasti: päiväkodit 457 090 annosta, koulut 522 210 annosta ja muut 77 850 annosta.

Raaseporissa ruoka suunnitellaan ja valmistetaan voimassa olevien ravitsemussuositusten, muiden suositusten sekä lakien ja kaupungin ruokapalvelun linjausten mukaisesti.

Vuoden 2026 talousarvion kustannustenjako on seuraava: -51% henkilöstökuluja, 29,5 % elintarvikekuluja, 8,4 % sisäisiä vuokria, 3,4 % kuljetuksia ja 7,7 % muita kuluja.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Sisäisten asiakkaiden palvelun jatkaminen kustannustehokkaasti ja parhaalla mahdollisella tavalla.

Uudelleenjärjestelyt koulu ja päivähoitotoiminnassaan Karjaalla ja Tammisaaressa ja sen seuraukset yksikölle.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Keskeiset muutokset vuosina 2027–2028 koskevat palveluverkkoselvityksen toteutumista sekä tulevia eläköitymisiä.

Toimitilahuolto

Toimitilahuollon toimintayksikön tavoitteena on luoda turvallinen, terveellinen ja viihtyisä ympäristö kaupungin tiloissa ylläpito- ja perussiivouksen avulla. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi käytetään 99-prosenttisesti joutsenmerkittyjä siivous- ja desinfiointiaineita.

Toimintayksikön toiminta perustuu toimialojen tilauksiin ja toimintoihin. Toimitilahuollon kokonaissiivouspinta-ala vuodelle 2026 on noin 104 300 m2. Oikeat siivousmenetelmät ja oikein ylläpidetyt materiaalit antavat kaikille pinnoille pidennetyn elinkaaren.

Toimitilahuollon toimintayksikkö tarjoaa kahta erilaista siivouspakettia:

- Siivouspaketti 1 käsittää siivouspalvelun maanantaista perjantaihin. Tätä pakettia käytetään kaikissa kouluissa, päiväkodeissa, kirjaston tiloissa ja toimistotiloissa. Muutamissa päiväkodeissa toimi on jaettu ruokapalvelun kanssa ja käsittää näin ollen myös keittiötehtäviä. Sama koskee tiettyjä kouluja.
- Siivouspaketti 2 sisältää sivistyksen tilaaman siivouspalvelun pyhinä ja viikonloppuisin.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Toimitilahuolto ja ruokapalvelu Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö viihtyy ja voi hyvin.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi sekä ruokapalvelussa että toimitilahuollossa
Toimitilahuolto Hyvä asiakaspalvelu	Asiakaslähtöinen palvelu toiminnan mukaisesti	75 % toimitilahuollon asiakkaista on tyytyväisiä (arvosana 4 tai 5 asteikolla 1–5)
Ruokapalvelu Vastuullinen kulutus	Ruokahävikin vähentäminen ennaltaehkäisevin toimin	Ruokahävikki muodostaa korkeintaan 10 % kaupungin koulujen ruokamäärästä. Ruokahävikkiä seurataan ja punnitaan päivittäin kaupungin kouluissa
Ruokapalvelu Hyvä asiakaspalvelu	Useimmat päiväkotilapset ja koululaiset syövät ja pitävät tarjottavasta ruoasta	Vähintään 80 % koululaisista syö aina tai useimmiten (useimmiten on vähintään neljä kertaa viikossa)

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimitilahuolto						
Siivouspaketti 1 (€)	24,22	24,70	25,07	25,07	25,07	25,07
Siivouspaketti 2 (€)	26,50	27,04	30,00	30	30,00	30,00
Siivoustunteja	136 069	136 500	126 760	126 760	126 760	126 760
Ruokapalvelu						
Annokset (kpl)						
Päiväkodit	404 135	457 970	457 090	457 090	457 090	457 090
Koulut	522 565	534 680	522 210	522 210	522 210	522 210
Muut	85 185	77 970	77 850	77 850	77 850	77 850
Yhteensä	1 011 885	1 070 620	1 057 150	1 057 150	1 057 150	1 057 150
Annoshinnat (€)						
Päiväkodit/ kokopäivähoito*	7,40	7,15	7,10	7,1	7,10	7,10
dieetti*	7,90	7,65	7,60	7,6	7,60	7,60
Koulut/lounas, alaaste	4,60	4,15	4,10	4,1	4,10	4,10
Koulut/lounas, yläaste/lukio	5,10	4,65	4,60	4,6	4,60	4,60

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
It- ja digitalisaatio	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Ruokapalvelu ja toimitilahuolto	107,0	109,5	113,4	113,4	112,0	112,0
Muut hallinnolliset palvelut	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	4,8
Yhteensä	126,8	129,3	133,2	133,2	131,8	130,8

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**11 184 556**	**11 049 280**	**11 386 780**	**11 221 306**	**11 221 306**	**11 221 306**
Henkilöstökulut	-6 106 557	-6 188 500	-6 239 110	-6 237 029	-6 242 400	-6 228 600
Ostopalvelut	-2 335 541	-2 491 960	-2 463 980	-2 462 214	-2 511 500	-2 561 700
Aineet ja tavarat	-1 612 491	-1 720 670	-1 536 210	-1 526 210	-1 556 700	-1 587 800
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	-1 538 032	-1 660 990	-1 557 680	-1 476 830	-1 516 600	-1 547 000
Toimintakulut	**-11 592 621**	**-12 062 120**	**-11 796 980**	**-11 702 283**	**-11 827 200**	**-11 925 100**
Toimintakate	**-408 065**	**-1 012 840**	**-410 200**	**-480 977**	**-605 894**	**-703 794**
Muutos TA 2026-TA 2025		**148,2 %**	**-59,5 %**	**-52,5 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	10 836 009	10 741 370	11 067 030	11 013 356	11 013 356	11 013 356
Sisäiset kulut	-765 303	-750 600	-821 110	-738 494	-763 500	-778 800

RASEBORG
RAASEPORI

Toimiala: Sivistys ja hyvinvointi

tavoitteena kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointi

Toimialan perustiedot

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan tehtävänä on edistää kansalaisten hyvinvointia ja kehitystä tarjoamalla erilaisia palveluita ja toimintoja. Toimiala varmistaa koulutuksen saatavuutta varhaiskasvatuksesta lukio-opetukseen ja vapaa-ajan toimintaan, joka edistää elinikäistä oppimista.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialalla on neljä osastoa, toimialahallinnon osasto, varhaiskastatuksen osasto, opetustoimen osasto sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan osasto. Toimiala vastaa myös toimialarajat ylittävästä hyvinvointityöstä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Kansalliset taloudelliset haasteet vaikuttavat suoraan kuntien taloudelliseen tilanteeseen. Jo tehtyjen päätösten mukaan valtionosuudet lukio-opetuksen järjestämiseen vähenevät vuonna 2026, samoin valtionosuudet aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen.

Kaupungin taloudelliset haasteet jatkuvat vuoden 2026 talousarviovuonna ja tulevat vaikuttamaan toimintoihin. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen tasapainottamis- ja tehostamisohjelmasta vuosille 2025–2028, mikä tarkoittaa, että kaupunki vähentää toimintamenojaan yhteensä yhdeksällä miljoonalla eurolla. Sivistys- ja hyvinvointialalla ja erityisesti kulttuuri- ja vapaa-aikaosastolla tarkastellaan muun muassa kurssitarjontaa ja liikuntapalvelujen ohjattua toimintaa tavoitteena varmistaa, että asukkaille tarjotaan jatkossakin monipuolisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia kaupungille kustannustehokkaammalla tavalla.

Vuoden 2026 loppupuolella Karjaalle valmistuu uusi päiväkoti, Klockarsin päiväkoti, joka mahdollistaa päiväkotiverkoston uudelleenjärjestelyt Karjaan alueella. Mahdolliset päätökset sivistys- ja hyvinvointitoimialan palveluverkosta tulevat vaikuttamaan toimintoihin vuoden 2026 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Mahdolliset päätökset palveluverkkoa koskien voivat aiheuttaa muutoksia päiväkoti- ja kouluverkostoon.

Strategian jalkauttaminen sivistys- ja hyvinvointitoimialan tavoitteisiin

Kaupungin strategia päivitetään uuden valtuustokauden myötä.

Nykyisestä strategiasta sivistys- ja hyvinvointitoimiala nostaa esiin seuraavaa:

”Raasepori on kaupunki, joka on ylpeä kaksikielisyydestään. Kaupunki kehittyy luovasti ihminen keskiössä. Täällä elämä ja arki ovat turvallisia, sujuvia ja saavutettavia. Asukkaat saavat vastinetta verorahoilleen. Myös tulevat sukupolvet kiittävät, kun huolehdimme Raaseporista ja sen asukkaista, ympäristöstä ja kulttuurihistoriasta pitkäjänteisesti.” (Raaseporin kaupungin strategia 2.6.2022)

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yhteiset painopisteet, jotka huomioidaan kaikessa toiminnassa vuonna 2026, ovat:

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Kestävä työyhteisö

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2026	TA-suunnitelma 2027
Toimintatuotot	**5 987 866**	**5 019 960**	**5 133 590**	**4 918 590**	**4 928 590**	**4 928 590**
Henkilöstökulut	-45 245 523	-45 520 346	-47 102 907	-46 748 482	-46 816 950	-47 767 050
Ostopalvelut	-16 152 245	-16 194 850	-16 774 866	-16 541 470	-16 580 990	-16 655 690
Aineet ja tavarat	-1 774 928	-1 976 430	-1 950 190	-1 861 290	-1 850 000	-1 888 200
Avustukset	-1 439 029	-1 489 600	-1 424 900	-1 406 200	-1 406 200	-1 406 200
Muut kulut	-15 528 614	-15 826 210	-15 851 000	-15 981 230	-16 334 770	-16 345 470
Toimintakulut	**-80 140 338**	**-81 007 436**	**-83 103 863**	**-82 538 672**	**-82 988 910**	**-84 062 610**
Toimintakate	**-74 152 472**	**-75 987 476**	**-77 970 273**	**-77 620 082**	**-78 060 320**	**-79 134 020**
Muutos TA 2026-TA 2025			**2,6 %**	**2,1 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	330 786	290 200	335 800	335 800	335 800	335 800
Sisäiset kulut	-25 212 502	-25 355 290	-25 719 066	-25 793 560	-26 136 560	-26 136 560

Toimialahallinto

Toimintakuvaus

Toimialahallinto vastaa sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinnosta, koulukuljetuksista sekä kaupungin hyvinvointityön koordinoinnista. Osasto tuottaa hallinnollisia palveluita, johtaa ja koordinoi talouden suunnittelua ja seurantaa sekä tukee sivistystoimialan muita osastoja kaikissa osastot ja toimialat ylittävissä asioissa.

Hallinto vastaa asianhallinnasta, asiakaspalvelusta, toimialan taloushallinnosta mukaan lukien laskutus ja ostoreskontra, ennusteet ja controller-toiminnot. Yksikkö tukee toimialan muita osastoja tilanvuokrauksessa, avustusprosesseissa, ja raportoinnissa muille viranomaisille sekä toimii useiden toimialan muissa toiminnoissa käytettävien ohjelmien pääkäyttäjänä. Kotikuntakorvaukset hoitaa yksikkö.

Koulukuljetusyksikkö vastaa kotien ja koulun välisten kuljetusten järjestämisestä esikoululaisille ja vuosiluokkien I–9 oppilaille. Kuljetukset suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä varhaiskasvatusosaston, opetustoimen osaston sekä elinkeinopalveluiden ja asukasosallisuusosaston joukkoliikenneyksikön kanssa.

Hyvinvointityö on monialaista työtä, jota koordinoi hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvointityössä seurataan säännöllisesti asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Keskeistä hyvinvointityössä on tiedolla johtaminen. Hyvinvointityössä on useita lakisääteisiä suunnitelmia, kertomuksia ja raportteja, jotka ovat kaikki arvokkaita työkaluja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävän toimialarajat ylittävän työn suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yhteiset painotusalueet, jotka huomioidaan kaikessa toiminnassa 2026:

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Kestävä työyhteisö

- Toimialan hallinnollisten prosessien kehittämistä jatketaan. Työhön kuuluu toimialan aiempien prosessikuvausten jatkuva arviointi.
- Hyvinvointityön prosessikuvaukset etenevät.
- Jatketaan työtä, jonka tavoitteena on vahvistaa hallintohenkilöstön yhteenkuuluvuutta koko toimialalla.
- Viimeistellään uusien koulukuljetussopimusten hankinta ja aloitetaan uusi sopimuskausi syksystä 2026 alkaen.
- Koulukuljetusten kuljetuksenhallintaohjelman vaihtaminen on saatettava päätökseen siten, että uuden ohjelman kaikki osat on otettu käyttöön.
- Hyväksytään vuosien 2026–2029 hyvinvointisuunnitelma (Tällä kertaa myös ikäryhmäkohtaiset suunnitelmat sisältyvät samaan asiakirjaan).
- Hyvinvointityön vuosikellon laatiminen.
- Aloitetaan vuosittaisen hyvinvointiraportin kehittäminen.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Tällä hetkellä keskeisiä muutoksia ei ole suunnitteilla vuosille 2027–2028.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssä	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Parantunut palvelutaso	Oppilaat ja huoltajat ovat tyytyväisiä koulukuljetuksiin	NPS (Net Promoter Score) on asiakastyytyväisyyskyselyssä yli 25
Hyvinvoivat asukkaat Määrätietoinen asukasviestintä	Asukastilaisuuksien järjestäminen hyvinvointityön näkyväksi tekemiseksi	Vähintään kaksi toteutunutta tapahtumaa, joissa on vähintään 50 osallistujaa/tilaisuus
Hyvinvoivat asukkaat	HYTE-kertoimeen sisältyvien indikaattorien seuranta sekä toimenpide-ehdotusten kokoaminen kertoimen nostamiseksi	Kerroin korkeampi kuin edellisenä vuonna

HENKILÖTYÖVUODET

	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Toimialahallintopäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
HYTE-asiantuntija	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kansliasihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Palvelusihteeri	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Yhteensä	**7,0**	**7,0**	**8,0**	**8,0**	**8,0**	**8,0**

2026: Hyvinvointiasioiden asiantuntija siirtyy kulttuuri- ja vapaa-aikaosastolta toimialahallinnon osastolle.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**717 303**	**470 900**	**546 800**	**546 800**	**546 800**	**546 800**
Henkilöstökulut	-479 812	-500 620	-589 142	-589 142	-600 900	-612 900
Ostopalvelut	-4 194 802	-4 273 400	-4 459 752	-4 389 782	-4 455 382	-4 491 282
Aineet ja tavarat	-7 070	-8 600	-8 500	-8 500	-8 700	-8 900
Avustukset	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Muut kulut	-44 613	-28 100	-29 330	-29 330	-29 330	-29 330
Toimintakulut	**-4 746 297**	**-4 830 720**	**-5 106 724**	**-5 036 754**	**-5 114 312**	**-5 162 412**
Toimintakate	**-4 028 994**	**-4 359 820**	**-4 559 924**	**-4 489 954**	**-4 567 512**	**-4 615 612**
Muutos TA 2026-TA 2025			**4,6 %**	**3,0 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	383	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-136 506	-117 500	-137 082	-137 112	-137 112	-137 112

2026: Hyvinvointityön määräraha siirtyy kulttuuri- ja vapaa-aikaosastolta toimialahallinnon osastolle.

Varhaiskasvatusosasto

Toimintakuvaus

Varhaiskasvatuksen toimiala koostuu varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kokonaisuus, joka koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta, joissa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksella ja esikouluopetuksella on suuri merkitys, kun aikaisessa vaiheessa havaitaan tukitarpeita kasvamiselle ja oppimiselle, annetaan tukea ja samanaikaisesti ennaltaehkäistään vaikeuksia.

Esikouluopetuksessa lapselle tarjotaan mahdollisuus inspiroitua, kokeilla ja oppia uutta. Lapsen kehitystä eri taito- ja valmiusalueilla laajennetaan leikkisällä tavalla monipuolisissa oppimisympäristöissä. Kommunikatiiviset ja sosiaaliset valmiudet vahvistuvat, ja lapsi oppii arvostamaan itseään ja muita.

Laadukas varhaiskasvatus ja esiopetus mahdollistuvat, kun rakenteita ja prosesseja suunnitellaan ja kehitetään yhdessä sekä ammattitaitoisella ja pitkäjänteisellä johtamisella. Tältä vakaalta pohjalta luodaan ja kehitetään ajan mittaan kestävää toimintakulttuuria, joka antaa henkilöstölle hyvät edellytykset tehdä työnsä hyvin. Kun henkilöstö voi hyvin, se luo myös lapsille turvallisen ja inspiroivan oppimisympäristö, jossa heillä on mahdollisuus voida hyvin, viihtyä, oppia ja leikkiä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yhteiset painotusalueet, jotka huomioidaan kaikessa toiminnassa 2026:

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Kestävä työyhteisö

- Valmistelemme yhteisiä linjauksia esiopetuksen tuen toteuttamiseen ja seurantaan 1.8.2020 voimaan tulleen uuden esiopetuksen oppimisen tuesta annetun lain mukaisesti.
- Sivistyksen hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen varhaiskasvatuksessa ja esikoulussa. Toimintavuoden aikana kehitetään lasten ja henkilöstön turvallisten digitaalisten ympäristöjen työtä.
- Kestävä työyhteisö, joka edellyttää sekä avoimuutta että johtamisrakenteiden ja toimintakulttuurien yhtenäistämistä. Vuonna 2025 aloitettu työ jatkuu vuonna 2026.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Koska pyrimme pitkäjänteiseen työskentelyyn, jatkamme vuoden 2026 tavoitteiden ja painopisteiden kehittämistä ja jalkauttamista. Painopisteiden arvioinnin yhteydessä voimme tarvittaessa lisätä uusia tavoitteita.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Laadukas varhaiskasvatus ja esikouluopetus	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tuen toteuttamisen johtamisen rakenne ja prosessi on toteutettu. Luodaan rakenne ja prosessi esiopetuksen uuden tuen toimeenpanolle ja seurannalle.	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tuen johtamisen rakenne ja prosessit on toteutettu. Esiopetuksen tuen toimeenpano- ja seurantaprosessit valmistuvat syksyllä 2026.
Laadukas varhaiskasvatus ja esikouluopetus	Vahvistetaan digiosaamista ja turvallisten digitaalisten oppimisympäristöjen toimeenpanoa.	Kaikkien yksiköiden digitiimit ovat osallistuneet digihankkeen koulutusmoduuleihin
Järkevä digitalisaatio	Resurssienhallintaohjelma Vesa	80 % huoltajista varaa hoitoaikoja Vesassa.
Hyvinvoiva henkilökunta	Henkilökunta voi hyvin ja viihtyy työssään.	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.

HENKILÖTYÖVUODET

	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lastenhoitaja	144,5	143,5	138,6	138,6	136,6	136,6
Varhaiskasvatuksen opettaja	118,9	118,9	116,7	116,7	116,7	116,7
Kiertävä lastenhoitaja	18,0	18,0	18,0	18,0	17,0	17,0
Perhepäivähoitaja	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Hallinnollinen päiväkodinjohtaja	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Ryhmäavustaja	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
Ryhmäperhepäivähoitaja	6,0	6,0	6,0	6,0	2,0	2,0
Palveluohjaaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Varhaiskasvatuspäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	**322,2**	**321,2**	**314,1**	**314,1**	**307,1**	**307,1**

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	TA-suunnitelma 2028
Toimintatuotot	**1 239 002**	**894 310**	**865 300**	**872 300**	**872 300**	**872 300**
Henkilöstökulut	-15 289 823	-15 192 169	-15 507 090	-15 457 110	-15 473 300	-15 788 700
Ostopalvelut	-3 183 389	-3 244 930	-3 330 031	-3 302 991	-3 308 191	-3 313 491
Aineet ja tavarat	-177 603	-262 200	-238 200	-238 200	-243 000	-247 900
Avustukset	-858 147	-914 000	-849 600	-849 600	-849 600	-849 600
Muut kulut	-3 220 318	-3 211 770	-3 220 630	-3 395 150	-3 740 250	-3 742 350
Toimintakulut	**-22 729 281**	**-22 825 069**	**-23 145 551**	**-23 243 051**	**-23 614 341**	**-23 942 041**
Toimintakate	**-21 490 279**	**-21 930 759**	**-22 280 251**	**-22 370 751**	**-22 742 041**	**-23 069 741**
Muutos TA 2026-TA 2025			**1,6 %**	**2,0 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	938	500	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-6 018 550	-6 150 840	-6 184 161	-6 331 641	-6 674 641	-6 674 641

Opetustoimen osasto

Perusopetus ja lukiokoulutus

Toimintakuvaus

Koulutus edistää lasten ja nuorten elinikäistä oppimista. Toiminta kasvattaa terveeseen itsetuntoon ja ihmisyyteen sekä antaa lapsille ja nuorille hyvät tiedot ja valmiudet jatko-opintoihin ja laadukkaaseen elämään. Perusopetusta Raaseporissa annetaan luokat I–6 (12 kpl), luokat 7–9 (3 kpl) sekä luokat I–9 (3 kpl) käsittävissä kouluissa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti. Tammipuiston koulu on sairaalaopetusta antava yksikkö I-9 luokille ja sen oppilaat tulevat myös muiden kuntien alueelta.

Lukiokoulutus antaa laadukasta yleissivistävää koulutusta ja hyvät edellytykset jatko-opintoihin korkeakouluissa ja yliopistoissa. Koulutuksessa edistetään elinikäisen oppimisen jatkuvuutta. Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium ja Karjaan lukio järjestävät lukiokoulutusta Raaseporissa. Lukiot tekevät laadukasta yhteistyötä yli kielirajojen.

Raaseporin kaupungissa koulutuksen toiminta perustuu kaupungin strategiaan. Tarjoamme laadukasta koulutusta, edistämme kestävyyttä, kestävää johtajuutta ja työyhteisöä sekä oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi edellyttää kollektiivista ja pitkäjänteistä työtä. On tärkeää tukea oppilaiden ja opiskelijoiden kouluun kiinnittymistä, jotta läsnäolo kouluissa ja opiskelumotivaatio kasvavat. Raaseporissa tähän käytetään Koulu kunnossa -mallia.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yhteiset painotusalueet, jotka huomioidaan kaikessa toiminnassa 2026:

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Kestävä työyhteisö

- Keskeisenä muutoksena valmistelemme yhteisiä suuntaviivoja, kun uusi oppimisen tuen laki astui voimaan 1.8.2025. Laissa korostetaan erityisesti yhteisopetusta ja rinnakkaisopetusta, mikä edellyttää uutta toimintakulttuuria kouluissamme.
- Toiseksi kaupungin hyvinvointisuunnitelma ja kiusaamisen vastaisen työn suunnitelma otetaan käyttöön kaikissa yksiköissämme.
- Kolmanneksi keskitymme kestävään työyhteisöön, mikä edellyttää sekä johtamisen rakenteiden että toimintakulttuurien avaamista yhdessä ja yhtenäistämistä. Tätä 2025 aloitettua työtä jatketaan 2026.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Koska pyrimme pitkäjänteiseen työskentelyyn, jatkamme vuoden 2026 tavoitteiden ja painopisteiden kehittämistä ja jalkauttamista. Painopisteiden arvioinnin yhteydessä voimme tarvittaessa lisätä uusia tavoitteita

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat Korkeatasoinen koulutus Järkevä digitalisaatio	Someturvan palvelua käytetään ja nuoret kokevat saavansa apua ja tukea.	Rekisteröintien määrä prosentuaalisesti on vähintään yhtä suuri kuin 2025.
Parantunut palvelutaso Hyvinvoivat asukkaat Tietoon perustuva johtaminen	Luomme oppimisen tuen lakiuudistuksen prosessit ja seurannan Raaseporissa.	Prosessit ovat valmiit syksyllä 2026.
Hyvinvoiva henkilöstö	Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstökyselyn tulos on 65 tai parempi.
Korkeatasoinen koulutus	Koulujen oppilaaksiottoalueet tarkastellaan kokonaisuutena, tarkastelu aloitetaan vuoden 2026 aikana.	Päivitetyt oppilaaksiottoalueet

HENKILÖTYÖVUODET

	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tukipalvelut	4,6	4,1	3,8	3,8	3,8	3,8
Aamu- ja iltapäivätoiminta	12,7	12,7	12,7	12,5	12,2	12,2
Perusopetus	319,9	314,8	312,2	308,6	301,5	301,5
Lukiokoulutus	41,0	41,0	41,0	41,0	41,0	41,0
Yhteensä	**378,2**	**372,6**	**369,7**	**365,9**	**358,5**	**358,5**

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	TA-suunnitelma 2028
Toimintatuotot	**1 444 491**	**841 130**	**926 400**	**926 400**	**936 400**	**936 400**
Henkilöstökulut	-23 695 096	-23 708 561	-24 957 438	-24 715 728	-24 769 750	-25 271 850
Ostopalvelut	-6 780 225	-6 602 010	-6 860 289	-6 781 313	-6 743 663	-6 756 263
Aineet ja tavarat	-1 007 076	-1 076 420	-1 121 160	-1 071 160	-1 042 600	-1 064 500
Avustukset	-160 475	-197 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Muut kulut	-8 436 520	-8 647 190	-8 782 630	-8 795 920	-8 799 920	-8 804 020
Toimintakulut	**-40 079 391**	**-40 231 181**	**-41 921 517**	**-41 564 121**	**-41 555 933**	**-42 096 633**
Toimintakate	**-38 634 900**	**-39 390 051**	**-40 995 117**	**-40 637 721**	**-40 619 533**	**-41 160 233**
Muutos TA 2026-TA 2025			**4,1 %**	**3,2 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	37 020	36 400	31 000	31 000	31 000	31 000
Sisäiset kulut	-14 387 196	-14 373 420	-14 776 269	-14 760 683	-14 760 683	-14 760 683

Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto

Toimintakuvaus

Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto vastaa kaupungin kirjastotoiminnasta, museotoiminnasta, nuorisopalveluista, kulttuuritoiminnasta, kansalaisopistosta (vapaa sivistys sekä taiteen perusopetus), musiikkiopistosta sekä liikunta- ja terveysliikuntatoiminnasta.

Osasto tarjoaa mielekästä vapaa-ajan toimintaa kaikille asukkaille sekä lisää Raaseporin viihtyisyyttä ja hyvinvointia. Toiminta kohdistuu myös kaupungin vierailijoihin ja on tärkeä osa sen viehätysvoimasta. Toimivilla yhteistyöratkaisuilla ja avustustoiminnalla tuetaan myös yhdistysten ja asukkaiden omaa sitoutumista.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yhteiset painopisteet, jotka huomioidaan vuoden 2026 kaikessa toiminnassa:

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Kestävä työyhteisö

Kulttuuri- ja vapaa-aikaosaston toiminnan tavoitteena on vahvistaa Raaseporin sosiaalista pääomaa, lisätä asukkaiden sitoutumista lähiyhteisöönsä ja lisätä heidän hyvinvointiaan. Toiminnassa tulee olla matala kynnys, ja sen tulee olla esteetöntä ja pyrkiä tarjoamaan erilaisia elämyksiä ja mahdollisuuksia kaikille yhteiskunnan ryhmille sekä luomaan toimintaedellytykset monipuoliselle yhdistyselämälle. Tämä puolestaan lisää turvallisuutta ja tasa-arvoa. Kaupungin strategian arvot otetaan huomioon niin, että toiminta on avointa ja osallisuuteen kannustavaa sekä tasa-arvoista, jotta kaikki voivat osallistua.

Keskeiset muutokset vuonna 2026 yksikkökohtaisesti alla.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto sopeuttaa toimintaansa ja taloudellisia resurssejaan vastaamaan kaupungin muuttuvaa taloustilannetta. Palvelut pyritään turvaamaan mahdollisimman hyvin kehittämällä yhteistyötä ja synergioita yksiköiden välillä. Tavoitteena on säilyttää hyvä palvelutaso kaupungin asukkaille kustannustehokkaasti ja kestävästi.

KIRJASTOTOIMI

Kirjasto toteuttaa toimintaansa kirjastolain mukaisesti, jonka tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjastotoiminta perustuu jakamistalouteen, mikä tarkoittaa, että tavaroiden omistamisen sijaan lainataan ja jaetaan ne, ja se on pohjimmiltaan ekologisesti kestävää toimintaa. Kirjasto kehittää jatkuvasti lainatoimintaa ja markkinoi palvelun aktiivisesti saadakseen uusia käyttäjiä, jotka lainaavat esimerkiksi kirjan sen ostamisen sijaan.

Kirjastot myötävaikuttavat kuntalaisten aktiivisempaan vapaa-aikaan tarjoamalla hyvää palvelua ja aktiivisesti markkinoimalla palveluitaan. Kirjastot järjestävät tai tekevät yhteistyötä muiden järjestäjien kanssa kaikille ikäryhmille tarkoitettujen ohjelmien ja tapahtumien ympärillä, mm kirjailijavierailuja, kirjaesittelyjä, luentoja, kirjastopalveluiden ja tiedon hakemisen opetusta. Suuri osa ohjelmatoiminnasta on suunnattu lapsille ja nuorille.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Toimintaa tehostetaan tulevina vuosina osana kaupungin tasapainottamistoimia. Tämä näkyy pienempinä lukuina useimpien tavoitteiden mittareissa.

Kirjasto jatkaa asiakkaille tehtäviä NPS-kyselyjä kaksi kertaa vuodessa seuratakseen toiminnan muutosten vaikutusta asiakastyytyväisyyteen. Henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen on tärkeä painopiste muutostilanteissa.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Toiminnan tehostaminen on todennäköisesti monivuotinen prosessi.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Kirjastopalvelut ovat näkyvät, tutut ja niitä käytetään aktiivisesti	230 000 fyysistä käyntiä
Aktiivisempi vapaa-aika	Raaseporin kirjastot järjestävät monipuolista ohjelmaa kaikille ikäryhmille	220 eri ohjelmaa ja tapahtumaa 4 000 kävijää
Parantunut palvelutaso	Kirjakokoelma on ajankohtainen ja kiinnostava	310 000 lainaa 7 400 uutta hankittua kirjaa
Parantunut palvelutaso	Hyvä asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyys ylittää NPS 50 %. NPS-kyselyitä mukaan lukien mahdollisuus antaa kehitysehdotuksia toimintaa varten viikon aikana keväällä ja syksyllä
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Raaseporin kaupunginkirjaston sosiaalisen median sisältö on relevanttia ja mielenkiintoista	Raaseporin kaupunginkirjaston sosiaalisella medialla 2 600 seuraajaa
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssä	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.

MUSEOTOIMI

Länsi-Uudenmaan museon toimintaan kuuluvat Chappe - taiteen talon meren äärellä, Raaseporin museon kulttuurihistoriallinen museotoiminta sekä lakisääteisiä kulttuuriympäristöjen asiantuntijatehtäviä sisältävä alueellinen vastuumuseotyö.

Länsi-Uudenmaan museo on Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämä alueellinen vastuumuseo läntisen Uudenmaan alueella. Museon mandaatti kattaa maantieteellisesti kahdeksan kuntaa: Raasepori, Hanko, Vihti, Karkkila, Kirkkonummi, Lohja, Siuntio ja Inkoo. Museolain (314/2019) mukaisesti Länsi-Uudenmaan museo toimii kulttuuriperinnön asiantuntijana edistämällä alueen museoiden toimintaa sekä toimii kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön sekä arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana. Tähän toimintaan sisältyy kaupunkisuunnitteluun ja maankäyttöön liittyviä asiantuntijatehtäviä ja tarkastuksia sekä viranomaislausuntojen kirjoittamista rakennettuun- ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä, viranomaisneuvotteluita ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjauksia koskevaa neuvontaa ja valvontaa. Lisäksi toimintaan kuuluu museotoiminnan koordinointia toiminta-alueella ja neuvontaa muille museoille museoteknisissä kysymyksissä.

Raaseporin museo ja Chappe sijaitsevat Tammisaaren kulttuurikorttelissa. Raaseporin museoon kuuluvat myös historialliset museorakennukset Blombergin talo, Lindbladin talo, porvaristalo, ulkorivistö museon sisäpihalla sekä Forngårdenin museo Snappertunassa. Länsi-Uudenmaan museon kokoelmat ovat laajoja ja koostuvat esineistä, valokuvista, taiteesta ja arkistomateriaaleista. Kokoelmia säilytetään Länsi-Uudenmaan ammattimuseoiden yhteisessä kokoelmavarastossa Leirassa Tammisaaressa, jossa sijaitsee myös museon toimisto.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Museotoiminnassa vuoden 2026 teemaksi on valikoitunut "*Karjaa 700 vuotta*". Teemavuosi näkyy muun muassa museon järjestämänä seminaarina. Sana kokeellinen ohjaa toimintaamme vuonna 2026. Chappessa näyttelyt tehdään yhteistyössä muun muassa luonnontieteilijän kanssa sekä paikallisen valokuvakeskuksen kanssa. Raaseporin museossa avataan aivan uusi Helene Schjerfbeckiä esittelevä näyttely sekä uusitaan kulttuurihistoriallisen museotoiminnan sisältöstrategia.

Yleisesti keskitymme ylläpitämään korkealaatuisten palveluiden tuottamista sekä vakiinnuttamaan prosesseja, jotta palveluiden laatu pystytään takaamaan myös tulevaisuudessa. Pyrimme lisäämään kahvilan ja kaupan myyntikatetta vuonna 2025 suunniteltujen parannusten myötä. Panostamme myös ryhmämyyntiin. Länsi-Uudenmaan museo tulee vuonna 2026 neuvottelemaan Museoviraston kanssa vastuumuseotehtävästään ja tekee uuden suunnitelman vastuumuseokaudelle 2027–2030.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Vuosien 2027–2028 ohjenuorasanoiksi on valittu *värikäs* sekä *kutsuva*. Keskeisiä hankkeita näille vuosille ovat mm. vuonna 2027 panostus Lindbladin taloon sekä vuonna 2028 Kulttuurikorttelin teemavuosi, joka on myös Chappen 5-vuotisjuhlavuosi.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika Hyvinvoivat asukkaat Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Museot houkuttelevat kävijöitä Raaseporiin ympäri vuoden	Kaikkien museoiden vuotuinen kävijämäärä on 50 000
Parantunut palvelutaso	Museoissa hyvä asiakastyytyväisyys	Museon NPS (Net Promoter Score) on asiakastyytyväisyyskyselyssä yli 65 pistettä. Tutkimuksia hyödynnetään museon kehittämisessä.
Aktiivisempi vapaa-aika	Asiakaskokemuksen parantaminen museon näyttelytarjontaa parantamalla	Uudistettu Helene Schjerfbeck -näyttely avataan. Raaseporin museon sisältöstrategia uusitaan.
Aktiivisempi vapaa-aika	Alueellisia palveluita tuotetaan laajemmalla yleisölle	Museo järjestää *Karjaa 700 vuotta* seminaarin.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.

NUORISOPALVELUT

Raaseporin nuorisotoiminta on ehkäisevää ja terveyttä edistävää, ja se pyrkii tarjoamaan nuorille mielenkiintoista ja päihteetöntä toimintaa. Nuorisotoiminta tarjoaa palveluja Ohjaamo Raaseporin, etsivän nuorisotyön, nuorten työpajatoiminnan, erityisnuorisotyön, nuorisotalotoiminnan, päihteitä ehkäisevien oppituntien, koulun nuoriso-ohjaajan, poliisin kanssa tehtävän Ankkuri-yhteistyön sekä retkien, päiväleirien ja katupartioinnin muodossa.

Kaupungin nuorisovaltuusto saa tukea ja ohjausta nuorisopalveluiden henkilöstöltä, ja yhteistyössä järjestetään nuorisoparlamentin ja nuorisovaltuuston kokoukset (10 kirjattua kokousta vuodessa), joissa laaditaan lausuntoja, suunnitellaan tilaisuuksiin osallistumisia sekä nuorisovaltuuston edustajat esittelevät 10 eri lautakunnan työskentelyä. Nuorisopalvelupäällikkö toimii nuorisovaltuuston ohjaajana ja vastaa toiminnasta.

Kaupungin nuorisotoiminta saa seura-avustusta jaettavaksi lapsille ja nuorille toimintaa järjestäville yhdistyksille, ja se tekee jatkuvaa yhteistyötä yhdistysten kanssa lisätoiminnan tarjoamiseksi nuorille Raaseporissa.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Yksikkö panostaa toimintavuoden aikana tärkeän yhteistyön jäsentämiseen peruskoulujen ja toisen asteen kanssa laatimalla koulujen kanssa nuorisopalvelusuunnitelman. Myös tiedotusta, markkinointia ja aktiivisuutta sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, TikTok) parannetaan eri kohderyhmille (nuoret, nuoret aikuiset ja huoltajat).

Nuorisolain 13 §:n mukaisen nuorten työpajatoiminnan kehittämistä jatketaan vuoden aikana. Toiminta käynnistyi huhtikuussa 2025 ja hakee muotoaan ja yhteistyötään kohderyhmän tarpeisiin perustuen.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	15–29-vuotiaiden nuorten aikuisten tukipalvelut ja yksilöllinen tuki - Ohjaamo Raasepori -alusta yhdessä TE-palveluiden kanssa - etsivä nuorisotyö	Mittari kävijämäärä, tavoite 1 000 kävijää/vuosi
Työllisyyden parantaminen	Nuorten työpajatoiminta vakiinnutetaan tukipalveluna Raaseporissa, ja sitä voidaan tarjota kaupungin useissa osissa osallistujien tarpeiden mukaan	Osallistujat: 50
Hyvinvoivat asukkaat	Erityisnuoriso-ohjaajat pitävät päihteiden käyttöä ennalta-ehkäiseviä oppitunteja vuosiluokille 5–8	950 oppilasta/vuosi on osallistunut oppitunteihin (arvio 1 115 oppilasta 2025–2026) Vaihtoehtoiset mittarit: Tavannut 95 % kaikista luokista (oppitunteja noin 80)
Aktiivisempi vapaa-aika	Nuorisotalotoimintaa kaikille 9–17-vuotiaille lapsille	21 000 nuorisotalokäyntiä/vuosi
Hyvinvoivat asukkaat Parannettu palvelutaso	Koulun nuoriso-ohjaaja -toiminta 1–2 päivänä viikossa kaikille vuosiluokille 7–9 Koulujen nuorisopalvelusuunnitelma laaditaan yhdessä koulujen kanssa.	Hyväksytty suunnitelma

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Kohderyhmälle järjestetään tapahtumia ja retkiä.	20 tapahtumaa ja retkeä vuoden aikana.
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Aktiivisuus sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, TikTok)	Mittari: näyttökerrat

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalveluiden toiminta perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Kulttuuripalvelujen tehtävänä on suunnitella, toteuttaa ja mahdollistaa kulttuurin ja taiteen harjoittaminen ja yhdenvertainen saatavuus investointina kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Kulttuuritoiminta edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä ylläpitää paikallista kulttuuri-identiteettiä ja elinvoimaa muun muassa kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman ja vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelman kautta. Kulttuuripalvelut investoi kaupungin taidekokoelmaan ja lisää julkisen tilan viihtyisyyttä prosenttiperiaatteen avulla. Kulttuuripalvelut hoitaa myös kaupungin galleriatoimintaa ja järjestää tai edistää seuraavia suurempia yleisötilaisuuksia: Bokkalaset, Tammisaaren kesäkonsertit ja Kirjakekkerit. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä yhdistyksien ja kulttuuritoimijoiden kanssa ja ohjaa niitä tukeakseen mm. hankesuunnittelussa ja varainhankinnassa.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Vuonna 2026 keskeisenä tavoitteena on keskittyä ydintoimintaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman kautta yhteistyössä sivistyksen kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelma päivitetään vuodelle 2026, ja siihen tulee joitakin uusia kohtia. Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma uudistetaan hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön edellytysten mukaisesti.

Kulttuuripalvelut edistää prosenttiperiaatetta yhteistyössä kaupunkiympäristöyksikön kanssa. Seuraava prosenttiperiaatehanke koskee Stallörinpuiston kokonaissuunnitelman toteuttamista. Karjaan ja Pohjan graffitiseinien kulumat korjataan.

Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia ja näyttelyitä sekä kulttuuritapaamisia ja -ohjausta kulttuuritoimijoille ja yhdistyksille. Kansallinen verkkopalvelu Kulttuuripankki, joka kokoaa yhden näkymän taakse taiteen ja kulttuurin tekijät ja heidän tilattavat palvelunsa otetaan käyttöön.

Kolmivuotinen (2023–2026) Skapa Position -hanke, jonka tavoitteena on tuottaa rakennetta, hyvinvointia, luovuutta sekä asemaa taiteen perusopetukselle, päättyy toukokuussa 2025. Svenska kulturfondenin rahoittamassa hankkeessa on kaksi työntekijää.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Hankeperiaatetyö organisoidaan uudelleen uuden prosessikuvauksen mukaiseksi.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma toteutetaan uudistetun suunnitelman mukaisesti yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma: 1 000 osallistujaa (32 ohjelmakohtaa)
Hyvinvoivat asukkaat	Kulttuurikasvatussuunnitelma toteutetaan uudistetun suunnitelman mukaisesti kaikissa yksiköissä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.	Kulttuurikasvatussuunnitelma: 7 000 osallistujaa (400 ohjelmakohtaa)
Hyvinvoivat asukkaat	Kaupunkikuvaa kehitetään pitkällä aikavälillä kulttuurisuunnittelun avulla kaupungin asukkaiden viihtyisyyden ja osallistumisen lisäämiseksi.	Stallörinpuiston prosenttiperiaatehanke on aloitettu
Aktiivisempi vapaa-aika	Yleisötilaisuuksia järjestetään	Tavoitteena 70 ohjelmakohtaa (5 000 kävijää) vuoden aikana
Aktiivisempi vapaa-aika	Näyttelytoimintaa Galleria Centrumissa, Galleria Promenadessa ja Galleria Perspektiivissä vuoden ympäri.	Tavoitteena on 29 näyttelyä vuoden aikana (8 000 kävijää yhteensä kaikissa gallerioissa)

KANSALAISOPISTO

Kansalaisopiston tavoite on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden kehittymistä ja heidän kykyään toimia yhteisössä sekä edistää demokratiaa, tasa-arvoa ja suomalaisen yhteiskunnan monimuotoisuutta. Taiteen perusopetus kuvataiteessa ja teatterissa on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää ja luo vankan pohjan elämänikäiselle harrastamiselle sekä antaa valmiuksia ammattiopintoihin.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Jalkauttaa päivitetty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma opiston toimintaan ja tehdä se näkyväksi henkilökunnalle, oppilaille ja sidosryhmille.

Jatkaa kuvataidekoulu Colorikuksen ja teatterikoulu Konfettin opetussuunnitelmatyötä. Taiteen perusopetuksen laki- ja rahoitusmuutos toteutuessaan luo paineita nostaa nykyistä 500 tunnin oppimäärää 1000 tuntiin, tällöin myös opetussuunnitelmat on päivitettävä.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaitokoulutuksen mahdollinen siirtyminen pois kansalaisopistoilta.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat	Asukkaat osallistuvat aktiivisesti kansalaisopiston kursseille.	Osallistujia yli 5 000 henkilöä.
Korkeatasoinen koulutus	Asiakkaat ovat tyytyväisiä.	Asiakastyytyväisyys on yli NPS 50 %.
Vastuullinen talous	Suuri määrä oppitunteja toteutuu.	Oppituntien määrä ylittää 11 000.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssään	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 65 tai korkeampi.
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Ylläpitää aktiivista vuoropuhelua asukkaiden/opiskelijoiden kanssa (sähköisesti ja henkilökohtaisesti) saadakseen ehdotuksia kurssitoiveista.	Uusien kurssien tuntimäärä vähintään 10 % kokonaistunneista per lukuvuosi.

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelut tarjoavat ja valvovat monipuolisen toiminnan, jonka painopiste on uimaopetuksessa ja ohjatussa toiminnassa Tammisaaren uimahallissa. Lisäksi tarjotaan monipuolisia liikuntaryhmiä eri-ikäisille ja kohderyhmille ympäri kaupunkia sekä yksilöllistä liikuntaneuvontaa henkilöille, joilla on kohonnut terveysriski. Kuntosaleja on Tammisaaren palloiluhallissa ja Tenholassa, seniorikuntosaleja Karjaalla ja Pohjassa. Yksikkö vastaa myös Stallörenin uimalasta ja tarjoaa siellä mahdollisuuden talviuintiin. Yksikkö koordinoi senioriohjelmaa Voimaa vanhuuteen 2022–2024 ja aloitettu toiminta jatkuu vuonna 2026 liikuntaryhmillä ja tapahtumilla vanhuksille. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin Dance for Health -toiminta, joka suuntautuu 13–18-vuotiaille nuorille, joilla on toistuvia käyntejä oppilashuoltoon tai toistuvia ahdistuneisuuden, stressin, masennuksen, ärsytyksen, väsymyksen/unihäiriöiden tunteita tai usein päänsärkyä tai vatsa-, niska- tai selkäkipuja.

Liikuntapalvelut vastaa noin 50 ulkoliikuntapaikasta ja kaikesta niiden hoidosta ja kunnossapidosta. Vuodesta 2024 lähtien liikuntapalvelut vastaa kaikista liikuntapaikkainvestoinneista. Yksikkö jakaa liikuntapaikkojen, hallien, uimahallien ja koulujen liikuntasalien harjoitteluvuoroja sekä ylläpitää sen varausjärjestelmää. Lisäksi liikuntapalvelut jakaa viisi eri urheilutukea yhdistyksille.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Liikuntapaikkojen kuntotarkastukset saatiin valmiiksi vuoden 2025 keväällä. Raportin avulla tulevia investointeja ja perusparannuksia voidaan suunnitella pitkällä aikavälillä. Pitkän ajan investointisuunnitelma esitellään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle alkuvuodesta 2026.

Yksiköllä on vaikeuksia Tammisaaren uimahallin uimavalvojien resurssien kanssa. Viidennen uimavalvojan rekrytoiminen on tärkeä asia, joka tulee ratkaista pikaisesti. Koska kunnassa on panostettu paljon uusiin liikuntapaikkoihin, ei myöskään liikuntapaikkahoitajien määrä riitä. Haasteena on myös talvikauden päivystys. Ratkaisuja selvitetään, ja palvelutason laskua on odotettavissa, jos näihin resursseihin ei saada lisää talousarviovaroja.

Yksikkö on käynnistänyt laajan hankkeen tarkoituksena parantaa kaupungin kotisivujen ja hoitamiensa tilojen tiedottamista. Tarkoituksena on muun muassa kartoittaa välineitä ja tiloja, jotta voidaan paremmin tiedottaa, mitä lajeja voidaan harrastaa missäkin. Kaikki liikuntapaikat kuvataan ja esitellään verkkosivuilla.

Yhteistyössä Ikäinstituutin kanssa toteutettu *Voimaa vanhuuteen* -hanke päättyi vuonna 2024. Työtä jatketaan Raaseporissa kaupungin erityisryhmien liikunnanohjaajan koordinoiman ohjausryhmän johdolla. Liikuntaryhmien eri toimintamuodot ja vuosittaiset Seniorikarkelot-messut toteutetaan kahden vuoden välein tavanomaisessa toiminnassa.

Vuoden 2025 aikana käynnistettiin säännölliset liikunnan koordinoimat yhdistystapaamiset, joiden teemat vaihtelevat. Niissä voi keskustella ajankohtaisista asioista, yhteistyöstä ja tarjota yhdistyksille yhteisiä koulutuksia. Liikunnan yhdistyskirjeet ilmestyvät kolme kertaa vuodessa, ja niissä annetaan asiaankuuluvaa tietoa yhdistyksille ja asukkaille. Vuonna 2025 tapaamisten teemana oli yhdistysten yhdenvertaisuustyö. Teema vaihtuu vuonna 2026. Yhdistysten edustajille tarjotaan näissä tilaisuuksissa koulutusta ja aktiivista verkostoitumista.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Erilaiset kehittämisprosessit, joissa yksikkö toimii aktiivisesti vuoden 2024 uudelleenorganisoinnin jälkeen, alkavat olla tasapainossa. Asukkaat tarvitsevat yhä enemmän tukea ja mahdollisuuksia matalan kynnyksen liikunnalliseen toimintaan arkielämässään. Kunnan on vastattava näihin tarpeisiin ja tuettava yksilöä ennaltaehkäisevillä toimilla kestävän, hyvinvoivan elämäntavan edistämiseksi Raaseporissa.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Aktiivisempi vapaa-aika	Tammisaaren uimahallilla on korkea kokonaisuusstandardi ja se houkuttelee monta kävijää	Mittari vierailujen lukumäärä, tavoite 85 000 vierailua/vuosi
Aktiivisempi vapaa-aika	Kaupungin urheilupalvelut tarjoavat ohjattua toimintaa, kuten aktiviteettejä vedessä, erilaisia liikuntaryhmiä ja vierailuja kuntosaleissa	Osallistujien lukumäärä ohjatussa toiminnassa 22 000
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Yksikkö on aktiivinen somessa, julkaisee olennaista ja mielenkiintoista sisältöä, ja seuraajien lukumäärä on kasvanut vuoden aikana	Mittari seuraajien lukumäärä Tavoite: Yli 4 000 seuraajaa Facebookissa. Tavoite: Yli 1 500 seuraajaa Instagramissa

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaisviestintä	Asiakkaiden palautetta seurataan erilaisissa toiminnoissa.	Asiakastyytyväisyys on keskimäärin vähintään 60 % (NPS)
Aktiivisempi vapaa-aika	Urheilupalvelut tarjoavat laadukasta uimaopetusta kaikille Raaseporin koululuokille.	Asiakastyytyväisyyskysely suunnataan eri vuosiluokkien opettajille. Asiakastyytyväisyys keskimäärin vähintään 50 % (NPS)
Parannettu palvelutaso	Liikuntapalvelut vuokraa harjoitteluvuoroja kahteen halliin, Tammisaaren uimahalliin, 16:n koulun liikuntasaliin ja 17:ään ulkoliikuntapaikkaan. Liikuntapalvelut ylläpitää ulkoliikuntapaikkoja.	Asiakastyytyväisyyskysely kohdistetaan eri yhdistyksille ja liikuntapaikkoja käyttäville toimijoille. Asiakastyytyväisyys on keskimäärin 60 % (NPS)

MUSIIKKIOPISTO

Raaseporin musiikkiopisto on kaksikielinen kaupungin ylläpitämä musiikkioppilaitos, joka saa lakisääteistä valtionosuutta. Musiikkiopiston toiminta-alue on Raasepori, Hanko ja Inkoo. Oppilaat ovat pääsääntöisesti lapsia ja nuoria, mutta myös aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opinnot järjestetään Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen (TPO) musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Musiikkiopisto toimii mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Oppilas ja musiikki ovat keskeisellä sijalla kaikessa toiminnassa. Opintojen tavoitteena on, että oppilas oppii opintojen aikana tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään. Onnistumisen kokemukset soitossa ja laulussa vahvistavat myös itsetuntoa, sosiaalisuutta ja yhteisöön kuulumisen tunnetta. Tavoitteellinen, tasolta toiselle ja pitkäjänteisesti etenevä opiskelu luo vankan pohjan elämänikäiselle musiikin harrastamiselle ja antaa valmiuksia musiikin ammattiopintoihin.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan yhteiset painotusalueet, jotka huomioidaan kaikessa toiminnassa 2026:

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Kestävä työyhteisö

Musiikkiopisto tarjoaa laadukasta ja pitkäjänteistä musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä varhaisiän musiikkikasvatusta. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla elämyksellisiä oppimiskokemuksia ja luovia yhteisöllisiä toimintamuotoja. Opisto toimii alueellisena musiikkikasvatuksen ja kulttuurikasvatuksen keskuksena, joka tukee elinikäistä harrastamista ja musiikkisuhteen rakentumista.

Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan lasten ja nuorten hyvinvointi sekä saavutettavuus: tarjotaan joustavia opintopolkuja ja vahvistetaan yhtye- ja ryhmätoimintaa.

Kehitetään työyhteisön kestävyyttä ja henkilöstön hyvinvointia mm. työjärjestelyjen, osaamisen kehittämisen ja vuorovaikutuksen avulla.

Jatketaan yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa alueella.

Varaudutaan taiteen perusopetuksen lain uudistukseen, joka astuu voimaan 2028 ja tuo oppilasmäärän ja todistusten määrän osaksi valtionosuuden perusteita.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Sivistys edellyttää pitkäjänteistä työtä. Me jatkamme, kehitämme ja syvennämme 2026 tavoitteita ja painopisteitä. Painopisteiden arvioinnin yhteydessä voidaan lisätä tarvittaessa uusia tavoitteita.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat asukkaat Korkeatasoinen koulutus Järkevä digitalisaatio	Opetusta kehitetään itsearvioinnin ja palautteen perusteella.	Itsearviointikyselyn tulokset paranevat vuoden 2025 tasosta.
Parantunut palvelutaso Hyvinvoivat asukkaat Tietoon perustuva johtaminen	Varaudutaan taiteen perusopetuksen lainsäädännön muutokseen (voimaan 2028).	Prosessit ja seuranta valmistellaan vuoden 2026 aikana.
Henkilöstön hyvinvointi	Henkilöstön hyvinvointia tuetaan mm. työjärjestelyillä ja kehityskeskusteluilla.	Henkilöstökyselyn tulos on 65 tai parempi.

HENKILÖTYÖVUODET

	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tukipalvelut	2,0	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kirjastotoimi	17,3	17,3	17,3	16,8	16,3	16,3
Museotoimi	25,1	25,8	23,0	23,0	23,0	23,0
Nuorisopalvelut	13,3	16,3	16,3	16,3	16,3	16,3
Kulttuuripalvelut	5,0	5,0	3,5	3,5	3,0	3,0
Kansalaisopisto	15,6	14,4	14,1	13,3	12,5	12,5
Liikuntapalvelut	13,5	14,0	14,6	14,6	14,6	14,6
Musiikkiopisto	21,3	21,3	21,6	21,6	21,6	21,6
Yhteensä	**113,1**	**116,1**	**111,4**	**110,1**	**108,3**	**108,3**

2026: Hyvinvointiasioiden asiantuntija siirtyy kulttuuri- ja vapaa-aikaosastolta toimialahallinnon osastolle.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**2 587 071**	**2 813 620**	**2 795 090**	**2 573 090**	**2 573 090**	**2 573 090**
Henkilöstökulut	-5 780 791	-6 118 996	-6 049 237	-5 986 502	-5 973 000	-6 093 600
Ostopalvelut	-1 993 830	-2 074 510	-2 124 794	-2 067 384	-2 073 754	-2 094 654
Aineet ja tavarat	-583 180	-629 210	-582 330	-543 430	-555 700	-566 900
Avustukset	-400 406	-358 600	-355 300	-336 600	-336 600	-336 600
Muut kulut	-3 827 162	-3 939 150	-3 818 410	-3 760 830	-3 765 270	-3 769 770
Toimintakulut	**-12 585 369**	**-13 120 466**	**-12 930 071**	**-12 694 746**	**-12 704 324**	**-12 861 524**
Toimintakate	**-9 998 298**	**-10 306 846**	**-10 134 981**	**-10 121 656**	**-10 131 234**	**-10 288 434**
Muutos TA 2026-TA 2025			**-1,7 %**	**-1,8 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	292 445	253 300	304 800	304 800	304 800	304 800
Sisäiset kulut	-4 670 250	-4 713 530	-4 621 554	-4 564 124	-4 564 124	-4 564 124

2026: Hyvinvointityön määräraha siirtyy kulttuuri- ja vapaa-aikaosastolta toimialahallinnon osastolle.

RASEBORG
RAASEPORI

Toimiala: Kaupunkiympäristö

tavoitteena toimiva ja kestävä infrastruktuuri ja elinympäristö

Toimialan perustiedot

Kaupunkiympäristötoimiala jakautuu seitsemään valtuuston sitovuustasoon ja kuuteen toimintaosastoon. Tekninen lautakunta vastaa toimialan toiminnasta, taloudesta ja henkilöstöstä, pois lukien kaavoitus sekä rakennus- ja ympäristöviranomaistehtävät. Kaavoituslautakunta käsittelee kaavoituskysymyksiä, ympäristö- ja rakennuslautakunta hoitaa lupatehtäviä ja talousarvion omalta osaltaan. Uudenmaan jätelautakunta toimii 12 kunnan yhteisenä jäteviranomaisena, ja Raasepori on sen isäntäkuntana. Toimialan rakenne tukee selkeää vastuunjakoa ja tehokasta päätöksentekoa eri tehtäväalueilla.

Pääasialliset tehtävät:

- Edistää Raaseporin kaupungin kasvua ja viihtyisyyttä
- Vastata maapolitiikasta, kiinteistöjen- ja rakennusten myynnistä sekä aluesuunnittelusta ja kaavoituksesta
- Vastata yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta
- Edistää ja ylläpitää turvallista infrastruktuuria ja hyviä liikenneyhteyksiä
- Koordinoida investointien suunnittelua ja toteutusta yhdessä muiden toimialojen kanssa
- Vastata kaupungin rakennetun kiinteistökannan/toimitilojen kunnossapidosta ja kiinteistöstrategian toteutuksesta
- Vastata viranomaistoiminnasta, rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta osana toimialaa

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Toiminnan painopisteet

- Tyytyväinen asiakas, tilaaja ja toimiva sisäinen yhteistyö
- Selkeä johtaminen ja vastuunjako
- Yhteistyö kaupungin toimialojen ja verkostojen kanssa
- Oikein mitoitettu asiakaspalvelu

Maankäyttö ja kaavoitus

- Selkeä kaavoitus ja sujuva lupaprosessi
- Tonttien markkinointi ja myynti oikea-aikaisesti
- Yritystonttien kaavoitus (Bäljars, Skogby, Horsbäck)
- Vt 25 ja vetykaasulinjaus tuovat uusia mahdollisuuksia

Hankkeet ja kiinteistöt

- Jatkuva hankekehitys ja tehokas toteutus
- Kiinteistöstrategian toimeenpano
- Kiinteistömyynti keskitetty, tavoite 1 milj. €
- Raakamaanhankinta kehitysalueilta

Hyvinvointialue ja palveluverkko

- Sote-tilat vuokrattu 2023–2025, osa vapautuu 2026
- Jäljelle jäävät tilat yhtiöitetään
- Palveluverkkoselvitys päivitetään (koulu-, päiväkotiverkko)
- Yleiskaavatyö käynnissä, ohjelmat linjassa strategian kanssa

Alla esimerkkejä kaupunkiympäristötoimialan toimenpiteistä, jotka huomioidaan ilmastobudjetissa:

- Päästöjen vähentäminen, uudisrakentaminen, tehokkaampi tilankäyttö rakennuksissa
- Resurssiviisaus ja kiertotalous, maa-aineksien ja purkujätteiden uusiokäyttö, kun se on mahdollista
- Kestävä liikkuminen, satsataan kevyenliikenteen väyliin ja vapaa-ajan liikkumiseen
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen, hulevesien käsittely asemakaava-alueilla, hulevesiverkoston toiminta-alueet tarkastelu

Investoinnit 2026

Investoinnit esitellään talousarvion investointiosassa.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Palveluverkko:

- Koulu- ja päiväkoti-investoinnit suunnitellaan osana palveluverkon kehittämistä. Selvityksessä huomioidaan nykytila, kapasiteetti, väestökehitys, palvelutarve ja maankäytön suunta.

Työpaikka-alueet:

- Maanhankinnasta kaavoitukseen etenevä toteutus jatkuu. Investoinnit sisällytetään 10-vuotissuunnitelmaan.

Liikenne:

- Kaupunki edistää rautatie- ja maantieyhteyksien kehittämistä Länsi-Uudellamaalla. Rantaradan palvelutason parantaminen ja Hanko–Karjaa–Hyvinkää sähköistetyn radan hyödyntäminen ovat keskiössä.
- Toimivat liikennejärjestelyt joukkoliikenteessä (ja pyöräilyssä) vt 25:llä ja raideliikenteessä yhteistyössä rantaradan alueellisen työryhmän kanssa.

Yleiskaava ja maankäyttö:

- Yleiskaavatyö tukee työpaikka-alueiden varaamista ja palveluverkon suunnittelua.

Ilmastotoimet:

- Investoinnit tukevat energiatehokkuutta, kiertotaloutta ja kestävää liikkumista.

Henkilöstö:

- Työhyvinvointi ja hyvä työnantajamaine ovat keskeisiä koko toimialalla.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**27 786 056**	**26 979 200**	**25 993 627**	**26 436 850**	**27 539 307**	**24 940 647**
Henkilöstökulut	-6 636 203	-6 808 947	-6 626 808	-6 677 408	-6 810 706	-6 945 212
Ostopalvelut	-7 823 455	-8 452 290	-8 072 587	-8 358 942	-7 968 174	-7 746 021
Aineet ja tavarat	-4 588 794	-4 873 600	-4 656 245	-4 556 245	-4 360 500	-4 394 800
Avustukset	-243 003	-259 600	-265 220	-241 444	-265 220	-265 220
Muut kulut	-6 193 098	-5 002 030	-4 064 921	-4 387 501	-4 116 577	-4 120 826
Toimintakulut	**-25 484 552**	**-25 396 467**	**-23 685 781**	**-24 221 540**	**-23 521 177**	**-23 472 079**
Toimintakate	**2 301 503**	**1 582 733**	**2 307 846**	**2 215 310**	**4 018 130**	**1 468 568**
Muutos TA 2026-TA 2025		**-31,2 %**	**45,8 %**	**40,0 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	17 540 681	17 867 400	17 732 901	17 869 761	18 285 592	18 314 092
Sisäiset kulut	-1 979 629	-1 983 020	-1 771 685	-1 772 835	-1 771 685	-1 771 685

Toimialahallinto

Toimintakuvaus

Toimialahallinto vastaa kaupunkiympäristön toimialan kokonaisvaltaisesta hallinnosta ja tarjoaa tukea muille toimialan yksiköille. Se hallinnoi taloussuunnittelua, seurantaa, laskutusta, hankintoja, ennusteita ja controller-toimintoja. Osasto hoitaa myös asianhallintaa, asiakaspalvelua ja kansliapalveluita sekä toimii useiden toimialan yhteisten ohjelmien pääkäyttäjänä.

Tämän lisäksi osasto tukee ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavia hankkeita ja vastaa avustusten maksamisesta esimerkiksi yksityisteiden osalta. Se hallinnoi myös Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan toimintaa Hangossa, mukaan lukien terveydensuojelu ja eläinlääkintähuolto.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä osaston roolia on selkeytetty ja resursseja kohdennettu uudelleen vastaamaan paremmin uutta rakennetta. Monialaista työtä on edelleen kehitettävä ja prosesseja ja resursseja uudistettava.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Osaston hallinnollisten prosessien selkeyttäminen
- Yhteisten ja tehokkaiden ratkaisujen löytäminen erityisesti digitalisaation avulla
- Investointien raportoinnin kehittäminen
- Henkilöstön osaamisen kehittämisen ja hyvinvoinnin priorisointi
- Asian- ja tiedonhallinnan kehittäminen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa
- Sujuvan, luotettavan ja toimivan sisäisen ja ulkoisen viestinnän varmistaminen
- Erityisen huomion kiinnittäminen sujuviin ratkaisuihin kuntalaisten palautteen vastaanottamiseen ja hallintaan
- Aktiivisen vuoropuhelun edistäminen kansalaisten kanssa käynnissä olevista hankkeista ja muutoksista riittävän varhaisessa vaiheessa
- Sähköisen asioinnin ja digitalisaation edistäminen toiminnassa

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Vuoden 2026 toteutuneita prosesseja ja muutoksia arvioidaan ja kehitetään tarvittaessa edelleen
- Tukitoiminnot tulee kokea laadukkaiksi ja tehokkaiksi
- Tavoitteena on koordinoidumpi ja kestävämpi hallintorakenne
- Edistetään viestintää ja tietohankkeita
- Luodaan yhdessä muiden osastojen kanssa toimivia toimialaviestinnän prosesseja

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilöstö	Hyvä asiakaspalvelu varmistetaan hyvinvoivan henkilöstön myötä.	Henkilöstökyselyn tulokset ovat paremmat kuin vuonna 2025.
Hyvinvoiva henkilöstö	Luodaan työkulttuuri, joka edistää jatkuvaa osaamisen kehittämistä.	Yhteisiä jatkokoulutuksia ja toimintoja järjestetään säännöllisesti.
Parantunut palvelutaso	Kaupunkiympäristön toimiala tarjoaa hyvää tietoa toiminnastaan ja käyttää aktiivisesti sosiaalista mediaa.	Enemmän ajankohtaista tietoa sisältäviä artikkeleita ja julkaisuja kotisivulla ja sosiaalisessa mediassa.
Parantunut palvelutaso	Kaupunkiympäristön toimialan tukitoiminnoilla on hyvin toimivat prosessit.	Prosessikuvaukset tarkistetaan, päivitetään ja niistä tiedotetaan.

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	TA-suunnitelma 2028
Venepaikkojen määrä	856	0	0	0	0	0
Toimialan julkaisut verkkosivustolla	0	85	85	85	85	85

*Tunnusluvuissa ei muutoksia.

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hallinto	7,0	7,0	5,7	5,7	5,7	5,7
Kestävä kehitys	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Pienvenesatamat	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	8,8	7,8	5,7	5,7	5,7	5,7

*Henkilötyövuosien muutos johtuu kestävän kehityksen koordinaattorin siirtymisestä investointiyksikön alle (lähempänä hankkeita), kansliahenkilön siirtymisestä Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden alle ja osa-aikaisen kansliahenkilön siirtymisestä kaavoituksen alle.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**211 692**	**12 800**	**7 200**	**7 200**	**7 200**	**7 200**
Henkilöstökulut	-522 798	-550 010	-463 471	-514 071	-472 700	-482 100
Ostopalvelut	-629 199	-933 070	-902 657	-982 902	-945 406	-863 506
Aineet ja tavarat	-19 939	-4 700	-2 410	-2 410	-2 500	-2 600
Avustukset						
Muut kulut	-33 049	-40 520	-22 670	-22 670	-22 670	-22 670
Toimintakulut	**-1 204 986**	**-1 528 300**	**-1 391 208**	**-1 522 053**	**-1 443 276**	**-1 370 876**
Toimintakate	**-993 293**	**-1 515 500**	**-1 384 008**	**-1 514 853**	**-1 436 076**	**-1 363 676**
Muutos TA 2026-TA 2025		**52,6 %**	**-8,7 %**	**0,0 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-58 295	-50 890	-38 276	-38 316	-38 276	-38 276

Kiinteistö- ja investointiosasto

Toimintakuvaus

Kiinteistö- ja investointiosastoon kuuluvat kiinteistöhallinto ja investointihankkeet. Talousarviorakenteessa kiinteistöhallinto muodostaa oman kokonaisuutensa, kun taas investointihanketyö muodostaa toisen kokonaisuuden. Osasto tekee yhteistyötä toimialarajojen yli, ja käytössä olevaa erityisosaamista hyödynnetään koko organisaatiossa.

Tilahallinto vastaa kaupungin rakennuksista. Yksikkö suunnittelee ja seuraa rakennusinvestointeja sekä vastaa huolto- ja parannustöistä. Tavoitteena on käyttää kaupungin tiloja tehokkaasti, ylläpitää niitä kiinteistösalkun mukaisesti ja myydä rakennukset, joita ei käytetä optimaalisesti. Toimintaa ohjaavat toimialojen tarpeet ja sijoittuminen. Rotaatioissa etusijalle asetetaan toiminta kaupungin omissa rakennuksissa. Palveluverkkoselvityksen edellisen päätöksen toimenpiteet on toteutettu, mutta Tammiharjun tyhjien kiinteistöjen käytöstä poisto jatkuu. Päivitetty luettelo myyntikohteista esitetään kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä hinnoittelulla kustannukset jaetaan oikeudenmukaisesti käyttäjille. Hyvinvointialue jatkaa noin 8 000 m^2:n vuokrasopimuksia vuonna 2026, ja joitakin kiinteistöjä yhtiöitetään.

Asuntopoliittista ohjelmaa päivitetään tulevalla valtuustokaudella kaupungin strategian, maapoliittisen ohjelman ja muiden ohjausasiakirjojen mukaisesti. Asuntopoliittisessa ohjelmassa kiinnitetään huomiota muun muassa kaupungin vuokra-asuntojen omistajaohjaukseen.

Kiinteistönhoito tapahtuu sekä sisäisesti että alihankintana. Kunnossapidon rakenne perustuu kiinteistönhuollon mitoitusohjelmaan. Alueet Bromarv–Tenhola, Fiskari–Mustio ja Snappertuna hoidetaan alueurakoina. Palvelupyyntöjä ja tehtyä työtä seurataan jatkuvasti. Kiinteistönhoitaja vastaa keskimäärin 7 500 m^2:stä.

Käyttö- ja korjausinvestoinnit suunnitellaan katselmusten ja pitkän aikavälin tarpeiden perusteella. Uudisrakentamisessa ja saneerauksessa etusijalla ovat ilmastoälykkäät, pinta-alatehokkaat ratkaisut, jotka vastaavat tavoitetta, jonka mukaan kaupunki on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Investointihankeyksikkö vastaa kaupungin investointitalousarvion toteuttamisesta kaikilla toimialoilla. Työ kattaa hankesuunnittelun, hankinnat, koordinoinnin, seurannan ja raportoinnin asianomaisille lautakunnille.

Yksikkö tekee yhteistyötä sekä sisäisesti että ulkoisten toimijoiden kanssa sekä toteuttaa itsenäisesti hanketutkimuksia, riskianalyyseja ja kehittämisaloitteita. Painopiste on hankehallintaprosessien parantamisessa, tehokkaiden välineiden käytössä sekä henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen edistämisessä. Viestintä on keskeinen osa työtä.

Saneeraus- ja uudisrakennushankkeiden yhteensovittamisella luodaan kaupungin strategisia tavoitteita tukevia kokonaisratkaisuja. Yksikkö on avainasemassa kestävää kehitystä ja resurssien tehokasta käyttöä edistävien investointiprosessien kehittämisessä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Tilahallinto keskittyy seuraaviin asioihin:

- kiinteistöjen ylläpidon mukauttaminen ja kehittäminen
- kiinteistökannan tehokas käyttö hyvinvointialueen aiemmin vuokraamissa tiloissa

- energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvat energianlähteet
- henkilöstön jaksamisen, hyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen
    - toimiva sisäinen ja ulkoinen viestintä

Investointiyksikkö keskittyy seuraaviin asioihin:

- projektinhallinnan prosessien selkeyttäminen
- projektinhallintatyökalujen käytön kehittäminen
- henkilöstön jaksamisen, hyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen
    - toimiva sisäinen ja ulkoinen viestintä
- Hankinnat ja puitesopimushankinnat 2026:
    - ilmanvaihtosuodattimet
    - arkkitehtisuunnittelu
    - sähkösuunnittelu
    - lvi-suunnittelu
    - alueurakat

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Pitkän aikavälin palveluverkkosuunnitelmaan kuuluu useita koulu- ja päiväkotihankkeita. Hankkeiden yhteydessä selvitetään vaikutuksia palveluverkkoon. Haasteena ja tehtävänä on edistää kestäviä talousratkaisuja ja vetovoimaista ympäristöä

Hyvinvointialueen vuokraamia kaupungin kiinteistöjä hallinnoi kiinteistöyhtiö.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Osallistuu palveluverkkoselvityksen toimeenpanoon ja päivittämiseen	Päivitetyn palveluverkkoselvityksen toteuttaminen
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Tuloshakuista kiinteistönmyynnin yhteistyötä jatketaan mittausyksikön kanssa	Omaa rakennuskantaa käytetään Kustannuksia aiheuttava tarpeeton omaisuus realisoidaan
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Tuloshakuinen yhteistyö Tammiharjun alueen tyhjien rakennusten poistamiseksi kaavoitusyksikön kanssa	Omaa rakennuskantaa käytetään Tarpeetonta kustannuksia aiheuttavaa omaisuutta realisoidaan Tammiharjun alueella

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kaupungin alueen vuokra-asuntokannan kehittäminen kaupungin vuokra-asuntoyhtiön toimesta.	Asuntopoliittisen ohjelman mukaisesti vuokra-asuntojen määrää voidaan lisätä kaupungin vuokra-asuntoyhtiön kautta.
Uusiutuvan energian käytön lisääminen ja hiilineutraalius vuonna 2030	Energia- ja ilmasto-ohjelma huomioidaan perusparannustöiden suunnittelussa sekä uudisrakentamisessa.	Vuosittainen KETS-raportointi (kunta-alan energiatehokkuussopimus)
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Vuosittaisen kunnossapito-ohjelman jatkuva seuranta	Kaikki toimet toteutettu Talousarvion seuranta
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistönhoidon työohjelman (GM) jatkuva seuranta	Kaikki toiminnot kuitattu GM:ssä Vuotuinen GM-raportti
Parantunut palvelutaso	Palvelupyyntöjen jatkuva seuranta	Kaikki palvelupyynnöt on hoidettu Vuotuinen GM-raportti

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Kiinteistömassa/ oma (m²)	131 475	131 475	130 911	130 911	126 185	126 185
Ulkopuoliset vuokratut tilat (m²)*	12 902	13 310	12 966	12 966	12 966	12 966
Leasing kohteet (m²)	13 736	13 736	10 723	10 723	10 723	10 723
Kiinteistökulut (€/m²/kk)	6,76	7,07	6,44	6,97	6,77	6,68

*Leasingkohteiden muutokset johtuvat Karjaan paloaseman ja Villa Anemonen siirtymisestä hyvinvointialueelle sekä Båssaboda päiväkodin lunastuksesta. Talousarvio-suunnitelmassa on huomioittu, että sote-rakennukset yhtiöitetään vuonna 2026.

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kuukausipalkkalaiset	23,5	23,5	20,1	20,1	20,1	20,1
Tuntipalkkalaiset	3,5	3,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Investointiyksikkö	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3
Yhteensä	31,8	31,8	27,4	27,4	27,4	27,4

*Henkilötyövuosien vähennys johtuu siitä, että eläkkeelle jääneiden ja lopettaneen tilalle ei ole palkattu uusia.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**22 416 595**	**22 055 100**	**20 920 324**	**21 163 547**	**20 371 877**	**19 773 217**
Henkilöstökulut	-1 848 827	-1 934 000	-1 760 198	-1 760 198	-1 797 906	-1 833 812
Ostopalvelut	-2 857 565	-3 254 060	-3 275 005	-3 450 555	-3 150 786	-2 938 733
Aineet ja tavarat	-4 123 801	-4 315 200	-4 120 335	-4 020 335	-3 813 800	-3 837 100
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	-4 002 365	-4 241 210	-3 378 171	-3 700 751	-3 413 527	-3 410 776
Toimintakulut	**-12 832 558**	**-13 744 470**	**-12 533 709**	**-12 931 839**	**-12 176 019**	**-12 020 421**
Toimintakate	**9 584 037**	**8 310 630**	**8 386 615**	**8 231 708**	**8 195 858**	**7 752 796**
Muutos TA 2026-TA 2025		**-13,3 %**	**0,9 %**	**-0,9 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	16 630 904	16 962 400	16 892 350	17 029 210	17 445 041	17 473 541
Sisäiset kulut	-1 281 174	-1 260 470	-1 160 147	-1 160 697	-1 160 147	-1 160 147

Yhdyskuntatekninen osasto

Toimintakuvaus

Yhdyskuntatekninen osasto koostuu kahdesta yksiköstä: kaduista ja liikenneväylistä sekä viher- ja vesialueista. Kadut ja liikenneväylät vastaavat kaupungin teistä, suljetuista kaatopaikoista, kalateistä ja yksityistieavustuksista. Viher- ja vesialueyksikkö hoitaa puistoja, leikkipaikkoja, uimarantoja, matonpesupaikkoja sekä kaupungin metsäalueita, mukaan lukien talousmetsät, puistometsät ja ulkoilualueet.

Osasto toimii aktiivisesti yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa.

Kadut ja muut liikenneväylät

Talvikunnossapito on yhdyskuntatekniikan palvelutuotannon suurin menoerä. Sitä tehdään sekä omana tuotantona että ostopalveluna. Urakkakustannukset ovat nousseet viime vuosina, mikä merkitsee kustannusriskiä lumisina talvina.

Liikenneväylien ylläpito tapahtuu kausittain omien resurssien ja ostopalvelujen yhdistelmänä. Kaupungin henkilöstö ja konekanta osallistuvat myös investointien toteuttamiseen. Yksikkö vastaa katutyö- ja kaivuluparekisterin ylläpidosta sekä koordinoi kaupunkiympäristön päivystystoimintaa.

Viher- ja vesialueet

Puistojen ja viheralueiden kunnossapidon tehtävänä on ylläpitää houkuttelevaa kaupunkikuvaa, jossa on hyvin hoidetut yleiset alueet, puistot ja uimarannat. Puistohenkilökunta vastaa kaluston ja konekannan ylläpidosta sekä puiden leikkuusta katujen läheisyydessä. Työnjohtajilla on myös eräitä ympäristönsuojelutehtäviä.

Kaupungin metsiä hoidetaan metsäsuunnitelman mukaisesti keskittyen ekologiseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kestävyyteen. Talousmetsien odotetaan tuottavan yksityismetsiä vastaavaa tuottoa, kun taas puistometsissä asetetaan etusijalle turvallisuus, estetiikka ja luonnon monimuotoisuus.

Västerbyn kuntoilualuetta ylläpidetään jatkuvasti. Käytön lisääntyminen on lisännyt kulutusta, ja osa reiteistä kaipaa kunnostusta.

Vuodesta 2026 alkaen yksikkö vastaa myös väylien ja meriviittojen kunnossapidosta, veneiden säilyttämisestä sekä rantapaikoista kaupungin alueella.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Toimintaa mukautetaan myönnettyjen määrärahojen mukaisesti, mikä vaikuttaa ylläpitotasoon ja hankkeisiin. Priorisointia tehdään lakisääteisten töiden, kunnallisten päätösten ja osastojen välisten sopimusten perusteella
- Huoltomenetelmiä kehitetään ja kannattavuutta seurataan
- Katu- ja kevyen liikenteen verkon pituutta on korjattu talousarviossa rekisterin digitalisoinnin jälkeen vuonna 2025
- Tavoitteena on parantaa henkilöstön resursointia yksiköiden välillä, erityisesti sairauslomien aikana
- Päivystyksen resurssit ovat edelleen haastavat
- Ylläpitokohteiden määrä kasvaa, mikä rasittaa käyttötaloutta vuodesta 2026 alkaen.
- Uimakauden pidentäminen jatkuu asukkaiden toiveiden mukaan

- Keskeiset käyttönurmikot ja leikkipuistojen sekä rakennusten yhteydessä olevat nurmikot leikataan, joitakin viheralueita leikataan harvemmin pölyttäjien suosimiseksi ja kaupunkikuvan monipuolistamiseksi
- Talousmetsien hakkuumääriä sopeutetaan metsäsuunnitelman mukaisesti, noin 8 500 m^3/vuosi
- Puistometsien hoito tapahtuu vahvistetun suunnitelman mukaisesti
- Yksityistieavustukset ovat 370 euroa/km, yhteensä 237 244 euroa/644,3 km
- Kaatopaikkojen valvontaohjelma päivitetään ja säästötoimenpiteiden suunnittelu aloitetaan
- Katupäällikkö (yksikönpäällikkö) palkataan vuonna 2026. Kyseessä on olemassa oleva virka.
- Aloitetaan kaupungin maanläjitysalueiden kehittäminen
- Hankinnat ja puitesopimushankinnat 2026:
    - talvikunnossapito
    - asfaltointi
    - perustutkimukset
    - erikoiskoneet
    - metsä- ja puistopalvelut
    - alueurakat

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- kaupungin ydinalueiden ylläpitoa priorisoidaan ja vahvistetaan siten, että niiden hoitamiseen on riittävä valmius.
- konekantaa uudistetaan siten, että kaupungilla on riittävä valmius ydinalueiden hoitamiseen sekä että konekanta täyttää kunnossapitourakalle asetetut vaatimukset.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Parempi ja selkeämpi tiedotus asukkaille	Työ osaston sisällön paranta-miseksi kaupungin verkkosivuilla jatkuu
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Toimivien matkaketjujen kehittäminen. Päivitetyn suunnitelman toimen-piteet pyöräilyn edistämiseksi	Kevyen liikenteen väylien ja ulkoilureittien verkostoa kehitetään.
Luonnon monimuotoi-suuden ja ympäristön vaaliminen	Kaupungin metsiä hoidetaan ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla	Hakkuita suoritetaan uuden metsäsuunnitelman mukaisesti ottaen huomioon hiili-nielujen vaikutukset ja suojelumahdollisuudet

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Aikaisimpien vuosien kehityshankkeiden seuranta (yhteishankkeet ELY-keskuksen ja Luvyn kanssa)	Vesistöjen veden laatua seuraa Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Haitallisten vieraslajien torjumisen projektit	Flyetin alueen hanke jatkuu 12 000 euron määrärahalla ja 5 000 eurolla torjuntaan kaupungin maalla.
Vastuullinen talous	Lumityön kustannusten seuranta	Neljännesvuosiraportointi Teknilliselle lautakunnalle
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Metso-kriteerit täyttävien kaupungin metsäalueiden kartoitus	Suojellun metsän osuus Metso-ohjelman puitteiden mukaisesti

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Kadut ja muut liikenneväylät						
Katuverkoston pituus (km)	257,0	257,9	302,4	302,4	302,4	302,4
Kevyen liikenteen väyläverkoston pituus (km)	63,3	64,0	94,5	94,5	94,5	94,5
Katuverkosto (€/km)	12 665	12 222	9 930	9 930	10 130	10 130
Yksityistiet, avutukset (€/km)	400	400	400	370	400	400
Valopisteiden määrä (kpl)	10 276	10 350	10 350	10 350	10 350	10 350
Viher- ja vesialueet						
Hoidetut viheralueet (ha)	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0	79,0
Hoidetut kävelytiet (km)	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Leikkikenttiä (kpl)	37	37	37	37	37	37
Uimarantoja (kpl)	19	20	20	20	20	20
Metsäpinta-alaa (ha)	3 515	3 380	3 380	3 380	3 380	3 380
Puistometsää (ha)	1 065	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Myytyä puutavara metsä+puisto m³	9 008	9 500	8 500	8 500	8 500	8 500

*Katuverkon digitalisointi osoitti, että oikea km-määrä on 302,4. Lagmansstrand on tullut uimarantana mukaan vuosien 2025 ja 2026 välillä. Yksityisten tiekuntien avustusta alennetaan vuodelle 2026.

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kuukausipalkkalaiset	6,8	6,8	7,1	7,1	10,2	10,2
Tuntipalkkalaiset, liikenneväylät	8,9	8,9	7,9	7,9	8,4	8,4
Tuntipalkkalaiset, puisto	9,2	9,2	9,5	9,5	6,6	6,6
Tuntipalkkalaiset, metsätalous	2,0	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0
Yhteensä	26,9	27,1	26,7	26,7	27,2	27,2

*Liikenneväylillä 0,5 henkilötyövuotta vähemmän johtuen katupäällikön rekrytoinnin myöhentämisestä.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**833 764**	**608 700**	**619 450**	**719 450**	**619 450**	**619 450**
Henkilöstökulut	-1 558 239	-1 541 720	-1 546 500	-1 546 500	-1 604 700	-1 636 800
Ostopalvelut	-3 262 343	-3 030 600	-3 033 566	-3 033 936	-3 092 386	-3 152 386
Aineet ja tavarat	-432 973	-539 100	-524 850	-524 850	-535 300	-546 000
Avustukset	-243 003	-255 400	-261 020	-237 244	-261 020	-261 020
Muut kulut	-496 622	-580 080	-526 560	-526 560	-532 660	-538 860
Toimintakulut	**-5 993 180**	**-5 946 900**	**-5 892 496**	**-5 869 090**	**-6 026 066**	**-6 135 066**
Toimintakate	**-5 159 416**	**-5 338 200**	**-5 273 046**	**-5 149 640**	**-5 406 616**	**-5 515 616**
Muutos TA 2026-TA 2025		**3,5 %**	**-1,2 %**	**-3,5 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	24 313	14 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Sisäiset kulut	-307 533	-349 980	-312 146	-312 516	-312 146	-312 146

Maankäyttöosasto/Kaavoitusyksikkö

Toimintakuvaus

Kaavoitus on kuulunut 1.1.2024 lähtien yhdessä mittausyksikön kanssa maankäyttöosastoon. Yksiköillä on erilliset talousarviot, joissa kaavoituslautakunta vastaa kaavoituksen talousarviosta. Kaavoituksen päätavoitteena on toteuttaa hyväksytty kaavoitusohjelma asetettujen mittareiden mukaisesti keskittyen riittävän ja houkuttelevan tonttitarjonnan varmistamiseen asuntoja, palveluja ja yritystenperustamisia varten. Taloudellisesti kestävä asunto- ja elinkeinopolitiikka edellyttää pitkäjänteistä ja riittävää tonttituotantoa kaupungin omalla maalla. Kaavoitus osallistuu aktiivisesti hankkeisiin, jotka koskevat asuntojen ja elinkeinoelämän kehittämistä.

Kaupungin maankäytön kokonaisohjausmahdollisuuksien vahvistamiseksi tulee laatia koko Raaseporin kattava yleiskaava. Oikeusvaikutteinen yleiskaava mahdollistaa tehokkaamman kaavoituksen ja lyhyemmät valitusprosessit. Yksikkö vastaa rakentamislain 57 §:ssä tarkoitettujen yleis-, osayleis- ja asemakaavojen laatimisesta sekä lupien käsittelystä. Kaavoitus valvoo myös kaupungin etuja maakuntasuunnittelussa. Keskeisenä tavoitteena on syventää toimiala- ja osastorajat ylittävää yhteistyötä ja selvittää varhaisessa vaiheessa kaavojen kokonaistaloudellisia vaikutuksia erityisesti infrastruktuurin ja kunnallisten palvelujen näkökulmasta.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Yleiskaavoitus

- Koko Raaseporin maantieteellistä aluetta koskevan yleiskaavan laatiminen jatkuu
- Valtuuston maaliskuussa 2024 hyväksymä kehityskuva vuosilta 2021–2023 toimii ohjeellisena perusasiakirjana
- Tavoitteena on, että yleiskaava valmistuu kuluvalla valtuustokaudella
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu keväällä 2025 ja se päivitetään tarvittaessa
- Vuorovaikutusohjelma on esitetty syksyllä 2025
- Tavoitteena laaja ja aktiivinen vuorovaikutus asukkaiden, päättäjien, järjestöjen, yritysten ja viranomaisten kanssa
- Yleiskaavaluonnos esitellään keväällä 2026, ohjelman mukaisella vuorovaikutuksella

Asemakaavoitus

- Asemakaavoja valmistellaan kaavoitusohjelman mukaisesti
- Kaupunginhallituksen käynnistämät kaavahankkeet valmistellaan tarvittaessa
- Pyritään varmistamaan tonttitarjonta lyhyellä aikavälillä siirtämällä ja viimeistelemällä sopivia suunnittelukohteita
- Langansbölen–Västerbackan liikennealueiden asemakaavoitus on aloitettu 2025 yhteistyössä ELY-keskuksen ja tiesuunnittelun kanssa

Poikkeamislupa

- Valmistelu tapahtuu voimassa olevan käytännön mukaisesti

Toiminnan kehittäminen

- Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025, ja se sisältää muun muassa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja digitalisaatiota koskevia vaatimuksia. Samalla kumottiin maankäyttö- ja rakennuslain, nykyisin alueidenkäyttölaki, rakentamismääräykset.
- Uutta alueidenkäyttölakia valmistellaan vuoden 2025 aikana, ja sen odotetaan tulevan voimaan vuonna 2026
- Muutoksia ovat muun muassa kaavasisältövaatimusten lisääminen, koordinoitu kaavaprosessi, maanomistajan aloiteoikeus, valitusoikeuden rajoitukset ja tuulivoimasuunnittelu
- Lakimuutokset edellyttävät muutoksia kaavoitusprosessiin ja koulutuksiin
- Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (ns. Ryhti-laki) tuli voimaan 1.1.2024. Lain siirtymäsäännöksen mukaan kuntien on julkaistava muun muassa asema- ja yleiskaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmässä viimeistään 1.1.2029 alkaen
- Kaavoituksen ja mittauksen kehittämiseen ja yhteistyöhön tarvitaan lisää resursseja
- Resursoinnin tukemiseen on varattu 170 000 euron määräraha asiantuntijapalvelujen ostoon

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Yleiskaavatyötä jatketaan
- Langansbölen ja Västerbackan välisten liikennealueiden asemakaavoitusta jatketaan ja viimeistellään
- Lainmuutokset edellyttävät ICT-järjestelmän päivittämistä, mikä tulee merkitsemään merkittäviä investointeja ja muutoksia prosesseihin.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Vuorovaikutusta MRL:n yleis- ja asemakaavaprosesseja koskevien vaatimusten mukaisesti	Nähtävillä olevien kaavojen määrä on 7
Määrätietoinen kansalaiskeskustelu	Vuorovaikutusta MRL:n yleis- ja asemakaavaprosesseja koskevien vaatimusten mukaisesti	Vuorovaikutuksen kehittäminen ja aktiivinen osallistuminen tiedotustilaisuuksiin.
Parantunut palvelutaso	Osallistuminen palveluverkko-selvityksen toimeenpanoon ja päivittämiseen. Palveluverkko-selvitys toimii kehityskuvan 2050 ohjaavana perusasiakirjana.	Osallistuminen palveluverkkosel-vityksen päivitystyöhön kaupungin strategian mukaisesti.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Megatrendien ja asumismuotojen muutosten seuraaminen. Nämä huomioidaan uusien kaavojen valmistelussa.	Koko Raaseporin yleiskaavaluonnoksen laatiminen, jossa on huomioitu myös asuntopoliittinen ohjelma.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Uusien yritystonttien luominen ja nykyisten yritystonttien kehittäminen vastaamaan yritysten tarpeita.	Horsbäckin, Bäljarsin, Skogbyn sekä muiden alueiden yritys- ja liiketonttien kehittäminen kaavoitusohjelman mukaisesti.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Asuntotonttien määrää lisätään valmistelemalla asemakaavamuutoksia Tammisaaressa, Karjaalla ja Mustiolla.	Luotujen uusien asuntotonttien määrä lisätään ja kestävää rakentamista tukevien määräysten lisääminen
Järkevä digitalisaatio	Kaupungin karttapalvelun kehittäminen vastaamaan RYHTI-järjestelmän vaatimuksia. (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä)	Karttapalvelu toimii sujuvasti RYHTI-järjestelmän kanssa.

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	TA-suunnitelma 2028
Vireillä olevat kaavat	11	7	7	7	7	7
Osayleis- ja yleiskaavat, ehdotukset esillä/jaksoa	0	0	1	1	0	0
Asemakaavat, ehdotukset esillä/jaksoa	14	7	7	7	7	7
Hyväksytyt osayleis- ja yleiskaavat	0	0	0	0	0	0
Hyväksytyt asemakaavat	12	6	6	6	6	6
Uusia suunnitteilla olevia tontteja	60	30	30	30	30	30
Poikkeuslupia	68	80	80	80	80	80

*Ei merkittäviä muutoksia tunnusluvuissa.

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kaavoitusyksikkö	8,90	8,90	9,20	9,20	9,20	9,20
Yhteensä	8,90	8,90	9,20	9,20	9,20	9,20

*Kaupunkiympäristön henkilöstön vaihtuvuus tuo osastolle 0,3 henkilötyövuotta.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**226 195**	**239 500**	**97 250**	**97 250**	**97 250**	**97 250**
Henkilöstökulut	-663 782	-668 700	-720 774	-720 774	-735 200	-749 900
Ostopalvelut	-351 717	-442 250	-239 658	-239 698	-243 538	-247 538
Aineet ja tavarat	-1 249	-3 700	-350	-350	-400	-400
Avustukset						
Muut kulut	-28 018	-32 420	-31 060	-31 060	-31 060	-31 160
Toimintakulut	**-1 044 766**	**-1 147 070**	**-991 842**	**-991 882**	**-1 010 198**	**-1 028 998**
Toimintakate	**-818 571**	**-907 570**	**-894 592**	**-894 632**	**-912 948**	**-931 748**
Muutos TA 2026-TA 2025		**10,9 %**	**-1,4 %**	**-1,4 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Sisäiset kulut	-103 509	-129 970	-71 898	-71 938	-71 898	-71 898

Maankäyttöosasto/Mittausyksikkö

Toimintakuvaus

Mittaustoiminta kuuluu maankäytön osastolle, joka muodostuu kaavoitus- ja mittausyksiköstä. Mittausyksiköllä on oma talousarvio teknisen lautakunnan alaisuudessa.

Toiminta vastaa kaupungin maapolitiikasta, maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostamisesta, karttapalveluista ja maastomittauksista. Se varmistaa riittävän raakamaavaraston kaavoitusta varten, suorittaa kiinteistötoimituksia sekä ylläpitää kartastoa ja kiinteistörekisteriä. Yksikkö hallinnoi myös kiinteistöjen ostoa ja myyntiä. Rakennettujen kohteiden myynti on ollut osa kaupungin kiinteistöstrategiaa ja edistänyt osaltaan palveluverkkoselvityksen vuoden 2017 toimenpiteiden toteutumista suurelta osin. Uusi palveluverkkoselvitys hyväksyttiin loppuvuodesta 2023. Ensimmäiset toimenpiteet on toteutettu, ja jatkotoimet saattavat edellyttää asemakaavamuutoksia tai muita kehittämispäätöksiä.

Osa kaupungin pien-, rivi- ja kerrostalovarannosta sijaitsee vanhoilla asemakaava-alueilla keskusta-alueiden ulkopuolella, missä rakentamisen kiinnostus on ollut vähäistä jo vuosia. Maaperän saneeraustyöt edellyttävät taloudellisia resursseja, mistä aiheutuu varausmäärärahatarpeita.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Kaupungin kiinteistöomistuksen jatkokehittäminen yritysten perustamisen ja asuntorakentamisen edellytysten luomiseksi; kiinteistöostoihin on varattu 1 500 000 euron määräraha.
- Monialaisen yhteistyön tehostaminen toimintojen keskittämiseksi, kiinteistöjen myynnin mahdollistamiseksi ja käyttökustannusten vähentämiseksi.
- Kaupungin maa-alueiden jalostaminen asemakaavoituksella on edellytys, jotta voimme tarjota houkuttelevia tontteja.
- Kehittämishankkeita vuonna 2026 ovat Horsbäckin, Lepin ja Skogbyn yritysalueet.

Kiinteistömyynti

- Korkeat rakentamiskustannukset ja yleinen taloustilanne vaikuttavat kielteisesti kysyntään.
- Palveluverkkoselvityksen päivitys otetaan huomioon yksikön toiminnassa vuoden aikana.
- Kiinteistöjen myyntitavoitteen saavuttaminen edellyttää erityisten kehittämishankkeiden vuosittaista myyntiä sekä uusien asemakaavojen käyttöönottoa.
- Vapaa-ajan rakennuspaikkojen myynnin jatkaminen Bråtan-Västeruddenissa.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Kaupungin kiinteistöomistuksen jatkokehittäminen sekä yritysten perustamisen ja asuntorakentamisen edellytysten luominen.
- Sellaisten rakennusten tehokkaan myynnin jatkaminen, joita kaupunki ei tarvitse omaan käyttöönsä säästöjen aikaansaamiseksi, korjausvelan pienentämiseksi ja käyttökustannusten alentamiseksi.
- Monialaisen yhteistyön tehostaminen toimintojen keskittämiseksi, kiinteistöjen myynnin mahdollistamiseksi ja käyttökustannusten vähentämiseksi.

- Kiinteistömyynnille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että erityisiä kehityshankkeita voidaan myydä vuosittain.
- Myynnin edellytyksenä on, että kohteet jalostetaan asemakaavamuutoksilla ja infrainvestoinneilla

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Raakamaan aktiivinen hankinta	Maa-alueiden osto 1 500 000 euroa / vuosi maapoliittisen ohjelman mukaisesti.
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Oman maan kuntoon saattaminen asemakaavoitusta varten	Maaperän saneeraus rakennustarkoituksiin
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Raakamaan hankinta rakentamista varten Karjaan alueella	Raakamaa Karjaan alueella hankittu
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Tonttivarannon laajentaminen	Horsbäckin Bäljarsin, Lepin ja Skogbyn työpaikka-alueiden kehittäminen. Se tarjoaa työpaikka-alueiden lisääminen ja liiketoiminnan mahdollistaminen
Määrätietoinen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto kaupungin kaikissa osissa	Johdonmukainen maapolitiikka ja riittävä tonttivaranto	Maankäyttöä ohjaavien asiakirjojen ajantasaisuus ja noudattaminen
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistömyynti, myyntisalkun ja epätavallisten kohteiden toteutus	1 000 000 euroa myyntivoittoa
Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Kiinteistömyynnin prosessien edelleen kehittäminen.	Myyntitulot muodostuvat kehityshankkeista, omasta tonttituotannosta sekä myyntisalkusta
Järkevä digitalisaatio	Kaupungin karttapalvelun kehittäminen vastaamaan RYHTI-järjestelmän vaatimuksia. (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä)	Karttapalvelu toimii sujuvasti RYHTI-järjestelmän kanssa.

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Luovutetut tontit (vuokra + myydyt)	4	8	8	8	8	8
Tonttivaranto, pientalotontit	113	115	112	112	112	112
Tonttivaranto, kerrostalotontit	12	12	11	11	11	11
Tonttivaranto, työpaikkatontit	23	25	23	23	23	23
Muodostettuja tontteja, toimitus/muod. lkm	63/35	20/25	20/30	20/30	20/20	20/20
Tontteja tonttijaoissa	12	15	30	30	30	30
Rakennusten merkitseminen	53	40	40	40	40	40
Kaupungin maaomaisuus (ha)	5 338	5 338	5 320	5 320	5 320	5 320
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta (€)	785 000	900 000	900 000	1 000 000	900 000	900 000

*Tunnusluvuissa ei muutoksia

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Mittausyksikkö	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
Yhteensä	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8

*Henkilötyövuosissa ei muutoksia

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**2 754 595**	**2 784 000**	**3 019 551**	**3 119 551**	**5 094 567**	**3 094 567**
Henkilöstökulut	-438 398	-447 180	-466 495	-466 495	-475 800	-485 300
Ostopalvelut	-268 285	-249 700	-210 301	-210 371	-213 608	-217 008
Aineet ja tavarat	-4 413	-5 900	-4 000	-4 000	-4 100	-4 200
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	-1 573 031	-37 410	-44 390	-44 390	-44 870	-45 370
Toimintakulut	**-2 284 127**	**-740 190**	**-725 186**	**-725 256**	**-738 378**	**-751 878**
Toimintakate	**470 467**	**2 043 810**	**2 294 365**	**2 394 295**	**4 356 189**	**2 342 689**
Muutos TA 2026-TA 2025		**334,4 %**	**12,3 %**	**17,1 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	880 598	882 000	823 551	823 551	823 551	823 551
Sisäiset kulut	-108 432	-65 110	-65 178	-65 248	-65 178	-65 178

Viranomaistehtävien osasto

Toimintakuvaus

Viranomaistehtävien osasto koostuu ympäristöyksiköstä ja rakennusvalvontayksiköstä.

Rakennusvalvonta ja ympäristöyksikkö toimivat tiiviissä yhteistyössä muiden kaupunkiympäristön toimialan osastojen kanssa.

Ympäristöyksikkö

Vastaa lakisääteisestä toiminnasta, hoitaa omia hankkeita ja osallistuu yhteistyöhankkeisiin.

1. Ympäristölainsäädännön mukaiset viranomaistehtävät
    - Muun muassa ympäristönsuojelulain, jätelain ja vesilain mukaisten lupien, rekisteröintien ja ilmoitusten käsittely.
2. Riskiperusteinen valvonta
    - Erilaisten toimintojen, kuten maankaatopaikkojen, eläinsuojien, louhosten ja polttoaineasemien valvonta valvontasuunnitelman mukaisesti.
3. Lausunnot ja kuuleminen
    - Ympäristöyksikkö antaa lausuntoja kaavoista, rakentamisluvista ja muista luvista ympäristönäkökohtien huomioon ottamisen varmistamiseksi.
4. Vesiensuojelun, luonnonsuojelun ja biologisen monimuotoisuuden edistäminen
    - Raaseporinjoki ja Snappertunan sisäsaaristo -hankkeista vastaaminen
    - Luonnon monimuotoisuusohjelmat
    - Ympäristöyksikkö toimii koordinaattorina ja tiedotuskanavana haitallisten vieraslajien torjunnassa
5. Yhteistyö ulkoisten toimijoiden kanssa
    - Esim. ELY-keskus, pelastuslaitos, poliisi, Eteläkärjen ympäristöterveys, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry ja Novia
        - Osallistuu Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n hankkeisiin: Vesienhoidon visio ja strategia kaudella 2023–2028 ja haja-asutuksen jätevesihanke
        - Osallistuu Turun AMK:n VOIMAKAS-vesienhoitohankkeeseen
6. Neuvonta ja ympäristöseuranta
    - Yleisölle tiedottaminen ja ympäristön tilan seuranta.
        - Ilmanlaadun seurantaa jatketaan yhdessä Uudenmaan muiden kuntien kanssa.

Rakennusvalvonta

Yksikkö hoitaa rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä rakentamislain mukaisesti.

1. Varmistaa, että rakentaminen noudattaa lakeja, suunnitelmia ja sääntöjä.
2. Antaa neuvoja ja käsittelee rakentamislupia.
3. Suorittaa katselmuksia ja tarkastuksia.
4. Työskentelee lupakäsittelyn nopeuttamiseksi ja sujuvoittamiseksi.

5. Kehittää uusia työtapoja palvelun parantamiseksi.
6. Osallistuu kansalliseen rakennusvalvonnan Topten-käytäntöön.
7. Korjaa rakennusrekisterin virheellisiä tietoja.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Joustava asianhallinta, mikä tarkoittaa seuraavaa:

- Riittävät resurssit
- Panostus koulutukseen
- Yhteistyö toimialan sisällä

Delegointien tulee olla tarkoituksenmukaisia koska:

- Lyhyt käsittelyaika

Muuttunut lainsäädäntö asettaa vaatimuksia seuraaviin:

- Toiminta
- Työtavat
- Prosessit
- Henkilöstön osaaminen

Ympäristöyksikkö

Tavoite on määritelty kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa:

Kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö.

Rakennusvalvonta

- Uusi rakentamislaki tuo muutoksia ja vaatimuksia päivitettyyn ohjelmistoon
- Valmistautuminen kansalliseen rakennusvalvontauudistukseen

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Ympäristöyksikkö ja rakennusvalvonta

- Neuvonta, valvonta ja jälkitarkastukset vaativat aiempaa enemmän aikaa
- Kansallinen rakennusvalvontauudistus vaikuttaa toimintaan
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (RYHTI) otetaan käyttöön

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Parantunut palvelutaso	Ympäristöluvat ja maa-ainesluvat käsitellään viivytyksettä.	Lupa myönnetään 6 kuukauden kuluessa täydellisestä hakemuksesta
Parantunut palvelutaso	Toiminnan rekisteröinnin käsittelyaika on lyhyt.	Toiminnan rekisteröinti käsitellään 90 päivän kuluessa.
Parantunut palvelutaso	Meluilmoituksen käsittelyaika on lyhyt.	Meluilmoitus käsitellään 30 päivän kuluessa.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Parantaa Raaseporinjoen ulkopuolista merialuetta (Barösundin rannikkovesialue), joka kuuluu maan huonoimmassa kunnossa oleviin merialueisiin.	Vähennetään Raaseporinjoen edustalla sijaitsevaa merialuetta kuormittavien ravinteiden määrää.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Osallistuminen Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vesienhoitovisioon ja strategiaan vuosina 2023–2028 rannikkovesien ennallistamiseksi yhdessä muiden kuntien kanssa.	Vähennetään Dragsviksfjärdeniä ja Gennarbyvikeniä kuormittavien ravinteiden määrää.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Luonnon monimuotoisuusohjelma (LUMO) on laadittu, ja toimenpiteet aloitetaan sen mukaisesti.	Konkreettisiin toimenpiteisiin ryhdytään.
Parantunut palvelutaso	Rakennusvalvonnan rakentamislupien, toimenpidelupien ja ilmoitusasioiden käsittelyaika on lyhyt.	80 % rakentamisluvista käsitellään kuuden viikon kuluessa täydellisen hakemuksen saapumisesta. (100 % rakentamisluvista käsitellään 12 viikon kuluessa täydellisen hakemuksen saapumisesta.)
Parantunut palvelutaso	Rakennuslain 1.1.2026 voimaan tulevan osan valmistelut on saatettu päätökseen.	Ohjelmisto päivitetään.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö voi hyvin ja viihtyy työssä	Henkilöstökyselyn tulos on keskimäärin 80 tai korkeampi.

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vastuullinen talous	Kiinteistöverotietojen tarkastushanke	Kiinteistörekisterin virheet korjataan.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Yksittäisten jätevesijärjestelmien valvonta	Vuonna 2025 kartoitettuja puutteellisia järjestelmiä seurataan.
Lisääntynyt saavutettavuus	Saavutettavuus huomioidaan julkisissa rakennuksissa	Vammaisneuvoston lausuntoa pyydetään rakentamislupakäsittelyn yhteydessä.

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	TA-suunnitelma 2028
Ympäristöyksikkö						
Ympäristölupa-tarkastukset	19	10	10	10	10	10
Maa-aineslupa-tarkastukset	8	10	10	10	10	10
Jätelain mukaiset tarkastukset	14	15	15	15	15	15
Muut ympäristötarkastukset	64	50	50	50	50	50
Ympäristötarkastukset, yhteensä	105	85	85	85	85	85
Käsitellyt puunkaatoluvat	26	15	25	25	25	25
Lausunnot	65	90	90	90	90	90
Päätökset ja rekisteröinnit	66	30	30	30	30	30
Lausunnot ja päätökset, yhteensä	131	120	120	120	120	120
Asiantuntijapalvelut*	409	350	350	350	350	350
Rakennusvalvonta						
Myönnettyjä rakentamislupia	323	250	325	325	325	325
Toimenpidelupia	343	200	10	10	0	0
Ilmoitukset	113	80	0	0	0	0
Suoritetut katselmukset	703	670	700	700	700	700

*Asiantuntijapalvelut = neuvontaa, käsiteltyjä ilmoituksia ja raportteja

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ympäristöyksikkö	6,25	6,50	6,35	6,22	6,22	6,22
Rakennusvalvonta	8,50	8,80	8,95	8,48	8,48	8,48
Yhteensä	14,75	15,30	15,30	14,70	14,70	14,70

*Kaupunkiympäristön henkilöstökierto, osastolla vähemmän resursseja puunkaatolupahakemuksiin.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**678 473**	**576 800**	**615 390**	**615 390**	**634 500**	**634 500**
Henkilöstökulut	-1 034 943	-1 074 127	-1 070 174	-1 070 174	-1 113 200	-1 133 800
Ostopalvelut	-443 345	-521 820	-386 012	-416 092	-296 762	-300 862
Aineet ja tavarat	-6 398	-5 000	-4 300	-4 300	-4 400	-4 500
Avustukset	0	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200
Muut kulut	-60 012	-70 390	-62 070	-62 070	-71 790	-71 990
Toimintakulut	**-1 544 698**	**-1 675 537**	**-1 526 756**	**-1 556 836**	**-1 490 352**	**-1 515 352**
Toimintakate	**-866 225**	**-1 098 737**	**-911 366**	**-941 446**	**-855 852**	**-880 852**
Muutos TA 2025-TA 2024		**26,8 %**	**-17,1 %**	**-14,3 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	4 867	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Sisäiset kulut	-118 467	-119 810	-112 652	-112 732	-112 652	-112 652

Jätelautakunta

Toimintakuvaus

Uudenmaan jätelautakunta on kahdentoista kunnan (Askola, Hanko, Inkoo, Karkkila, Lohja, Loviisa, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio ja Vihti) yhteislautakunta, jonka vastuulla on jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät jäsenkuntien alueella. Lautakunta vastaa yli 228 000 asukkaan jätehuollosta Länsi- ja Itä-Uudellamaalla. Jätelautakunnan kaikki kustannukset katetaan sillä perusmaksulla, jonka kunnallinen jäteyritys Rosk'n Roll Oy perii. Jätelautakunnan toiminnasta ei tule kustannuksia Raaseporin kaupungille.

Lautakunta laatii alueelleen jätehuoltomääräykset, antaa jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin perustuvia yleisiä määräyksiä ja hyväksyy kotitalouksien jätehuoltotaksan ja maksut ja antaa jätehuoltoon liittyviä lausuntoja muille viranomaisille. Jätelautakunta huolehtii ja päättää jätehuollon viranomaistehtävistä, jotka jätelain mukaan kuuluvat kunnille ja jotka kunnat ovat antaneet jätelautakunnalle hoidettavaksi. Jätelautakunta valvoo päätöstensä noudattamista ja jätehuollon toimivuutta. Toiminta tapahtuu läheisessä yhteistyössä jäteyritys Rosk'n Roll Oy Ab:n ja kuntien ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa.

Raaseporin kaupunki toimii jätelautakunnan isäntäkuntana, toiminta on määritelty sopimuksessa yhteisestä jätelautakunnasta. Henkilökunnan sijoitus on sekä läntisellä että itäisellä Uudellamaalla ja koostuu viidestä virkamiehestä ja kolmesta toimesta.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Valvotaan, että erilliskeräys toteutuu jätelain ja määräysten mukaisesti.
- Varmistetaan, että kiinteistöjen velvoitteet täyttävät lainsäädännön vaatimukset.
- Seurataan materiaalien kierrätysasteen toteutumista lain edellyttämällä tasolla.
- Valvotaan saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuoltoa vakituisissa ja vapaa-ajan asunnoissa.
- Lähetetään kysely kiinteistöille, joilta puuttuu tiedot jätevesijärjestelmän tyhjennyksistä.
- Ylläpidetään rekistereitä ja seurataan muuta jätehuoltoa.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

- Seurataan mahdollisia jätelain muutoksia ja niiden noudattamista.
- Varmistetaan, että jätehuolto toimii kaikissa jätelautakunnan kunnissa lain ja määräysten mukaisesti.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Jätelaki ja jätehuoltomääräykset täyttyvät asukkaiden biojätteen ja kierrätyskelpoisen jätteen erilliskeräyksen vaatimuksen osalta.	Jätehuoltomääräysten vaatimusten täyttymiseksi on tehty yhteistyötä jäteyhtiön ja kuntien ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Kuljetusrekisterin luominen lietteen kuljetuksille edistyy.	Tietojen vieminen lietteenkuljetusrekisteriin jatkuu niillä tiedoilla, jotka ovat jätehuollon viranomaisen käytössä.
Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön vaaliminen	Kompostointi-ilmoitukset saadaan vietyä rekisteriin.	Ilmoitusten käsittelyaika ja vienti rekisteriin on enintään 2 viikkoa

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Jäteasiainpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Vastaava jäteasiaintarkastaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Jätehuoltokoordinaattori	1,0	1,0	1,6	1,6	1,6	1,6
Jäteasiantarkastaja	3,0	3,0	3,7	3,7	3,7	3,7
Jätehuoltoassistentti	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Projektityöntekijä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	8,0	8,0	8,3	8,3	8,3	8,3

*Henkilötyövuosissa ei suurempia muutoksia

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**664 741**	**702 300**	**714 462**	**714 462**	**714 462**	**714 462**
Henkilöstökulut	-569 216	-593 210	-599 195	-599 195	-611 200	-623 500
Ostopalvelut	-11 001	-20 790	-25 388	-25 388	-25 688	-25 988
Aineet ja tavarat	-20	0	0	0	0	0
Avustukset						
Muut kulut	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	**-580 237**	**-614 000**	**-624 583**	**-624 583**	**-636 888**	**-649 488**
Toimintakate	**84 504**	**88 300**	**89 879**	**89 879**	**77 574**	**64 974**
Muutos TA 2026-TA 2025		**4,5 %**	**1,8 %**	**1,8 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-2 220	-6 790	-11 388	-11 388	-11 388	-11 388

RASEBORG
RAASEPORI

Toimiala: Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

tavoitteena maksimoida kaupungin tuloja sekä kasvattaa ekosysteemiajattelua ja houkuttelevuutta

Toimialan perustiedot

Kaupunki ei voi hoitaa yritysten tehtäviä eikä luoda niille liiketoimintaa, mutta se voi luoda niille olosuhteita ja mahdollisuuksia. Elinkeino- ja työllisyystoimialan tehtävänä on houkutella uusia yrityksiä, palvella olemassaolevia yrityksiä ja turvata niiden olemassaoloa sekä auttaa alueella olevaa työvoimaa työllistymään. Näitä tehtäviä varten on perustettu vuoden 2025 alussa uusi toimiala, joka käynnistää nyt toisen toimintavuotensa. Toimialan prosessit, yhteistyökäytännöt ja resurssit on saatu oikeille jengoille, ja pahimmat lastentaudit on selätetty. Elinkeino- ja työllisyystoimiala kehittää edelleen toimintaansa, tehostaa prosessejaan, juurruttaa asiakkuusajattelua, parantaa yhteistyötä ja vahvistaa synergiaetuja kahden tehtäväkenttänsä välillä.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Toimialan työn teemana on vuonna 2026 ”stark början” eli vahva alku. Yritysneuvonnassa ja ns. lakisääteisissä yrityspalveluissa se merkitsee, että haluamme tukea alku- ja perustamisvaiheessa olevia yrityksiä ja yrittäjiä. Tämän teemme mm. yritysneuvonnalla, starttirahalla ja seuraamalla yritysten ensimmäisiä vuosia. Kaupungin tehtävä ei kuitenkaan ole kilpailla paikallisten yritysten kanssa, joten emme tarjoa sellaisia palveluita, jotka yritysten on mahdollista ostaa muualta.

Myös työllisyydenhoidossa panostamme alkuvaiheeseen: pyrimme entistä tehokkaammin parantamaan työllistymisen mahdollisuuksia ensimmäisen 3kk aikana. Kehitämme työllisyydenhoidon käytäntöjä myös kustannusajattelun pohjalta, ja myös siitä syystä tarjoamme pitkäaikaistyöttömille aikaisempaa henkilökohtaisempaa palvelua.

Talousarviovuonna 2026 painopiste on olemassaolevien yritysten entistä paremmassa palvelussa, uusien yritysten houkuttelussa sekä edellytysten luomisessa uusetablointien saamiselle. Tätä palvelee myös toimialan organisaatiorakenteen virtaviivaistaminen. Markkinoinnin panostuksia suunnataan yritysten houkutteluun, teemme vahvemmin yhteistyötä kaupunkiympäristön kanssa ja kuuntelemme myös paikallisten yritysten toiveita pyrkimällä tiiviimpään vuoropuheluun. Toimialan toimintaan, talouteen, tunnuslukuihin ja onnistumisen edellytyksiin vaikuttaa erityisen vahvasti kansantalouden tilanne ja maailmanpolitiikka, mutta keskitymme siihen mihin voimme itse vaikuttaa: hoitamaan oman palvelutehtävämme hyvin.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Keskeisiä muutoksia ei ole tällä hetkellä suunnitteilla vuosille 2027–2028.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**1 783 979**	**2 455 000**	**2 317 000**	**2 444 360**	**2 417 405**	**2 328 290**
Henkilöstökulut	-2 021 347	-3 671 494	-3 472 519	-3 423 381	-3 491 900	-3 561 600
Ostopalvelut	-876 556	-1 648 480	-1 358 693	-1 394 303	-1 418 123	-1 422 423
Aineet ja tavarat	-34 814	-15 500	-14 700	-14 700	-15 000	-15 300
Avustukset	-4 703 281	-6 673 320	-6 550 000	-6 235 000	-5 851 500	-5 851 500
Muut kulut	-173 504	-252 350	-249 910	-253 700	-267 960	-268 760
Toimintakulut	**-7 809 502**	**-12 261 144**	**-11 645 822**	**-11 321 084**	**-11 044 483**	**-11 119 583**
Toimintakate	**-6 025 523**	**-9 806 144**	**-9 328 822**	**-8 876 724**	**-8 627 078**	**-8 791 293**
Muutos TA 2026-TA 2025		**62,7 %**	**-4,9 %**	**-9,5 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	89 264	70 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Sisäiset kulut	-305 864	-350 850	-386 823	-391 223	-391 223	-391 223

Toimialahallinto

Toimintakuvaus

Toimialahallinnon päätehtävänä on tukea ja vahvistaa hyvää hallintoa, taloutta, viestintää ja henkilöstöjohtamista. Osasto tuottaa hallinnollisia palveluita, johtaa ja koordinoi talouden suunnittelua ja seurantaa sekä tukee toimialan muita osastoja kaikissa osasto- ja toimialat ylittävissä asioissa.

1.1.2026 alkaen osasto vastaa myös markkinoinnista sekä toimii Raaseporin sisäisen joukkoliikenteen viranomaisena.

Hallinto vastaa toimialan viestinnästä, asianhallinnasta sekä toimialan taloushallinnosta mukaan lukien ennusteet ja controller-toiminto. Osasto tukee toimialan muita osastoja tilojen vuokraamisessa, tukiprosesseissa sekä raportoinnissa muille viranomaisille.

Markkinointi

Raaseporin markkinoinnin painopiste on pitkäjänteisessä tavaramerkin rakentamisessa, jonka tavoitteena on vahvistaa kuvaa Raaseporista monipuolisena, kaksikielisenä ja houkuttelevana paikkana investoida, työskennellä, harjoittaa yritystoimintaa ja asua. Elinkeinoelämä on keskeisessä roolissa kaikessa markkinointityössä.

Joukkoliikenne

Raasepori toimii tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena sekä valvoo, kehittää ja hankkii sisäistä ja alueellista joukkoliikennettä sekä työmatkaliikennettä Helsinkiin ja Turkuun. Kaupunki osallistuu alueelliseen yhteistyöhön joukkoliikenteeseen liittyvissä asioissa.

Joukkoliikenteen palvelutaso on määritelty, ja liikenne järjestetään sen mukaisesti. Joukkoliikenteen hankinta toteutetaan vahvistetun palvelutason mukaisesti. Kaupunki on hankkinut sisäisen liikenteensä, Bossen, bruttomallin mukaan. Kaupunki ylläpitää omaa lippujärjestelmää, lipputyyppejä ja reittioppaita. Kaupunki tekee alueellista yhteistyötä toimivan joukkoliikennekokonaisuuden aikaansaamiseksi Läntiselle Uudellemaalle. Raasepori tekee alueellista yhteistyötä muiden kuntien kanssa ja tekee viranomaistyötä muiden viranomaisten ja valtion kanssa. Kaupunkipyörät täydentävät julkista liikennettä. Kaupunki tukee myös työmatkaliikennettä Turkuun ja Helsinkiin E-passin työmatkaetuuden kautta.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

1.1.2026 alkaen markkinointi sekä joukkoliikenne kuuluvat toimialahallinnon osastoon. Osaston keskeinen tavoite vuoden 2026 aikana on jatkaa toimialan hallinnollisten prosessien kehittämistä. Sekä taloushallinnon että muun hallinnon osalta osasto keskittyy prosessien kuvausten selkeyttämiseen, yhteisten kestävien ja tehokkaiden ratkaisujen löytämiseen ja niistä tiedottamiseen sekä tarvittaessa henkilöstön koulutusten järjestämiseen. Toimialan henkilöstön ammatillinen kehittyminen asetetaan etusijalle toimintavuoden aikana.

Alan ulkoista viestintää kehitetään lehdistötiedotteilla, verkkoartikkeleilla ja sosiaalisen median viesteillä, joilla lisätään näkyvyyttä kansalaisia ja yrityksiä kohtaan.

Markkinoinnin tavoitteena on tukea kaupunkia uusien yritysten, työpaikkojen ja asukkaiden houkuttelemisessa. Sisäisen ja ulkoisen vetovoiman vahvistamiseksi luodaan näkyvyyttä kaupungin palveluille, kehittämishankkeille, elinkeinoelämälle ja asumisen mahdollisuuksille. Raasepori haluaa tehdä itsestään elinvoimaisen, mielenkiintoisen ja innostavan paikan investoida, työskennellä ja asua. Kaupungin markkinointi tukee tätä tavoitetta monikanavamarkkinoinnilla, erilaisilla kampanjoilla, imagomarkkinoinnilla

ja tuottamalla tietoa päätöksenteon tueksi. Vuonna 2026 markkinoinnissa keskitytään uusien yritysten houkuttelemiseen, poikkihallinnolliseen yhteistyöhön kaavoituksen ja maankäytön kanssa sekä viestinnän ja markkinoinnin synergian vahvistamiseen toimialalla.

Joukkoliikenteen tavoitteena on lisätä sisäisen joukkoliikenteen käyttöä sekä varmistaa toimiva liikenneratkaisu Raaseporissa. Sisäisen liikenteen tulee olla koordinoitua myös alueellisten yhteyksien kanssa Helsinkiin ja Turkuun työssäkäynnin ja matkustamisen helpottamiseksi. Syksyllä 2026 käynnistetään uusi joukkoliikenneratkaisu. Uuden liikenteen tavoitteena on parantaa saavutettavuutta, käyttäjäystävällisyyttä ja vastata tehokkaammin asukkaiden tarpeisiin.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Keskeisiä muutoksia ei ole tällä hetkellä suunnitteilla vuosille 2027–2028.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoiva henkilökunta	Vahvistetaan tukipalvelutyöntekijöiden yhteyksiä toimialaan ja ammatilliseen kehitykseen.	Osastokokous vähintään kerran kuukaudessa ja lisäksi yhteisiä aktiviteetteja.
Parannettu palvelutaso	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut -toimiala tarjoaa hyvää tietoa toiminnastaan ja käyttää aktiivisesti sosiaalista mediaa.	Vuoden aikana lähetetään vähintään 10 lehdistötiedotetta.
Parannettu palvelutaso	Elinkeino- ja työllisyyspalvelut -toimialalla on hyvin toimivat hallinnolliset prosessit.	Prosessikuvaukset tarkistetaan, päivitetään ja otetaan käyttöön.
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Kaupungin julkisen liikenteen (Bosse) käytön lisääminen.	Nousujen määrä kaupungin joukkoliikenteessä, 120 000/vuosi (tavoite 2025: 120 000 nousuja)
Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kasvu	Kaupunkipyöriä käytetään ahkerasti	2 500 ajettua kilometriä vuodessa kaupunkipyörillä

HENKILÖTYÖVUODET

31.12	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimialahallinto	1,4	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Joukkoliikenne	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Markkinointi	1,5	1,0	1,4	1,4	1,4	1,4
Yhteensä	4,9	8,0	7,4	7,4	7,4	7,4

*Huomaa, että joukkoliikenne ja markkinointi on siirretty osastoon I.I.2026 alkaen.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**671 141**	**540 000**	**540 000**	**507 500**	**465 000**	**465 000**
Henkilöstökulut	-361 706	-601 107	-558 654	-569 025	-580 400	-592 000
Ostopalvelut	-224 936	-306 010	-258 646	-258 706	-263 426	-268 226
Aineet ja tavarat	-904	-3 000	-3 000	-3 000	-3 100	-3 200
Avustukset	-1 933 768	-2 090 000	-2 000 000	-1 900 000	-1 736 500	-1 736 500
Muut kulut	-17 468	-12 020	-28 610	-28 610	-28 810	-29 010
Toimintakulut	**-2 538 782**	**-3 012 137**	**-2 848 910**	**-2 759 341**	**-2 612 236**	**-2 628 936**
Toimintakate	**-1 867 641**	**-2 472 137**	**-2 308 910**	**-2 251 841**	**-2 147 236**	**-2 163 936**
Muutos TA 2026-TA 2025			**-6,6 %**	**-8,9 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	89 264	70 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Sisäiset kulut	-31 136	-27 070	-45 176	-45 236	-45 236	-45 236

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto/ työllisyysalue

Toimintakuvaus

Hallinto

Hallinnon yksikössä on osastopäällikkö, kaksi maksuasiantuntijaa ja kolme yrityspalveluiden asiantuntijaa. Yksikön tehtävänä on luoda muille yksiköille edellytykset työn suorittamiselle ja varmistaa määrärahojen riittävyys. Myös palkkatuki- ja starttirahamäärärahat ovat hallinnon momentilla, josta niitä myönnetään kaikkien kolmen yksikön työnhakijoille.

Yrityspalvelut

Raaseporin työllisyysalueen yrityspalvelut tarjoaa tukea työnantajille ja yrittäjille työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaisesti. Palveluihin kuuluu toimia, joilla edistetään rekrytointia, yritysten perustamista ja mukautumista muuttuviin työmarkkinaolosuhteisiin. Asiakasryhmään kuuluvat sekä vakiintuneet yritykset että uudet yrittäjät, jotka tarvitsevat neuvontaa, taloudellista tukea tai työvoimaa.

Yrityspalvelujen henkilöstössä on kolme muutosturvan, palkkatuen, starttirahan ja rekrytointituen parissa työskentelevää asiantuntijaa. Tavoitteena on tarjota joustavia ja sopivia ratkaisuja, jotka vahvistavat yritysten edellytyksiä kasvaa ja kehittyä. Yksikkö edistää dynaamisia työmarkkinoita tiiviissä yhteistyössä alueen työnantajien ja muiden toimijoiden kanssa.

Työnvälitys

Raaseporin työllisyysalueen työnvälitysyksikkö vastaa työnvälityksestä sekä työnhakijoiden aulapalveluista ja alkuvaiheen palveluista. Toiminnan perustehtäviin kuuluu kaikkien työnhakijoiden asiakaspalvelu, joka painottuu työttömiin työnhakijoihin ja lähitulevaisuudessa työttömyysuhan alaisina oleviin, työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaisesti. Työnvälitysyksikön asiantuntijoiden asiakasryhmiä ovat itsenäiset työnhakijat, joilla ei ole suurempaa tuen tarvetta, nuoret alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä yli 30-vuotiaat aikuiset työnhakijat. Henkilöstö noudattaa 2.5.2022 voimaan tullutta pohjoismaista palvelumallia.

Aulapalveluilla ja alkuvaiheen palveluilla on tärkeä rooli koko työllisyysalueella, koska ne toimivat työvoimapalveluiden tukitoimina. Aulapalveluiden ja alkuvaiheen palveluiden asiantuntijat ovat työllisyysalueen kasvot ulospäin, ja he ovat ensimmäinen kontakti kaikille työnhakijoille, jotka ilmoittautuvat paikan päällä johonkin toimipaikoistamme, sekä ottavat vastaan asiakkaita ajanvarauksella. He hoitavat myös sähköiset ilmoitukset eteenpäin yksiköille, puhelinvaihteelle ja asiakasrekisteröintiin.

Työnvälitysyksikkö koostuu kahdeksasta työnhakijan työllistymistä edistävien asiakaslähtöisten toimenpiteiden asiantuntijasta ja neljästä aulapalveluiden ja alkuvaiheen palvelujen asiantuntijasta.

Työnvälitys ja tukipalvelut

Työnvälityksen ja tukipalveluiden yksikkö vastaa moniammatillista palvelua ja tukipalveluja tarvitsevista työnhakijoista. Asiakasryhmään kuuluvat sekä nuoret alle 30-vuotiaat työnhakijat että yli 30-vuotiaat aikuiset työnhakijat. Henkilöstö noudattaa 2.5.2022 voimaan tullutta pohjoismaista palvelumallia.

Yksikön asiakastyötä tehdään laajasti yhteistyössä eri yhteistyötahojen kanssa, lähinnä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Kansaneläkelaitoksen kanssa, mutta myös muiden toimijoiden kuten erikoissairaanhoidon, kuntoutustoimijoiden, Rikosseuraamuslaitoksen sekä muiden toimijoiden kanssa muun muassa kolmannella sektorilla. Yksikön toimialaan kuuluu myös lakisääteisen työllisyyden monialaisen edistämisen (TYM) toteuttaminen työllisyysalueen osalta, yhteistyömalli, jossa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja Kela ovat ehdottoman ratkaisevassa osassa oikean palvelun löytämiseksi työnhakijalle.

Työnvälityksen ja tukipalveluiden yksikkö osallistuu aktiivisesti myös Ohjaamon, eli alle 25-vuotiaiden matalan kynnyksen palvelujen kehittämiseen. Tämä tehdään tiiviissä yhteistyössä Raaseporin ja Hangon nuorisopalvelujen kanssa. Lisäksi aikomuksena on sisällyttää yhteistyöhön myös Inkoon nuorisopalvelut.

Yksikön kokonaishenkilöstömäärä on 12 henkilöasiakkaiden kanssa työskentelevää asiantuntijaa sekä yksikönpäällikkö. Henkilöstömäärään sisältyy yksi työkykykoordinaattorin henkilötyövuosi. Kyseessä on työllisyysalueelle uusi palvelu, jonka odotetaan tarkoituksenmukaisemmin tukevan alentuneesti työkykyisiä henkilöitä.

Kotoutumispalvelut

Raaseporin työllisyysalueen kotoutumispalvelut tarjoaa työvoimapalveluja maahanmuuttajataustaisille henkilöille työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisesti. Asiakasryhmään kuuluvat kotoutumissuunnitelmaan oikeutetut maahanmuuttajat sekä muut maahanmuuttajataustaiset henkilöt, jotka edelleen tarvitsevat kotoutumista edistäviä toimia työllisyysalueen vastuulla.

Kotoutumisyksikkö koostuu 4,5 asiantuntijasta, jotka työskentelevät asiakaslähtöisten kotoutumista edistävien toimenpiteiden parissa. Yksikön tavoitteena on tarjota yksilöllisesti räätälöityä tukea, joka edistää työllisyyttä ja kestävää yhteiskuntaan sijoittumista. Yksikkö vastaa myös koko työllisyysalueen koulutus- ja ostopalveluista. Tiimin tehtävänä on varmistaa, että alueella on tarjolla sekä työnhakijoita että työnantajia tukevia, tarkoituksenmukaisia koulutuksia ja muita täydentäviä palveluja.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Hallinto

Jatketaan työn ja prosessien kehittämistä käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja tehostamiseksi niin, että maksatukset tukevat mahdollisimman hyvin sekä alueen työnhakijoita että työnantajia.

Yrityspalvelut

Raaseporin työllisyysalueen yrityspalvelujen tavoitteena on tukea yrityksiä muutostilanteissa ja rekrytointitarpeissa sekä edistää työllistymistä yrittäjäksi ryhtymisen tai palkkatuella työllistymisen kautta. Toiminnan tulee tarjota ratkaisukeskeistä palvelua työnantajille ja työnhakijoille. Keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa työvoiman ja yritysten nopea kohtaanto.

Työnvälitys

Toiminnalla on useita tärkeitä tavoitteita järjestämisvastuun siirryttyä kunnalle. On tärkeää saada käyntiin sujuvat prosessit sekä ratkaisukeskeinen asiakaspalvelu. Päätavoitteena on työn välittäminen. Pitkäaikaistyöttömyyden torjumiseksi keskitytään vähentämään niiden henkilöiden määrää, jotka ovat olleet työttömänä yli kolme kuukautta. Työnvälitysyksikkö pyrkii pitämään alkuhaastattelut paikan päällä lain mukaan sekä tarjoamaan asiakkaille työllistymistä edistäviä palveluja kolmen kuukauden kuluessa.

Aulapalveluiden ja alkuvaiheen palveluiden tavoitteena on muun muassa tarjota kaikille asiakkaille hyvää, laadukasta ja tasa-arvoista asiakaspalvelua sekä saada vaihteeseen mahdollisimman hyvä vastausprosentti. Aulapalveluiden ja alkuvaiheen palveluiden palveluvalikoimaa tullaan kehittämään resurssien mukaan. Suunnitteilla on erilaisia asiakkaiden tiedotustilaisuuksia sekä CV-työpajoja.

Työnvälitys ja tukipalvelut
Yksikön päätavoitteena on työn välittäminen. Tärkeää on myös räätälöidä palveluita asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaan sekä kohdata asiakkaat kasvokkain.

Yksikön tavoitteena on lisäksi yhdessä muiden yksiköiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa luoda sujuvat ja tarkoituksenmukaiset prosessit ja palvelut kaikille työllisyysalueen asiakkaille. Yksikön kannalta on myös tärkeää tehdä alueen työnantajien kanssa rakentavaa yhteistyötä pitkäaikaistyöttömien ja alentuneesti työkykyisten asiakkaiden työllistymisessä. Samoin työkykykoordinaattorin tehtävän luominen tiivistää työtä niiden asiakkaittemme kanssa, joiden tavoitteena on työkyvyttömyyseläke.

Yhteistyötä Raaseporin kaupungin, Hangon kaupungin ja Inkoon kunnan nuorisopalveluiden kanssa kehitetään ja tiivistetään tukemaan yhteisillä ja koordinoiduilla toimilla alle 30-vuotiaiden nuorten siirtymistä koulutukseen ja/tai työhön esimerkiksi Ohjaamo-toiminnan kautta. Yhteistyötä muiden läheisten työllisyysalueiden kanssa kehitetään. Samoin suunnitellaan uusien ja jo aloitettujen yhteistyön ja hankkeiden käynnistämistä muun muassa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Lakimuutos kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin (189/2001) 1.1.2026 alkaen tulee muuttamaan asiakkaiden ohjaamista hyvinvointialueiden järjestämiin palveluihin, mikä merkitsee myös uusia tapoja yksikölle hoitaa pitkäaikaistyöttömien asiakkaiden asioita.

Kotoutumispalvelut
Uuden kotoutumislain tultua voimaan 1.1.2025 kotoutumissuunnitelmien yhteenlaskettu enimmäiskesto on lyhentynyt kahteen vuoteen. Tätä taustaa vasten kotoutumispalveluiden yleisenä tavoitteena vuodelle 2026 on varmistaa asiakasprosessien tehokkuus ja sujuvuus sekä käytettävissä olevan kotoutumisajan mahdollisimman tarkoituksenmukainen hyödyntäminen.

Kotoutumisyksikkö pyrkii siihen, että kaikille rekisteröidyille asiakkaille tarjotaan työllistymistä edistäviä ja/tai kotoutumista tukevia toimenpiteitä kolmen kuukauden kuluessa rekisteröinnistä. Näitä toimia voivat olla kieli- ja kotoutumiskoulutus, yhteiskuntaorientaatio, työkokeilu tai muu vastaava nopeaa ja kestävää yhteiskuntaan sopeutumista edistävä palvelu. Palveluvalikoimaa on kuvattu tarkemmin alueen kotoutumisohjelmassa.

Koulutus- ja ostopalvelujen tavoitteena vuodelle 2026 on varmistaa työnhakijoiden ja kotoutuja-asiakkaiden lakisääteisten palvelujen saatavuus sekä arvioida ja kehittää jatkuvasti palveluvalikoimaa työllisyysalueella. Tavoitteena on varmistaa, että tarjotut palvelut vastaavat asiakkaiden, työnantajien ja paikallisen elinkeinoelämän tarpeita.

Yhteistyössä Västra Nylands folkhögskolan kanssa suunnitteilla on vuonna 2026 digitaalisen osaamisen kursseja, joilla vahvistetaan osallistujien työnhakutaitoja. Kursseja tullaan tarjoamaan ruotsiksi, suomeksi sekä maahanmuuttajataustaisille henkilöille helpon suomen kielen kursseja. ELY-keskus on myöntänyt Raaseporille 35 000 euron avustuksen ruotsinkielisen kotoutumisen edistämiseen. Tämän avustuksen avulla järjestetään aiemmin suomen kielellä kotoutuneille maahanmuuttajille työelämän ruotsin kielen kursseja.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Kansallisella tasolla kuntouttava työtoiminta on tarkoitus siirtää takaisin hyvinvointialueilta kuntiin vuodesta 2027 alkaen. Sisältö sekä niiden siirtyminen työllisyysalueille tai yksittäisiin kuntiin selviää vuoden 2026 aikana.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Tehokas työnvälitys	3 kuukauden asiakasvirta	35 %
Asiakkaat oikeaan palveluun oikeaan aikaan	Työllistämissuunnitelmat ovat voimassa	80 %
Työttömien määrän vähentäminen	Aktivointiaste	30 %
Starttirahan ja palkkatuen käsittelyaikojen tehostaminen	Starttirahan käsittelyaika Palkkatuen käsittelyaika	14 päivää/hakemus 14 päivää/hakemus

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Henkilötyövuodet						
Hallinto	0,0	4,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Työnvälitys	0,0	15,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Työnvälitys ja tukipalvelut	0,0	15,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Kotoutumispalvelut	0,0	6,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Yhteensä	0,0	40,5	39,5	39,5	39,5	39,5

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**0**	**1 580 000**	**1 475 000**	**1 475 000**	**1 430 000**	**1 451 000**
Henkilöstökulut	0	-2 450 701	-2 347 399	-2 347 399	-2 394 400	-2 442 200
Ostopalvelut	0	-906 980	-710 447	-697 805	-710 005	-722 505
Aineet ja tavarat	0	-5 000	-5 000	-5 000	-5 100	-5 200
Avustukset	0	-1 210 320	-1 150 000	-1 150 000	-930 000	-930 000
Muut kulut	0	-126 020	-113 840	-113 840	-114 240	-114 640
Toimintakulut	**0**	**-4 699 021**	**-4 326 686**	**-4 314 044**	**-4 153 745**	**-4 214 545**
Toimintakate	**0**	**-3 119 021**	**-2 851 686**	**-2 839 044**	**-2 723 745**	**-2 763 545**
Muutos TA 2026-TA 2025		**0,0 %**	**-8,6 %**	**-9,0 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	0	-171 310	-176 887	-179 245	-179 245	-179 245

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto/ oma toiminta

Toimintakuvaus

Kunnan osuus työttömyysetuudesta

Kunnan osuus työttömyystuesta on muuttunut vuodesta 2025 alkaen. Kunnan kustannukset nousevat, koska kunta joutuu maksamaan osuutensa työttömyyden aiheuttamista kustannuksista työttömyyden entistä aiemmassa vaiheessa. Lisäksi valtio on aiemmin maksanut koko etuuden kun työnhakija on osallistunut työllistymistä edistäviin palveluihin, jotka päättyvät vuonna 2025.

Kotoutumispalvelut, kuntien palvelut

Kunnallisiin kotoutumispalveluihin kuuluu vastuu maahanmuuttajataustaisten neuvonta- ja ohjauspalveluista, muista työmarkkinoiden ulkopuolella olevien kotoutumista edistävistä palveluista ja kokonaisvastuu pakolaisten kotoutumisen edistämisestä Raaseporissa.

Kotoutumispalveluiden henkilöstö kunnallisissa kotoutumista edistävissä palveluissa koostuu vuonna 2026 kolmesta kotoutumisohjaajasta sekä 50 % kotoutumispalvelupäälliköstä.

Kunnallinen yhteistyö

Kotoutumispalvelut tarjoaa palvelujaan Hangolle ja Inkoolle yhteistyösopimuksen kautta. Hangon ja Inkoon kanssa tehdyn kotoutumispalvelusopimuksen mukaisesti kotoutumislain piiriin kuuluvilla henkilöillä on oikeus kuntien kotoutumisohjelmassa kuvattuihin kotoutumista edistäviin palveluihin. Tämän lisäksi Raaseporin kotoutumispalvelut vastaa verkosto- ja yhteistyökokousten kutsumisesta sekä muilla tavoin kotoutumistyön koordinoinnista ja kehittämisestä sopimuskunnissa.

Kotoutumispalveluiden toimipiste on Karjaalla, ja Hangossa on vastaanotto ajanvarauksella.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Kunnan osuus työttömyysetuudesta

Työttömyystukea on tarkoitus muuttaa vuoden 2026 alussa siten, että työmarkkinatuki ja Kelan maksama peruspäiväraha korvattaisiin nykyisensuuruisella yleisellä tuella. Tämä muutos ei toisin sanoen vaikuta kunnan menoihin.

Kotoutumispalvelut, kuntien palvelu

Raaseporin kaupungin kotoutumispalvelut pyrkii vuonna 2026 tarjoamaan laadukkaita ja tehokkaita palveluita, jotka edistävät maahanmuuttajien kotoutumista alueelle. Työ tapahtuu kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä kaupungin oman kotoutumisohjelman mukaisesti.

Maan hallitus haluaa lisätä pakolaisten sijoittamista ruotsinkielisiin kaupunkeihin, ja Raasepori onkin päättänyt ottaa vastaan 50 kiintiöpakolaista vuonna 2026. Määrä on kaksinkertainen verrattuna voimassa olevaan ELY-keskuksen kanssa tehtyyn sopimukseen. Kiintiöpakolaisryhmän mahdollinen vastaanottaminen tarkoittaisi sekä kunnallisten tulojen kasvua että välttämättömien palvelujen järjestämiseen liittyviä menoja.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Keskeisiä muutoksia ei ole tällä hetkellä suunnitteilla vuosille 2027–2028.

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kotoutumispalvelut ja kansainvälinen osaaminen	4,0	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Työllisyyspalvelut	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	29,0	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Toimintatuotot	**934 177**	**300 000**	**220 000**	**390 860**	**450 005**	**338 390**
Henkilöstökulut	-1 182 403	-209 995	-201 950	-201 950	-206 000	-210 100
Ostopalvelut	-332 009	-139 500	-90 122	-123 274	-124 274	-105 274
Aineet ja tavarat	-28 583	-4 800	-5 300	-5 300	-5 400	-5 500
Avustukset	-2 562 366	-3 163 000	-3 190 000	-2 975 000	-2 975 000	-2 975 000
Muut kulut	-121 426	-70 560	-81 130	-84 920	-98 380	-98 380
Toimintakulut	**-4 226 787**	**-3 587 855**	**-3 568 502**	**-3 390 444**	**-3 409 054**	**-3 394 254**
Toimintakate	**-3 292 610**	**-3 287 855**	**-3 348 502**	**-2 999 584**	**-2 959 049**	**-3 055 864**
Muutos TA 2026-TA 2025			**1,8 %**	**-8,8 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-212 239	-89 930	-127 952	-129 894	-129 894	-129 894

Yrityspalveluiden osasto

Toimintakuvaus

Osasto vastaa elinkeinoasioista, yrityspalveluista, saaristo- ja maaseutuasioista, sekä matkailupalveluista.

Osasto työskentelee aktiivisesti kasvun ja elinkeinoelämän kehityksen edistämiseksi. Kaupungin strategian painopisteiden mukaan selkeä viestintä sekä osallistumismahdollisuuksien ja aidon vuoropuhelun parantaminen ovat ohjenuorana kaikessa osaston toiminnassa.

Osaston muut strategiset tavoitteet ovat viisas digitalisaatio, hyvinvoivat yritykset ja parannettu työllisyys, kukoistava matkailu sekä pidennetty matkailukausi. Nämä strategiset tavoitteet sisältyvät kaikkien toimintojen toimintaohjelmiin ja -suunnitelmiin.

Elinkeino

Osasto työskentelee yhteisten elinkeino- ja työllisyyskysymysten parissa. Kaupunki osallistuu perusrahoituksella Pomovästin toimintaan, jossa jaetaan hankerahoitusta yrityksille ja yhdistyksille. Maaseutupalvelut on lähikuntien kanssa järjestettävä yhteinen palvelu, joka valvoo kaupungin etua ja tarjoaa tukea ja neuvontaa maatalousyrityksille. Kaupunki tukee Noviaa tutkimusavustuksella ja rahoittaa sairaanhoitajakoulutuksen Raaseporissa. Osasto hoitaa yleisiä yhdistystukihakemuksia. Torikauppa ja syysmarkkinat järjestetään yhteistyönä paikallisten yhdistysten kanssa.

Raaseporin matkailua markkinoidaan Visit Raseborg -nimen alla. Pääpaino on dynaamisissa ympärivuotisissa matkailupalveluissa. Visit Raaseporin toimintasuunnitelmassa tunnistetaan kolme alueen matkailun pääteemaa: luonnonelämyksiä historiallisessa ympäristössä, ruokaelämyksiä ja Raasepori Suomen parhaana hääpaikkakuntana.

Yhteistyötä kaupungin sivuinfopisteiden kanssa jatketaan, jotta matkailutiedot ja -aineistot olisivat saatavilla koko kaupungissa. Raaseporin museo huolehtii kaupungin matkailijoiden tiedotuspisteestä yhteistyössä matkailupalveluiden kanssa. Myös liikkuvia infopisteitä käytetään pääsesongin aikana. Suurin osa tiedottamisesta tapahtuu digitaalisesti visitraseborg.comin, Facebookin ja Instagramin kautta. Yhteistyötä sisällöntuottajien, median, bloggaajien, Retkipaikan ja muiden vastaavien kanavien kanssa syvennetään ja suunnitellaan pidemmälle aikavälille. Matkailupalvelut tuottavat myös painettuja aineistoja, kuten karttoja ja opasteita, joiden avulla kävijöiden on helpompi löytää perille.

Matkailuelinkeinon verkostoyhteistyötä vahvistetaan pitämällä yhteyttä matkailuelinkeinon yrittäjiin, naapurikuntiin, Metsähallitukseen, Uudenmaan liittoon, Fiskars Villageen ja Visit Finlandiin. Matkailupalvelut hakevat mahdollisuuksien mukaan ulkopuolista rahoitusta matkailuinfrastruktuurin kehittämiseksi, yhteistyössä kaupungin muiden osastojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Matkailupalvelut tekee yhteistyötä työllisyysosaston, teknisen osaston, Metsähallituksen, Uuvin, paikallisten organisaatioiden ja monien muiden kanssa tarkoituksena kehittää luontoalueiden saavutettavuutta kuntalaisille ja matkailijoille.

Yrityspalvelut

Yksikkö hoitaa yritysneuvonnan uusien yritysten perustamiseksi ja olemassa olevien yritysten neuvomiseksi Raaseporissa ja Inkoossa. Neuvonta on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat perustaa yrityksen sekä yrityksille Raaseporin ja Inkoon alueella. Yritysneuvonta seuraa SUK:n (Suomen uusyrityskeskuksen) standardeja ja ohjeita. Lisäksi osaston päällikkö johtaa lakisääteisten yrityspalvelujen operatiivista toimintaa.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

Elinkeinojen ja matkailun erillinen yksikkö (6 htv) on siirretty 1.1. 2026 alkaen suoraan osastopäällikön alaisuuteen. Markkinointi ja joukkoliikenne on siirretty koko toimialaa palvelevina tukitoimintoina siirretty toimialahallinnon alaisuuteen. Raaseporin ja Inkoon yhteisen yritysneuvonnan yleisenä tavoitteena on edistää yritysten perustamista ja kehittämistä alueella.

Vuoden 2026 keskeisiä tavoitteita ovat:

- Uusien yritysten tukeminen toiminnan käynnistämisessä.
- Yritysten avustaminen starttirahahakemuksissa hakemusten laadun parantamiseksi ja starttirahavarojen optimaalisen käytön varmistamiseksi
- Tiedottaminen yrityksille tarjolla olevista palveluista ja tukitoimista.

Tällä työllä neuvonta pyrkii luomaan hyvät edellytykset alueen elinvoimaiselle ja kestävälle elinkeinoelämälle. Yritysneuvonta tekee tiivistä yhteistyötä lakisääteisten yrityspalvelujen kanssa.

Matkailun yleisenä tavoitteena on pidentää perinteistä kesäkautta muuttamalla Raasepori ympärivuotiseksi houkuttelevaksi matkailukohteeksi. Tämän saavuttamiseksi kaupunki pyrkii aktiivisesti tuomaan esille Raaseporin monipuolisen tarjonnan ja ainutlaatuiset vierailukohteet. Tiivis yhteistyö paikallisten matkailuyritysten kanssa on keskeistä, ja yhteisellä suunnittelulla, tiedottamisella ja koordinoiduilla toimilla luodaan paremmat edellytykset uusien matkakohteiden kehittämiselle sesongin ulkopuolella. Tavoitteena on vahvistaa Raaseporin kilpailukykyä matkailukohteena ja edistää matkailuelinkeinon kestävää kasvua.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Yrityspalveluiden osasto jatkaa työtään laadittujen linjausten ja työmallien mukaisesti. Toimintatavoitteet ovat osittain samat kuin vuonna 2026, ja niitä seurataan uusin ja osin samoin mittarein, jotta voidaan nähdä pitkän aikavälin kehitys.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvinvoivat yritykset ja parantunut työllisyys	Lisää tukea yrittäjille ja yritysten perustamiselle.	1. asiakaskontakteja 450 kpl/vuosi 2. 80 % yrityksistä ovat vielä jäljellä kahden vuoden jälkeen, jotka on Busyn kautta muodostettuja
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Pidempi sesonki toukokuu–syyskuu	1. yöpymiset (VF Rudolf) 5 %:n kasvu huhti/toukokuu + syys/lokakuu 2. 8 000 käyntiä Raaseporissa keskimäärin päivässä (Visitory)

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Menestyvä matkailu ja pidentynyt matkailukausi	Näkyvyyttä Raaseporille matkailukohteena	1. Verkkosivustovierailut (visitraseborg) 90 000 käyntiä/ vuosi (Matomo) 2. Sosiaalisen median (FB + IG) kattavuus vuoden aikana 230 000 henkeä

HENKILÖTYÖVUODET

31.12.	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Osastopäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yrityspalvelut	3,0	2,1	1,6	1,0	1,0	1,0
Matkailu	2,0	2,0	1,8	2,8	2,8	2,8
Yhteensä	6,0	5,1	4,4	4,8	4,8	4,8

*Huomaa, että joukkoliikenne, markkinointi ja osallisuus on siirretty tästä osastosta 1.1.2026 alkaen.

KÄYTTÖTALOUS €

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	TA-suunnitelma 2028
Toimintatuotot	**178 661**	**35 000**	**82 000**	**71 000**	**72 400**	**73 900**
Henkilöstökulut	-477 237	-409 692	-364 516	-305 007	-311 100	-317 300
Ostopalvelut	-319 611	-295 990	-299 478	-314 518	-320 418	-326 418
Aineet ja tavarat	-5 327	-2 700	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Avustukset	-207 146	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000
Muut kulut	-34 611	-43 750	-26 330	-26 330	-26 530	-26 730
Toimintakulut	**-1 043 932**	**-962 132**	**-901 724**	-857 255	-869 448	-881 848
Toimintakate	**-865 271**	**-927 132**	**-819 724**	**-786 255**	**-797 048**	**-807 948**
Muutos TA 2026-TA 2025		**0,0 %**	**-11,6 %**	**-15,2 %**		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-62 490	-62 540	-36 808	-36 848	-36 848	-36 848

RASEBORGS VATTEN
RAASEPORIN VESI

Raaseporin Vesi

Toimintakuvaus

Raaseporin Vesi tuottaa vesihuoltopalveluja Raaseporin asukkaille ja yrityksille. Valtuuston hyväksymällä toiminta-alueella on noin 6 800 kiinteistöä, jotka on liitetty vesihuoltoon. Toiminta rahoitetaan kokonaan asiakkaiden maksuilla.

Toiminnan tavoitteet ja keskeiset muutokset 2026

- Toiminnan strategioita ovat korkea toimintavarmuus, vakaa talous, osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä hyvä palvelu.
- Tavoitteena on ylläpitää kustannustehokkaasti korkeaa tasoa jaetussa vedessä, jäteveden käsittelyssä ja palvelussa.
- Vanhojen johtojen saneerausta jatketaan vuonna 2026 saneerausvelan pienentämiseksi.
- Johtoverkkoa rakennetaan uusille asemakaavoitetuille yritysalueille Horsbäckissa ja Karjaalla.
- Selvitämme ja investoimme erilaisiin mahdollisuuksiin vähentää sähkönkulutusta sekä vaihtoehtoja uusiutuvan energian käytön lisäämiselle, kuten puhdistamoiden kompressori-ilman hyödyntäminen.
- Karjaan–Pohjan puhdistamossa investoidaan uuteen lietepuristimeen.
- Tammisaaren vesitornin pystyputki vaihdetaan.
- Ekerön vedenottamon alkalisointitavan vaihtamista suunnitellaan ja aloitetaan.
- Tavoitteena on, että Raaseporin Veden toimialueen päivitystä käsitellään valtuustossa.
- Omaisuudenhoidon parantamiseksi aloitamme kokonaisvaltaisen, vähintään 10-vuotisen investointiohjelman laatimisen.
- Etäluettavien vesimittareiden testijakso päättyy.
- Henkilöstön osalta pääpaino on työprosessien ja koulutuksen kehittämisessä. Valmiusharjoitus suoritetaan. Parannamme asiakaspalvelua kehittämällä viestintäkanavia ja digitaalisia palveluita.

Toiminnan keskeiset muutokset 2027–2028

Tavoitteena on ylläpitää jaettavan veden, jäteveden käsittelyn ja palvelun korkeaa tasoa myös vuosina 2027–2028 mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tähän pyrimme panostamalla toiminnan strategia-alueisiin: korkeaan toimintavarmuuteen, vakaaseen talouteen, osaavaan ja hyvinvoivaan henkilöstöön sekä hyvään palveluun.

- Vuosina 2027–2028 toteutetaan Skeppsholmenin puhdistamon perusparannus.
- Pyrimme jatkossakin aktiivisesti vähentämään vuotojen määrää noudattamalla pitkän aikavälin saneerausohjelmaa ja lisäämällä johtoverkon saneerausta.
- Ekerön ja Meltolan vedenottamoiden alkalisointitavan muutoshankkeet valmistuvat.
- Vahvistetaan kokonaisvaltainen, vähintään 10-vuotinen, investointiohjelma.

- Jatkoinvestoinnit sähkönkulutuksen vähentämisen vaihtoehtoihin sekä uusiutuvan energian, kuten jätevedenpuhdistamojen lietteen biokaasun käytön lisäämisen vaihtoehtoihin (selvitetään vuoden 2026 aikana).
- Henkilöstön osaamista ja motivaatiota ylläpidetään koulutuksella ja aktiivisella henkilöstöpolitiikalla. Toimistohenkilöstö ja varasto muuttavat lopullisesti uusiin toimintatiloihin vuosina 2027–2028.

SITOVAT TAVOITTEET 2026

STRATEGISET TAVOITTEET	TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Hyvä veden laatu	Korkea toimintavarmuus	Talousveden laatua valvotaan viranomaisten hyväksymän ohjelman mukaisesti, ja laatutavoitteet on saavutettu. Jäteveden käsittelyä valvotaan viranomaisten hyväksymän ohjelman mukaisesti, ja laatutavoitteet on saavutettu. Tammisaaren vesitornin pystyputki vaihdettu.
Vastuullinen talous Vastuullinen investointi- ja omistajapolitiikka	Vakaa talous	Liikeylijäämä noudattaa talousarviota. Raaseporin Veden toiminta-alueen päivitys on saatu valmiiksi ja alue on määritelty. Karjaan–Pohjan puhdistamon uusi lietepuristin asennettu ja otettu käyttöön.
Hyvinvoiva henkilöstö Tietoon perustuva johtaminen	Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Valmiusharjoitus toteutettu. Hankevalvontaohjelma otettu käyttöön kaikissa investointikohteissa. Työprosessit määritelty kirjallisesti.
Järkevä digitalisaatio Parannettu palvelutaso	Hyvä palvelu	Digitaalisten palveluiden kehittäminen – digitaalinen liittymissopimuslomake otettu käyttöön. Uuden johtokarttaohjelman selvitys ja valinta.

HENKILÖTYÖVUODET

HENKILÖTYÖVUODET 31.12	TP 2024	TA 2025	Ehdotus 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Henkilötyövuodet	21,0	22,0	23,0	23,0	23,0	23,0
Henkilötyövuodet kaikkiaan	21,0	22,0	23,0	23,0	23,0	23,0

MUUT TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Suoritteet						
Liittymiä kpl	6 869	6 865	6 888	6 888	6 898	6 909
Myyty vesimäärä m^3	1 318 934	1 320 000	1 320 000	1 320 000	1 325 000	1 328 000
Myyty jätevesimäärä m^3	1 219 718	1 230 000	1 230 000	1 230 000	1 234 000	1 236 000
Vesijohtoa km	407	407	409	409	410	411
Viemärijohtoa km	429	429	431	431	432	433
Hulevesiviemärijohtoa km	153	154	156	156	157	158
Vedenottamoita kpl	12	12	12	12	12	12
Jätevesipumppaamoita kpl	147	148	148	148	148	148
Jätevedenpuhdistamoja kpl	3	3	3	3	3	3
Sitovat mittarit						
Menot €/m^3 vesi	2,94	3,11	3,08	3,08	3,13	3,18
Tulot €/m^3 vesi	5,18	5,16	5,19	5,19	5,27	5,37

KÄYTTÖTALOUS €

YHTEENVETO €	TP 2024	TA 2025 muutoksin	Ehdotus 2026	TA 2026	TA-suunnitelma 2027	2028
Tuotot						
Myyntituotot	6 700 348	6 686 700	6 740 900	6 750 900	6 895 720	7 083 230
Muut tuotot	129 169	122 950	109 600	109 600	111 790	114 030
Tuotot yhteensä	**6 829 517**	**6 809 650**	**6 850 500**	**6 860 500**	**7 007 510**	**7 197 260**
Muutos (TA 2026 vs TA 2025)		**-0,3 %**	**0,6 %**	**0,7 %**		
Kulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-861 431	-1 062 200	-986 700	-986 700	-986 430	-956 560
Palvelujen osto	-1 486 241	-1 328 500	-1 367 600	-1 367 600	-1 364 950	-1 342 850
Palkat ja palkkiot	-1 178 162	-1 294 020	-1 294 732	-1 294 732	-1 320 630	-1 347 040
Henkilöstösivukulut	-262 170	-298 810	-304 400	-304 400	-310 490	-316 700
Poistot ja arvonalennukset	-1 550 681	-1 630 500	-1 667 000	-1 667 000	-1 735 000	-1 805 000
Muut liiketoiminnankulut	-94 538	-117 650	-111 350	-111 350	-113 580	-115 850
Kulut yhteensä	**-5 433 223**	**-5 731 680**	**-5 731 782**	**-5 731 782**	**-5 831 080**	**-5 884 000**
Muutos (TA 2026 vs TA 2025)		**5,5 %**	**0,0 %**	**0,0 %**		
Liikeylijäämä	**1 396 294**	**1 077 970**	**1 118 718**	**1 128 718**	**1 176 430**	**1 313 260**
Korkotuotot	23 734	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	6 625	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Kunnalle maksetut korkokulut	-46 995	0	0	0	0	0
Muille maksetut korkokulut	-122 972	-131 000	-130 000	-130 000	-150 000	-170 000
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
Muut rahoituskulut	-24	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	**658 128**	**352 270**	**394 018**	**404 018**	**431 730**	**548 560**
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Tilikauden ylijäämä	**658 128**	**352 270**	**394 018**	**404 018**	**431 730**	**548 560**
Muutos (TA 2026 vs TA 2025)		**-46,5 %**	**11,9 %**	**14,7 %**		

RASEBORG
RAASEPORI

14. INVESTOINNIT 2026–2028

RASEBORG
RAASEPORI

14. Investoinnit 2026–2028

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Maa- ja vesialueet, kiinteistöt								
Menot / Maa-alueiden osto. Määrärahaa korotettu 1,5 miljoonaan, raakamaata hankitaan. Raakamaan omistusta lisätään yritysalueiden raakamaatarjonnan turvaamiseksi.		-1 500 000	**-1 500 000**	-500 000	**-500 000**	-500 000	**-500 000**	**-2 500 000**
Tulot / Tasearvo maa-alueiden ja rakennusten myynnistä. Myyntikohteiden tasearvot ovat alhaiset, ja tästä johtuen myyntitulot vähenevät suunnitellusta 150 000 eurolla.		100 000	**100 000**	250 000	**250 000**	250 000	**250 000**	**600 000**
Netto		-1 400 000	**-1 400 000**	-250 000	**-250 000**	-250 000	**-250 000**	**-1 900 000**
Rakennukset								
Rakennukset								
Menot yhteensä		-12 250 000	**-11 670 000**	-19 850 000	**-25 320 000**	-15 700 000	**-16 400 000**	**-53 390 000**
Katarinaskolan, osa 2 (uudisrakennus) Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.11.2024 § 404. Ehdotus investointisuunnitelmaksi 2026-2028 noudattaa hyväksyttyä hankesuunnitelmaa, joka sisältää hallin eri palloilulajeille. Poikkeamislupa rakentamiseen on käsittelyssä (tilanne 11/2025). Tavoitteena on hakea rakennuslupaa kesällä 2026. Hankkeen kustannuksia ja aikataulua tarkennetaan jatkosuunnittelun edetessä. Koska lupaprosessi on valitusten vuoksi viivästynyt, arvioidaan rakennustöiden voivan alkaa 2027 ja valmistua keväällä 2028. Kaupunginhallitus on kokouksessaan (20.10.2025, § 420) pyytänyt vaihtoehdoista selvitystä, joka ei ole vielä valmis. Poikkeamat hyväksytystä hankesuunnitelmasta edellyttävät uuden asemakaavan sekä päivitetyn hankesuunnitelman laatimista. Lautakunnan ehdotus on, että kustannukset tarkistetaan suunnittelukauden aikana (vuodelle 2025 varataan 50 000 €, kun vuodelle 2025 on budjetoitu 300 000 €), hankkeen kokonaisukustannus pysyy samana.								
Menot	**-10 200 000**	-2 700 000	**-400 000**	-5 950 000	**-8 250 000**	-1 500 000	**-1 500 000**	**-10 150 000**
Uusi päiväkoti Karjaalla Uusi päiväkoti Karjaalla rakennetaan tontille, jolla Kilan ja Klockarsin päiväkodit sijaitsivat. Nykyiset päiväkotirakennukset (2 kappaletta) korvataan uudella rakennuksella. Hankkeelle on budjetoitu yhteensä 8,50 M€. Kaupunginhallitus hyväksyi hankesuunnitelman 13.1.2025 § 10. Tekninen lautakunta valitsi urakoitsijan 15.4.2025 § 64. Rakennustyöt alkavat syksyllä 2025. Tavoitteena on, että päiväkoti valmistuu syksyllä 2026. Työt uudessa Karjaan päiväkodissa on aloitettu syksyllä 2025, ja lautakunnan ehdotus on, että kustannukset tarkistetaan suunnittelukauden aikana (vuodelle 2025 varataan 1 500 000 €, kun vuodelle 2025 on budjetoitu 6 800 00 000 €), hankkeen kokonaiskustannus pysyy samana.								
Menot	**-8 500 000**	-7 000 000	**-7 000 000**	0	**0**	0	**0**	**-7 000 000**
Grabbegården, julkisivu Julkisivuremontti sekä muutostöitä. Suunnittelu vuonna 2026, peruskorjaus vuonna 2027. Tilat ovat työ- ja elinkeinotoimiston käytössä.								
Menot	**-550 000**	-50 000	**-50 000**	-500 000	**-500 000**	0	**0**	**-550 000**
Uimahalli Uimahalli, suunnittelu 2028, toteutus 2029–2030. Hankesuunnitelma päivitetään, laajennus ei ole ajankohtainen johtuen mm. valtionosuuksien kehityksen ja sivistystoimen saneerausvelan vuoksi. Saneerataan ylläpitoperiaatteen mukaisesti.								
Menot	**8 250 000**	0	**0**	0	**0**	-400 000	**-400 000**	**-400 000**
Ekenäs högstadieskola Määräraha kattaa jo osittain saneeratun osan ja valmistuskeittiön peruskorjauksen (6,1 miljoonaa) sekä sen, että EHS:n toiminta siirtyy osittain Raaseporintie 9:ään ulkopuolisella vuokrasopimuksella. B- ja C-siipien purkaminen mahdollistaa muita investointeja alueella (320 000 €). Hankkeen suunnittelun yhteydessä huomioidaan tarve varustaa A-osa siirrettävällä generaattorilla (200 000 €) mahdollisia kriisitilanteita varten. Hankesuunnitelmaa tarkennetaan vuonna 2026 valtuuston päätöksen mukaan 24.11.2025.								
Menot	**-6 620 000**	-500 000	**-100 000**	-7 600 000	**-3 320 000**	-8 000 000	**-3 200 000**	**-6 620 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Karjaan Yhteiskoulu B-talo								
Vuoden 2026 määräraha kattaa B-talon teknisen suunnittelun (200 000 euroa). B-talo: Laajenettu kuntoarvio valmistuu joulukuussa 2025. Selvityksen perusteella päätetään erikseen B-talon korjaustoimenpiteistä. B-talon hankesuunnitelma päivitetään vuonna 2026. Kustannukset tarkennetaan hankesuunnitelmassa.								
Menot	**-9 000 000**	-200 000	**-200 000**	-4 400 000	**-4 400 000**	-4 400 000	**-4 400 000**	**-9 000 000**
Karjaan Yhteiskoulu A-talo								
Vuoden 2026 määräraha kattaa A-talon tutkimuksia (100 000 euroa). A-talon peruskorjauksen hankesuunnitelma laaditaan B-talon hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen. A-talon peruskorjauksen laajuus, kustannusarvio ja toteutusaika määritellään hankesuunnitelmassa.								
Menot		-100 000	**-100 000**	0	**0**	0	**0**	**-100 000**
Energiatehokkuustoimenpiteet								
Energiatehokkuustoimenpiteiden valinta tehdään teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Toimenpiteet ovat osa kaupungin energiatehokkuusohjelmaa, jota käsitellään kaupungin kestävyystyöryhmässä.								
Menot		-200 000	**-200 000**	-200 000	**-200 000**	-200 000	**-200 000**	**-600 000**
Peruskorjaukset								
Erilaisten rakennusten korjauksiin varataan vuodelle 2026 määräraha, jonka suuruus on 1,2 miljoonaa euroa. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Yksittäiset yli 200 000 euron hankkeet hyväksyy kaupunginhallitus. Toimenpiteet priorisoidaan erillisessä vuosipohjaisessa työohjelmassa, jota päivitetään tarpeen mukaan.								
Menot		-1 500 000	**-1 200 000**	-1 200 000	**-1 200 000**	-1 200 000	**-1 200 000**	**-3 600 000**
Rakennusinvestoinnit palveluverkkoa koskevien toimenpiteiden päätösten perusteella (Valtuuston sitovuustaso)								
Palveluverkon muutoksia koskevat erillispäätökset otetaan huomioon tällä momentila. Uudelleenrakennustöiden kustannusvaikutukset liittyvät kaupungin palveluverkon kehittämiseen. **Valtuuston vastuutasoon kuuluu ainoastaan kokonaismäärärahan vahvistaminen, kun taas operatiivinen jako tapahtuu lautakunnan toimivallan puitteissa.**								
Menot yhteensä								
Seminarieskolan								
Peruskorjaus: suunnittelu 2028, saneeraus 2029–2031.								
Menot	**-14 200 000**	0	**0**	0	**0**	0	**-100 000**	**-100 000**
Tammisaari, uusi päiväkoti viidelle ryhmälle								
Tammisaaren keskustaan tarvitaan pitkäaikainen ratkaisu uudisrakennuksen muodossa. Vuonna 2026 laaditaan hankesuunnitelma, jossa sijainti ja kustannukset tarkennetaan.								
Menot	**-5 000 000**	0	**-100 000**	0	**-2 900 000**	0	**-2 000 000**	**-5 000 000**
Österby daghem								
Uusi päiväkoti Österbyhyn 2027–2028 ja nykyinen Österbo daghem puretaan. Vuonna 2026 laaditaan hankesuunnitelma, jossa sijainti ja kustannukset tarkennetaan.								
Menot	**-8 000 000**	0	**-100 000**	0	**-4 500 000**	0	**-3 400 000**	**-8 000 000**
Pohjan terveysasema, Pojo daghem / Pohjan päiväkotiti								
Moduulipäiväkoti Loket sijoitetaan nykyisen Pohjan terveysaseman paikalle, joka puretaan (250 000 €), ja rakennetaan piha (150 000 €). Ennen hankkeen aloittamista selvitetään nykyisen Pohjan päiväkodin rakennuksen osalta korjausrakentamisvaihtoehto.								
Menot	**-400 000**	0	**-400 000**	0	**0**	0	**0**	**-400 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026 Lautakunnan ehdotus	TA 2026 Talousarvio	Suunnitelma 2027 Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma 2027 Suunnitelma	Suunnitelma 2028 Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma 2028 Suunnitelma	Ehdotus tal.suunn 2026-2028
Tammipuiston koulu								
Muutostyöt ja suunnittelu mahdollistavat Tammipuiston koulun siirtymisen uusiin tiloihin vuonna 2026.								
Menot	**-250 000**	0	**-250 000**	0	**0**	0	**0**	**-250 000**
Tammiharjun alue								
Muutostyöt N, O, P, R, S-taloissa Tammiharjun alueella. Vuokralainen osallistuu muutostöihin yhteensä 1 500 000 eurolla. Jos kustannukset ylittävät sovitun, ylityksestä sovitaan erikseen ja valtuustolle ehdotetaan talousarviomuutosta.								
Menot	**-1 500 000**	0	**-1 500 000**	0	**0**	0	**0**	**-1 500 000**
Tulot		0	**1 500 000**	0	**0**	0	**0**	**1 500 000**
Netto		0	**0**	0	**0**	0	**0**	**0**
Raaseporin Vesi, varikko ja toimisto								
Vuonna 2026 laaditaan hankesuunnitelma, jossa varikon sijainti ja kustannukset tarkennetaan.								
Menot	**-70 000**	0	**-70 000**	0	**0**	0	**0**	**-70 000**
Pohjan koulut								
Vuoden 2027 aikana laaditaan hankesuunnitelma Pohjan kouluille.								
Menot	**-50 000**	0	0	0	**-50 000**	0	**0**	**-50 000**
Rakennukset yhteensä		-12 250 000	**-10 170 000**	-19 850 000	**-25 320 000**	-15 700 000	**-16 400 000**	**-51 890 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Infrastruktuuri								
Puistolaitteet ja leikkipuistot (valtuuston sitovuustaso)								
Määräraha kattaa yleisten alueiden rakenteiden saneerauksen ja uusimisen, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. **Valtuuston vastuutasoon kuuluu ainoastaan kokonaismäärärahan vahvistaminen, kun taas operatiivinen jako tapahtuu lautakunnan toimivallan puitteissa.**								
Menot yhteensä		-470 000	**-270 000**	-900 000	**-650 000**	-500 000	**-750 000**	**-1 670 000**
Puistolaitteet ja leikkipuistot								
Määräraha kattaa Bromarvin leikkipuiston siirron, Landsbron leikkipuiston nurmipintaisen jalkapallokentän sekä Stabsgatanin puron ennallistamisen Karjaalla. Lisäksi kohdevalaistus sekä erilaiset leikki- ja puistovälineet uusitaan.								
Menot		-200 000	**-200 000**	-300 000	**-300 000**	-300 000	**-300 000**	**-800 000**
Bulevardin koulukampus/ulkoalueet								
Bulevardipuiston uudistus toteutetaan Katarinaskolanin toisen vaiheen valmistumisen yhteydessä. Suunniteltu toteutusvuosi 2027.								
Menot		0	**0**	-250 000	**0**	0	**-250 000**	**-250 000**
Ulkoilureitit								
Vuoden 2027 määräraha kohdistetaan pieniin ulkokuntoilulaitteisiin Åvallenin ja Estholmsledenin varrella sekä pieneen siltaan Kvarnträsketin yli. Jokivallin ulkoilureitin vuoden 2025 määrärahasta 150 000 € tarkistetaan vuodelle 2027 (vuoden 2025 määräraha on 10 000 €, suunnittelu)								
Menot		-200 000	**0**	-350 000	**-350 000**	-200 000	**-200 000**	**-550 000**
Matonpesupaikka								
Matonpesupaikan kunnallistekniikan uudistaminen Landsbrossa, Karjaalla								
Menot		-70 000	**-70 000**	0	**0**	0	**0**	**-70 000**
Rantarakenteet (valtuuston sitovuustaso)								
Määräraha kattaa satama- ja rantarakenteiden saneerauksen ja uudistamisen. Investoinnit sovitetaan yhteen pienvenesatamayhtiön investointien kanssa. **Valtuuston vastuutaso rajoittuu kokonaismäärärahan vahvistamiseen, kun taas operatiivinen jakaminen tapahtuu lautakunnan toimivallan puitteissa.**								
Menot yhteensä		-2 600 000	**-2 600 000**	-2 200 000	**-2 200 000**	-2 650 000	**-2 450 000**	**-7 250 000**
Stallörinpuisto, suunnitelman toteuttaminen								
Investointisuunnitelmassa esitetään Stallörsparkenin rantarakenteiden uusimista vuosina 2025-2028. Tarkoituksena on suorittaa rantarakenteiden korjaukset syksyn ja kevään välisenä aikana, jotta rakentamista ei tapahtuisi kesäkuukausina. Stallörsparkenin rantarakenteiden korjauskustannuksia täsmennetään suunnittelun edetessä. Vaihe 1, vuodet 2025–2026 (työt aloitettu): Knipanin laituri. Vaihe 2, vuodet 2026–2027: osuus Fyrenin ja Magasinetin välillä, Sköljhusetin laituri sekä Kronotorgetin ranta. Vaihe 3, vuodet 2027–2028: Simmis ja muut laiturin reunat. Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.6.2025 § 284. Määrärahat jaetaan eri toimintavuosille kokonaismäärärahan puitteissa.								
Menot	**-6 050 000**	-2 500 000	**-2 500 000**	-2 000 000	**-2 000 000**	-1 000 000	**-1 000 000**	**-5 500 000**
Veneenlaskupaikat (Ormnäs, Pohjoissatama) ja nostolevy Metsästäjänmäelle								
Ormnäsin veneenlaskuluiska korjataan vuonna 2027, Metsästäjänmäelle hankitaan nostolevy.								
Menot	**-200 000**	0	**0**	-200 000	**-200 000**	0	**0**	**-200 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Fisktorget- Barkens Udde								
Rannan suuntaisten katujen ja kevyen liikenteen väylien uudistamisen suunnittelu. Vuonna 2025 tehtiin pohjatutkimuksia ja kuntokartoituksia. Vuonna 2026 tehdään tekninen suunnittelu. Varsinainen rakennustyö alkaa, kun Stallörsparken on valmis, arviolta vuonna 2028 samanaikaisesti Länsivallin kanssa. Toimintavuonna 2026 vahvistetaan Eteläisen Satamakadun tukimuuria.								
Menot	**-2 600 000**	-100 000	**-100 000**	0	**0**	-1 450 000	**-1 250 000**	**-1 350 000**
Laiturikiinnikkeet								
Satamayhtiön kehittäessä pienvenesatamia, parannetaan laiturikiinnityksiä rantavahvistuksineen.								
Menot	**-400 000**	0	**0**	0	**0**	-200 000	**-200 000**	**-200 000**
Liikenneväylät, perusparannukset ja uudisrakentaminen (valtuuston sitovuustaso)								
Määrärahaa käytetään väylien perusparannuksiin, uudisrakentamiseen, asfaltointiin ja liikenneturvallisuustoimenpiteisiin. Tärkeimpänä tavoitteena on saneerausvelan vähentäminen. Liikenneturvallisuustoimenpiteillä tarkoitetaan liikenneympäristön parantamista liikenneturvallisuussuunnitelman ja lautakunnan priorisointien mukaisesti. Liikenneväylien hankekoriin laaditaan erillinen työohjelma, joka on osa teknisen lautakunnan käyttösuunnitelmaa, ja jonka perusteella tekninen lautakunta tekee erilliset päätökset. Hankekoriin sisältyvät myös yksittäiset suuret liikenneväylähankkeet (kadut ja kevyt liikenne). Vuodelle 2027 esitetään Västvallenin kadun rakenteiden korjausta (600 000). **Valtuuston vastuutaso rajoittuu kokonaismäärärahan vahvistamiseen, kun taas operatiivinen jako tapahtuu lautakunnan toimivallan puitteissa.**								
Menot yhteensä		-1 500 000	**-1 050 000**	-2 150 000	**-2 150 000**	-2 650 000	**-2 650 000**	**-5 850 000**
Liikenneväylät, määräraha perusparannuksiin								
Eri liikenneväylien perusparannuksiin varataan vuodelle 2026 määräraha, jonka suuruus on 1 miljoonaa euroa (osa teknisen lautakunnan käyttösuunnitelmaa), ja josta tekninen lautakunta tekee erillisen päätöksen.								
Menot		-1 500 000	**-1 000 000**	-1 500 000	**-1 500 000**	-1 500 000	**-1 500 000**	**-4 000 000**
Karjaantie								
Karjaantien katusuunnitelman toteuttaminen vesihuoltotöiden yhteydessä. Yhteishanke Raaseporin veden kanssa. Katusuunnitelman käsittely jatkuu vuonna 2026.								
Menot	**-1 250 000**	0	**-50 000**	-600 000	**-600 000**	-600 000	**-600 000**	**-1 250 000**
Västvallen								
Västvallenin kadun varrella sijaitsevan merirampin korjaus ja vahvistaminen. Kevyen liikenteen väylän ja salaojituksen uusiminen. Västvallenin korjaus toteutetaan Stallörsparkenin ja Barckens Uddenin rantakorjausten jälkeen, arviolta vuosina 2028 tai 2029 (lautakunnan ehdotuksen mukaan). Tekninen suunnittelu tehdään vuonna 2027.								
Menot	**-900 000**	0	**0**	-50 000	**-50 000**	-550 000	**-550 000**	**-600 000**
Sillat ja alikulut (valtuuston sitovuustaso)								
Kaupungin hallinnassa olevien siltojen ja tunneleiden tarkastukset suoritetaan vuosina 2024 ja 2025. Korjaushankkeet priorisoidaan teknisen kunnon perusteella. **Valtuuston vastuutaso rajoittuu kokonaismäärärahan vahvistamiseen, kun taas operatiivinen jakaminen tapahtuu lautakunnan toimivallan puitteissa.**								
Menot yhteensä		-60 000	**-60 000**	0	**-250 000**	-3 500 000	**-1 600 000**	**-1 910 000**
Sillat ja maasillat, siltaselvitys 2025								
Määrärahat seuraaviin parannuksiin: Trollbölentien silta 15 000 € Pinjaisten kävelysilta 9 000 € Prästspångenin silta 36 000 € Högholmenin silta saneerataan. Ajurinpuiston silta suunnitellaan 2028 ja toteutetaan 2029.								
Menot	**-2 410 000**	-60 000	**-60 000**	0	**-250 000**	-2 000 000	**-100 000**	**-410 000**
Rautatiekadun alikulku/silta								
Junaradankadun alikulku/sillan mahdollistavan asemakaavasuunnittelun Järnvägsgatanilta Pehr Sommarin Kadulle (radan pohjoispuolelle) on aloitettu vuonna 2025. Silta tai tunneli korvaa nykyisen tasoristeyksen. Suunnittelu toteutetaan yhteistyössä Väyläviraston kanssa, ja rakentaminen edellyttää erillistä sopimusta.								
Menot	**-1 500 000**	0	**0**	0	**0**	-1 500 000	**-1 500 000**	**-1 500 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Uudet asuin- ja teollisuusalueet (valtuuston sitovuustaso)								
Määräraha kattaa uusien asuin- ja teollisuusalueiden rakentamisen tonttitarpeen ja kysynnän mukaisesti, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Asemakaavojen toteuttaminen. Vuonna 2026 panostetaan yritystontteihin ja alueisiin, joilla on valmis asemakaava. **Valtuuston vastuutaso rajoittuu kokonaismäärärahan vahvistamiseen, kun taas operatiivinen jako tapahtuu lautakunnan toimivallan puitteissa.**								
Menot yhteensä		-950 000	**-950 000**	-1 500 000	**-1 500 000**	-2 600 000	**-3 600 000**	**-6 050 000**
Båssastrand								
Båssauddenin asemakaava hyväksyttäneen vuonna 2026. Katusuunnitelma laaditaan 2026, erillinen päätös rakentamisesta 2027.								
Menot	**-600 000**	0	**0**	-600 000	**-600 000**	0	**0**	**-600 000**
Horsbäck II								
Työpaikka-alueen toteutus sen jälkeen, kun vt 25:n tiesuunnitelma on valmistunut. Horsbäckin alueen laajentaminen asemakaavoituksen avulla, hanke sisältyy vuoden 2025 kaavoitusohjelmaan. Suunnitelman arvioidaan valmistuvan vuodenvaihteessa 2025/2026. Katusuunnittelu vuonna 2026 ja rakentaminen alkaa vuonna 2027.								
Menot	**-1 700 000**	0	**0**	-900 000	**-900 000**	-800 000	**-800 000**	**-1 700 000**
Horsbäck (voimassa oleva asemakaava-alue)								
Asemakaava-alueen toteuttaminen, Grop- ja Insinörintie. Jopa noin 10 uutta yritystonttia.								
Menot	**-1 200 000**	-350 000	**-350 000**	0	**0**	0	**0**	**-350 000**
Bäljars-Haga								
Ratavartijankatu. Asemakaavan toteuttaminen. 6–8 yritystonttia.								
Menot	**-450 000**	-450 000	**-450 000**	0	**0**	0	**0**	**-450 000**
Uudet asuin- ja teollisuusalueet								
Mustion alue, varaus vuodelle 2028 – riippuen raakamaavarannasta ja yleiskaavoituksen aluevarauksista.								
Menot	**-800 000**	0	**0**	0	**0**	-800 000	**-800 000**	**-800 000**
Maankäyttösopimukset (Fiskars)								
Määräraha kattaa sellaiset hankkeet, joissa kaupunki on tehnyt maankäyttösopimuksen, ja se jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Vuoden 2026 ajankohtaisia hankkeita ovat kunnallistekniikan rakentaminen Fiskarsin alueella. Ajankohtaisia hankkeita ovat esimerkiksi Hälleforsintien ja Malcolmintien katusuunnitelma, joka sisältää liittymän Fiskarsintielle.								
Menot		-150 000	**-150 000**	0	**0**	0	**0**	**-150 000**
Maankäyttösopimukset (Åminne)								
Pohjan Åminnen alueella on useita ajankohtaisia asemakaavoja työn alla. Jotta nämä asemakaavat voidaan toteuttaa, tulee maanomistajien kanssa solmia niin sanottuja maankäyttösopimuksia. Mikäli alueen asemakaavat toteutuvat, tulisi investointisuunnitelmaan vuosille 2026–2028 sisällyttää varaus infrastruktuurin kehittämiseen. Alustava varaus infrastruktuurin kehittämistä varten tehdään vuodelle 2028.								
Menot		0	**0**	0	**0**	-1 000 000	**-2 000 000**	**-2 000 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Liikennejärjestelyt VT 25								
Valtatie 25:n liikennejärjestelykori sisältää tiehankkeita, jotka edellyttävät kaupungin erillistä rahoitusosuutta ja jotka käsitellään erillisinä päätöksinä. Määrärahaa osoitetaan tie- ja katusuunnitelmien laatimiseen yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa Ajankohtaiset hankkeet:: - Langansböle–Västerbacka-tiesuunnitelma: odottaa asemakaavaa, katurakentamisen määräraha omassa kohdassaan. - Leksvallsvägenin alikulkutiesuunnitelma: Kaupunginhallitus päätti 16.6.2025 § 281 kaupungin rahoitusosuudesta vuosille 2025 ja 2026 (yht. 150 000 €). 2025: 20 000 €, 2026: 130 000 €. Kaupungin osuus varsinaisista liikennejärjestelyistä on noin 2 000 000 € (2027 erilisellä päätöksellä). - Skogbyn teollisuusalueelle johtavan liittymäjärjestelyn tiesuunnitelma: Suunnittelua varten varataan vuodelle 2026 määräraha 200 000 € (Kaupunginhallitus, 17.3.2025, §108). Varsinaiseen rakentamiseen varataan erillinen määräraha vuodelle 2028. - 50 000 € varataan (2026) vt 25:n ja kt 51:n kehittämiseen ja rantaradan kehityskäytävään.								
Menot	**-4 380 000**	-430 000	**-380 000**	-2 000 000	**-2 000 000**	-2 000 000	**-2 000 000**	**-4 380 000**
Mustionjoen kalatiet								
Kaupunginhallitus on 13.9.2021 § 348 päättänyt, että Raaseporin kaupunki sitoutuu vuosina 2022–2025 (jakso 1) ja 2026–2029 (jakso 2) osallistumaan Svartån vesistövision kautta kalateiden rakentamisen rahoitukseen 170 000 eurolla vuodessa (jakso 1) ja 120 000 eurolla vuodessa (jakso 2). Rahoitus myönnetään sillä ehdolla, että muut alueen merkittävät kunnat sitoutuvat osaltaan rahoittamaan kokonaisuutta ehdotetulla tavalla ja että kuntien välillä solmitaan erillinen rahoitussopimus. Investointimäärärahan käyttö voidaan aloittaa, kun kalateitä koskeva vesitalouslupa on myönnetty.								
Menot	**-1 160 000**	-120 000	**-120 000**	-120 000	**-120 000**	-120 000	**-120 000**	**-360 000**
Infrastruktuuri yhteensä								
Menot		-6 130 000	**-5 430 000**	-8 870 000	**-8 870 000**	-14 020 000	**-13 170 000**	**-27 470 000**
Tulot		0	**0**	0	**0**	0	**0**	**0**
Netto		-6 130 000	**-5 430 000**	-8 870 000	**-8 870 000**	-14 020 000	**-13 170 000**	**-27 470 000**
Muut investoinnit								
Numeerinen pohjakartta								
Kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun pohjakartta.								
Menot		-30 000	**-30 000**	-60 000	**-60 000**	0	**0**	**-90 000**
Kaupunkiympäristö, yhteensä								
Menot		-19 910 000	**-18 630 000**	-29 280 000	**-34 750 000**	-30 220 000	**-30 070 000**	**-83 450 000**
Tulot		100 000	**1 600 000**	250 000	**250 000**	250 000	**250 000**	**2 100 000**
Netto		-19 810 000	**-17 030 000**	-29 030 000	**-34 500 000**	-29 970 000	**-29 820 000**	**-81 350 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
Kulttuuri ja vapaa-aika								
Karjaan urheilukenttä								
Vuonna 2024 tehtiin selvitys Karjaan urheilukentän kunnosta. Selvityksen tulosten perusteella ehdotetaan, että kentälle tehdään peruskorjaus lähivuosina. Jatkosuunnittelu toteutettiin vuosina 2024–2025, ja valtionavustuspäätös saatiin keväällä 2025. Näin ollen peruskorjaus voidaan aloittaa syksyllä 2025, ja urheilukenttä valmistuisi keväällä 2026.								
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi kokouksessaan 14.8.2025 § 96, että Karjaan urheilupuiston peruskorjauksen toteuttamiseksi tarvitaan 415 000 euron lisämääräraha. Valtionavustus Karjaan urheilupuiston uudistamiseen on 300 000 euroa. Kaupungin osuus kokonaiskustannuksista, jotka ovat 1 915 000 euroa, olisi siten 1 615 000 euroa. Lisämääräraha käsitellään kaupunginvaltuuston kokouksessa 15.9.2025. Määräraha jaettaisiin siten, että 600 000 euroa varataan vuoden 2025 investointibudjettiin (voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti) ja 1 015 000 euroa vuoden 2026 investointibudjettiin (josta lisämääräraha 415 000 euroa).								
Menot	**-1 915 000**	-1 225 000	**-1 225 000**	0	**0**	0	**0**	**-1 225 000**
Tulot	**300 000**	210 000	**210 000**	0	**0**	0	**0**	**210 000**
Netto	**-1 615 000**	-1 015 000	**-1 015 000**	0	**0**	0	**0**	**-1 015 000**
Muut vapaa-ajan laitokset								
Määräraha kattaa urheilu-, vapaa-aika- ja liikuntapaikkojen saneerauksen ja uudistamisen. Määräraha jaetaan erillisellä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksellä. Pitkän aikavälin investointisuunnitelma, joka koskee laitosten perusparannuksia, hyväksytään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla.								
Vuodelle 2026 esitetään 250 000 euron määrärahaa. Määrärahan ehdotetaan kattavan vuosien 2027–2028 tulevien investointihankkeiden suunnittelun sekä erilaisia perusparannuksia, jotka perustuvat pitkän aikavälin investointisuunnitelmaan.								
Menot		-300 000	**-250 000**	-500 000	**-300 000**	-500 000	**-300 000**	**-850 000**
Tulot		0	**0**	0	**0**	0	**0**	**0**
Netto		-300 000	**-250 000**	-500 000	**-300 000**	-500 000	**-300 000**	**-850 000**
Kulttuuri ja vapaa-aika, yhteensä								
Menot		-1 525 000	**-1 475 000**	-500 000	**-300 000**	-500 000	**-300 000**	**-2 075 000**
Tulot		210 000	**210 000**	0	**0**	0	**0**	**210 000**
Netto		-1 315 000	**-1 265 000**	-500 000	**-300 000**	-500 000	**-300 000**	**-1 865 000**
Bruttoinvestoinnit, kaupunki		-21 435 000	**-20 105 000**	-29 780 000	**-35 050 000**	-30 720 000	**-30 370 000**	**-85 525 000**
Tulot, kaupunki		310 000	**1 810 000**	250 000	**250 000**	250 000	**250 000**	**2 310 000**
Nettoinvestoinnit, kaupunki		-21 125 000	**-18 295 000**	-29 530 000	**-34 800 000**	-30 470 000	**-30 120 000**	**-83 215 000**

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINNIT 2026-2028	Hankkeen kokonais-kustannus	TA 2026		Suunnitelma 2027		Suunnitelma 2028		Ehdotus tal.suunn 2026-2028
		Lautakunnan ehdotus	Talousarvio	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	Lautakunnan ehdotus	Suunnitelma	
LIIKELAITOKSET								
Raaseporin Vesi:								
Vedenottamoiden täydennys								
Menot		-280 000	**-280 000**	-250 000	**-250 000**	-250 000	**-250 000**	**-780 000**
Asuin- ja teollisuusalueiden laajennus								
Menot		-600 000	**-600 000**	-300 000	**-300 000**	-300 000	**-300 000**	**-1 200 000**
Saneeraus: johtoverkko, pintavesijohdon laajennus								
Menot		-1 400 000	**-1 400 000**	-1 800 000	**-1 800 000**	-1 800 000	**-1 800 000**	**-5 000 000**
Viemäripumppuasemien täydennys								
Menot		-80 000	**-80 000**	-100 000	**-100 000**	-100 000	**-100 000**	**-280 000**
Puhdistamojen täydennys								
Menot		-140 000	**-140 000**	-150 000	**-150 000**	-150 000	**-150 000**	**-440 000**
Raaseporin Vesi								
Menot		-2 500 000	**-2 500 000**	-2 600 000	**-2 600 000**	-2 600 000	**-2 600 000**	**-7 700 000**
Tulot		0	**0**	0	**0**	0	**0**	**0**
Netto		-2 500 000	**-2 500 000**	-2 600 000	**-2 600 000**	-2 600 000	**-2 600 000**	**-7 700 000**
Bruttoinvestoinnit sis. Liikelaitokset		-23 935 000	**-22 605 000**	-32 380 000	**-37 650 000**	-33 320 000	**-32 970 000**	**-93 225 000**
Tulot sis. Liikelaitokset		310 000	**1 810 000**	250 000	**250 000**	250 000	**250 000**	**2 310 000**
Nettoinvestoinnit sis. Liikelaitokset		-23 625 000	**-20 795 000**	-32 130 000	**-37 400 000**	-33 070 000	**-32 720 000**	**-90 915 000**

RASEBORG
RAASEPORI

Investointiohjelma

INVESTOINTIOHJELMA	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Investointiohjelma vuosittain	**18,30**	**34,80**	**30,12**	**26,07**	**23,10**	**11,01**	**5,25**	**9,41**	**5,80**	**5,96**
RAKENNUKSET										
Rakennukset, investoinnit										
Katarinaskolan, osa 2 (uudisrakennus)	O	OO	OO							
Uusi päiväkoti Karjaalla	OO									
Ekenäs högstadieskola	O	OO	OO							
Karjaan Yhteiskoulu, B-talo	O	OO	OO							
Karjaan Yhteiskoulu, A-talo	O			O	OO	OO				
Tammiharjun alue	OO									
Tammisaari, uusi päiväkoti viidelle ryhmälle	O	OO	OO							
Österby daghem	O	OO	OO							
Pohjan terveystalo	OO									
Ekparkens skola	OO									
Raaseporin Vesi, varikko ja toimisto	OO									
Pohja koulut	OO									
Grabbegården	O	OO								
Uimahalli			O	OO	OO					
Seminarieskolan			O	OO	OO					
Österby skola				O	OO	OO				
Villa Haga				O	OO					
Skogsgläntans daghem					O	OO				
Höjdens skola						O	OO	OO		
Snappertuna skola							OO			
Tammisaari, G-talo							O	OO	OO	
Bromarv skola								OO		
Energiatehokkuustoimenpiteet	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO		
Peruskorjaukset	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Rakennukset yhteensä	10,17	25,32	16,40	11,00	18,65	6,40	1,40	1,40	1,40	1,40
INFRA										
Infrastruktuurin investoinnit										
Puistolaitteet ja leikkipuistot	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Bulevardin koulukampus/ulkoalueet			OO							
Ulkoilureitit		OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Mattopesupaikka	OO									
<u>Pienvenesatamat</u>										
Stallörinpuisto, suunnitelman toteuttaminen	OO	OO	OO							
Veneenlaskupaikat (Ormnäs, Pohjoissatama)		OO								
Fisktorget- Barkens Udde	O		OO	OO	OO					
Laiturikiinnikkeet			OO	OO						
<u>Liikenneväylät</u>										
Liikenneväylät, perusparannukset	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Karjaantie		OO								
Västvallen		O	OO							
Stora kyrkogatan				OO	OO	OO				
<u>Sillat ja maasillat</u>										
Sillat ja maasillat, siltaselvitys 2025			OO	OO			OO			
Ylikulku Tammisaari								OO		
Alikulku/Silta Rautatienkatu			OO							

RASEBORG
RAASEPORI

INVESTOINTIOHJELMA	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Investointiohjelma vuosittain	**18,30**	**34,80**	**30,12**	**26,07**	**23,10**	**11,01**	**5,25**	**9,41**	**5,80**	**5,96**
Uusia asuin- ja teollisuusalueita			OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Båssastrand		OO								
Horsbäck II			OO							
Horsbäck (vanha)	OO									
Bäljars/Rödmossen	OO									
Mustion alue			OO							
Maankäyttösopimukset (Fiskars)	OO									
Maankäyttösopimukset (Åminne)			OO							
Liikennejärjestelyt VT 25										
Leksvallintien kevyen liikenteen väylä ja alikulkukäytävä	O	OO								
VT 25 Langansbölen-Västerbackan tiesuunnitelma				OO	OO					
VT 25 liittymäjärjestelyt										
Strandis ramppi (Ajurinpuisto)	OO									
Tammisaari-Tenhola pyöräilyreitti				OO						
Skogbyn liittymäjärjestelyt	O		OO							
Mustionjoki, kalatiet	OO	OO	OO	OO						
INFRA yhteensä	5,43	8,87	13,17	14,36	3,80	3,90	3,20	7,30	3,75	3,85
Kulttuuri ja vapaa-aika										
Investoinnit										
Karjaan urheilukenttä	OO									
Muut vapaa-aika kohteet	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Kulttuuri ja vapaa-aika yhteensä	1,265	0,30	0,30	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
MUUT										
Muut investoinnit										
Maa-alueiden osto	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Kiinteistömyynti	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO	OO
Numeerinen pohjakartta	OO	OO		OO		OO		OO		OO
Muut yhteensä	1,43	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31	0,25	0,31

O = Suunnittelu
OO = Toteuttaminen

RASEBORG
RAASEPORI

15. Ulkoinen tuloslaskelmaosa 2026–2028

TULOSLASKELMA sis. liikelait. Raaseporin Vesi	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ennuste 30.09.2025	Ehdotus BU 2026	Talousarvio 2026	Suunn. 2027	Suunn. 2028
Toimintatulot							
Myytitulot	11 100 246	10 031 770		10 158 502	10 208 063	10 422 007	10 497 922
Maksutulot	2 406 586	2 470 680		2 485 250	2 482 250	2 482 250	2 482 250
Tuet ja avustukset	3 657 783	3 883 350		3 505 290	3 369 290	3 201 400	3 223 000
Muut toimintatulot	8 039 354	6 886 420		6 270 900	6 477 263	7 239 513	4 608 473
Toimintatulot	**25 203 970**	**23 272 220**	**24 255 985**	**22 419 942**	**22 536 866**	**23 345 170**	**20 811 645**
Valmistus omaan käyttöön	**388 431**	**505 500**	**381 000**	**448 324**	**448 324**	**456 700**	**463 700**
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-64 526 894	-66 557 020		-67 894 433	-67 325 716	-67 661 066	-68 734 402
Palvelujen ostot	-20 164 860	-21 541 080		-20 858 373	-20 958 578	-20 936 650	-20 799 797
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 959 924	-9 740 200		-9 229 045	-9 041 645	-8 835 330	-8 901 160
Avustukset	-6 520 810	-8 590 520		-8 358 120	-8 000 644	-7 640 920	-7 640 920
Muut toimintamenot	-6 494 803	-5 651 380		-4 808 040	-5 070 460	-4 795 906	-4 863 826
Toimintamenot	**-106 667 291**	**-112 080 200**	**-109 541 054**	**-111 148 011**	**-110 397 043**	**-109 869 872**	**-110 940 105**
TOIMINTAKATE	**-81 074 889**	**-88 302 480**	**-84 904 069**	**-88 279 745**	**-87 411 853**	**-86 068 002**	**-89 664 760**
Verotulot	**71 679 177**	**73 446 000**	**71 213 000**	**74 217 000**	**74 217 000**	**75 471 000**	**78 070 000**
Kunnallisvero	55 748 010	57 553 000	55 654 000	58 501 000	58 501 000	59 569 000	62 000 000
Kiinteistövero	12 457 956	12 520 000	12 502 000	12 520 000	12 520 000	12 520 000	12 520 000
Yhteisövero	3 473 211	3 373 000	3 057 000	3 196 000	3 196 000	3 382 000	3 550 000
Valtionosuudet	**18 460 741**	**19 829 964**	**19 830 000**	**19 004 083**	**19 004 083**	**19 004 083**	**19 004 083**
Rahoitustulot ja-menot							
Korkotulot, ulkoiset	1 663 323	1 742 800	1 734 333	1 690 332	1 690 332	1 648 333	1 606 333
Korkotulot, sisäiset	46 995	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	691 184	692 800	689 910	672 833	672 833	672 833	672 833
Korkomenot, ulkoiset	-77 235	-1 011 000	-790 779	-1 430 000	-1 206 000	-2 060 000	-3 081 000
Korkomenot, sisäiset	-46 995	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-6 419	-6 000	-6 025	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Korvaus peruspääomasta	-598 533	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000	-599 000
VUOSIKATE	**10 737 349**	**5 793 084**	**7 167 370**	**5 269 503**	**6 361 395**	**8 063 247**	**6 002 489**
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 718 567	-8 480 500	-8 480 504	-8 773 000	-8 273 000	-9 196 000	-9 266 000
Arvonalentumiset	-624 226	0	0	0	0		
Satunnaiset erät							
TILIKAUDEN TULOS	**2 394 555**	**-2 687 416**	**-1 313 134**	**-3 503 497**	**-1 911 605**	**-1 132 753**	**-3 263 511**
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**2 394 555**	**-2 687 416**	**-1 313 134**	**-3 503 497**	**-1 911 605**	**-1 132 753**	**-3 263 511**

Tunnusluvut ulkoiseen tuloslaskelmaosaan 2026–2028

TUNNUSLUVUT							
Toimintatulot / -menot, %	-23,6	-20,8	-22,1	-20,2	-20,4	-21,2	-18,8
Verotulot, euro/asukas	2 651	2 700	2 638	2 749	2 749	2 795	2 891
Valtionosuudet, euro/asukas	683	729	734	704	704	704	704
Vuosikate, euro/asukas	397	213	265	195	236	299	222
Vuosikate / Poistot, %	128,7	68,3	84,5	60,1	76,9	87,7	64,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	24 776	22 089	23 463	19 960	21 552	20 420	17 156
Asukasmäärä vuoden lopussa	27 037	27 200	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000

RASEBORG
RAASEPORI

16. Kunnan ja liikelaitoksen tuloslaskelma

	Talousarvio 2026		Eliminoinnit		
	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kunnan tulos-laskelmaosa ml. liikelaitokset
Toimintatulot	45 433 606	6 860 500			52 294 106
Toimintamenot	-135 641 177	-4 064 782			-139 705 959
Toimintakate	**-90 207 571**	**2 795 718**	**0**	**0**	**-87 411 853**
Verotulot	74 217 000				74 217 000
Valtionosuudet	19 004 083				19 004 083
Rahoitustulot ja menot					
Korkotulot	1 690 332		0		1 690 332
Muut rahoitustulot	668 533	4 300	-599 000		73 833
Korkomenot	-1 076 000	-130 000		0	-1 206 000
Muut rahoitusmenot	-6 000				-6 000
Korvaus peruspääomasta		-599 000		599 000	0
Vuosikate	**4 290 377**	**2 071 018**	**-599 000**	**599 000**	**6 361 395**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 606 000	-1 667 000			-8 273 000
Arvonalentumiset	0				0
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	**-2 315 623**	**404 018**	**-599 000**	**599 000**	**-1 911 605**

16.1. Liikelaitosten vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Talousarvio 2026		Eliminoinnit		
	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Raaseporin Vesi	Kunnan tulos-laskelmaosa ml. liikelaitokset
Tulorahoitus					
Vuosikate	4 290 377	2 071 018			6 361 395
Satunnaiset erät					0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 000 000				-1 000 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-20 105 000	-2 500 000			-22 605 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 710 000				1 710 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 100 000				1 100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-14 004 623**	**-428 982**	**0**	**0**	**-14 433 605**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0				0
Antolainasaamisten vähennykset	1 000 000				1 000 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	37 000 000	1 000 000			38 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-24 403 905	-541 030			-24 944 935
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0				0
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-408 528**	**29 988**	**0**	**0**	**-378 540**

RASEBORG
RAASEPORI

17. Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot

TALOUSARVIO 2026

Ulkoiset

	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Muutos % TA 25-26	Muutos % TP24-TA26
Tilintarkastus						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-57 735	-68 010	-66 030	-66 029	-2,9	14,4
Netto	**-57 735**	**-68 010**	**-66 030**	**-66 029**	**-2,9**	**14,4**
Hallinto						
Tulot	817 168	433 600	412 500	412 500	-4,9	-49,5
Menot	-5 961 497	-5 623 606	-5 483 445	-5 178 764	-7,9	-13,1
Netto	**-5 144 329**	**-5 190 006**	**-5 070 945**	**-4 766 264**	**-8,2**	**-7,3**
Sisäistet palvelut						
Tulot	348 547	307 910	319 750	207 950	-32,5	-40,3
Menot	-10 827 318	-11 311 520	-10 975 870	-10 963 789	-3,1	1,3
Netto	**-10 478 771**	**-11 003 610**	**-10 656 120**	**-10 755 839**	**-2,3**	**2,6**
HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 165 715	741 510	732 250	620 450	-37,4	-89,8
Menot	-16 846 550	-17 003 136	-16 525 345	-16 208 582	-13,9	2,6
Netto	**-15 680 835**	**-16 261 626**	**-15 793 095**	**-15 588 132**	**-4,1**	**-0,6**
Toimialahallinto (Sivistys ja hyvinvointi)						
Tulot	716 920	470 900	546 800	546 800	16,1	-23,7
Menot	-4 609 792	-4 713 220	-4 969 642	-4 899 642	4,0	6,3
Netto	**-3 892 872**	**-4 242 320**	**-4 422 842**	**-4 352 842**	**2,6**	**11,8**
Varhaiskasvatusosasto						
Tulot	1 238 064	893 810	865 300	872 300	-2,4	-29,5
Menot	-16 710 731	-16 674 229	-16 961 390	-16 911 410	1,4	1,2
Netto	**-15 472 667**	**-15 780 419**	**-16 096 090**	**-16 039 110**	**1,6**	**3,7**
Opetustoimen osasto						
Tulot	1 407 470	804 730	895 400	895 400	11,3	-36,4
Menot	-25 692 195	-25 857 761	-27 145 248	-26 803 438	3,7	4,3
Netto	**-24 284 725**	**-25 053 031**	**-26 249 848**	**-25 908 038**	**3,4**	**6,7**
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto						
Tulot	2 294 627	2 560 320	2 490 290	2 268 290	-11,4	-1,1
Menot	-7 915 119	-8 406 936	-8 308 517	-8 130 622	-3,3	2,7
SIVISTYS JA HYVINVOINTI YHTEENSÄ						
Tulot	5 657 080	4 729 760	4 797 790	4 582 790	-3,1	-19,0
Menot	-54 927 836	-55 652 146	-57 384 797	-56 745 112	2,0	3,3
Netto	**-49 270 756**	**-50 922 386**	**-52 587 007**	**-52 162 322**	**2,4**	**5,9**
Toimialahallinto (Kaupunkiympäristö)						
Tulot	211 692	12 800	7 200	7 200	-43,8	-96,6
Menot	-1 146 691	-1 477 410	-1 352 932	-1 483 737	0,4	29,4
Netto	**-934 999**	**-1 464 610**	**-1 345 732**	**-1 476 537**	**0,8**	**57,9**
Kiinteistö- ja investointiosasto						
Tulot	5 785 692	5 092 700	4 027 974	4 134 337	-18,8	-28,5
Menot	-11 551 384	-12 484 000	-11 373 562	-11 771 142	-5,7	1,9
Netto	**-5 765 692**	**-7 391 300**	**-7 345 588**	**-7 636 805**	**3,3**	**32,5**
Yhdyskuntatekninen osasto						
Tulot	809 451	594 700	611 450	711 450	19,6	-12,1
Menot	-5 685 648	-5 596 920	-5 580 350	-5 556 574	-0,7	-2,3
Netto	**-4 876 197**	**-5 002 220**	**-4 968 900**	**-4 845 124**	**-3,1**	**-0,6**

Sisäiset

	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Muutos % TA 25-26	Muutos % TP24-TA26
Tilintarkastus						
Tulot	0	0	0	0		
Menot	-4 858	-5 430	-4 280	-4 290	-21,0	-11,7
Netto	**-4 858**	**-5 430**	**-4 280**	**-4 290**	**-21,0**	**-11,7**
Hallinto						
Tulot	35 110	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-563 694	-523 780	-522 770	-608 516	16,2	8,0
Netto	**-528 584**	**-523 780**	**-522 770**	**-608 516**	**16,2**	**15,1**
Sisäistet palvelut						
Tulot	10 836 009	10 741 370	11 067 030	11 013 356	2,5	1,6
Menot	-765 303	-750 600	-821 110	-738 494	-1,6	-3,5
Netto	**10 070 706**	**9 990 770**	**10 245 920**	**10 274 862**	**2,8**	**2,0**
HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	10 871 119	10 741 370	11 067 030	11 013 356	2,5	1,3
Menot	-1 333 855	-1 279 810	-1 348 160	-1 351 300	5,6	1,3
Netto	**9 537 264**	**9 461 560**	**9 718 870**	**9 662 056**	**2,1**	**1,3**
Toimialahallinto (Sivistys ja hyvinvointi)						
Tulot	383	0	0	0	0,0	-100,0
Menot	-136 506	-117 500	-137 082	-137 112	16,7	0,4
Netto	**-136 123**	**-117 500**	**-137 082**	**-137 112**	**16,7**	**0,7**
Varhaiskasvatusosasto						
Tulot	938	500	0	0	-100,0	-100,0
Menot	-6 018 550	-6 150 840	-6 184 161	-6 331 641	2,9	5,2
Netto	**-6 017 612**	**-6 150 340**	**-6 184 161**	**-6 331 641**	**2,9**	**5,2**
Opetustoimen osasto						
Tulot	37 020	36 400	31 000	31 000	-14,8	-16,3
Menot	-14 387 196	-14 373 420	-14 776 269	-14 760 683	2,7	2,6
Netto	**-14 350 176**	**-14 337 020**	**-14 745 269**	**-14 729 683**	**2,7**	**2,6**
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto						
Tulot	292 445	253 300	304 800	304 800	20,3	4,2
Menot	-4 670 250	-4 713 530	-4 621 554	-4 564 124	-3,2	-2,3
SIVISTYS JA HYVINVOINTI YHTEENSÄ						
Tulot	330 786	290 200	335 800	335 800	15,7	1,5
Menot	-25 212 502	-25 355 290	-25 719 066	-25 793 560	1,7	2,3
Netto	**-24 881 716**	**-25 065 090**	**-25 383 266**	**-25 457 760**	**1,6**	**2,3**
Toimialahallinto (Kaupunkiympäristö)						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-58 295	-50 890	-38 276	-38 316	-24,7	-34,3
Netto	**-58 295**	**-50 890**	**-38 276**	**-38 316**	**-24,7**	**-34,3**
Kiinteistö- ja investointiosasto						
Tulot	16 630 904	16 962 400	16 892 350	17 029 210	0,4	2,4
Menot	-1 281 174	-1 260 470	-1 160 147	-1 160 697	-7,9	-9,4
Netto	**15 349 730**	**15 701 930**	**15 732 203**	**15 868 513**	**1,1**	**3,4**
Yhdyskuntatekninen osasto						
Tulot	24 313	14 000	8 000	8 000	-42,9	-67,1
Menot	-307 533	-349 980	-312 146	-312 516	-10,7	1,6
Netto	**-283 220**	**-335 980**	**-304 146**	**-304 516**	**-9,4**	**7,5**

RASEBORG
RAASEPORI

TALOUSARVIO 2026

Ulkoiset

	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Muutos % TA 25-26	Muutos % TP24-TA26
Kaavoitus						
Tulot	226 195	238 000	95 750	95 750	-59,8	-57,7
Menot	-941 258	-1 017 100	-919 944	-919 944	-9,6	-2,3
Netto	**-715 062**	**-779 100**	**-824 194**	**-824 194**	**5,8**	**15,3**
Mittaus						
Tulot	1 873 997	1 902 000	2 196 000	2 296 000	20,7	22,5
Menot	-2 175 695	-675 080	-660 008	-660 008	-2,2	-69,7
Netto	**-301 698**	**1 226 920**	**1 535 992**	**1 635 992**	**33,3**	**-642,3**
Viranomaistehtävien osasto						
Tulot	673 606	569 300	607 890	607 890	6,8	-9,8
Menot	-1 426 231	-1 555 727	-1 414 104	-1 444 104	-7,2	1,3
Netto	**-752 625**	**-986 427**	**-806 214**	**-836 214**	**-15,2**	**11,1**
Jätelautakunta						
Tulot	664 741	702 300	714 462	714 462	1,7	7,5
Menot	-578 017	-607 210	-613 195	-613 195	1,0	6,1
Netto	**86 724**	**95 090**	**101 267**	**101 267**	**6,5**	**16,8**
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ						
Tulot	10 245 375	9 111 800	8 260 726	8 567 089	-6,0	-16,4
Menot	-23 504 924	-23 413 447	-21 914 095	-22 448 704	-4,1	-4,5
Netto	**-13 259 549**	**-14 301 647**	**-13 653 369**	**-13 881 615**	**-2,9**	**4,7**
Toimialahallinto (Elinkeino- ja työllisyyspalvelut)						
Tulot	581 877	470 000	450 000	417 500	-11,2	-28,2
Menot	-2 507 646	-2 985 067	-2 803 734	-2 714 105	-9,1	8,2
Netto	**-1 925 769**	**-2 515 067**	**-2 353 734**	**-2 296 605**	**-8,7**	**19,3**
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto / Työllisyysalue						
Tulot	0	1 580 000	1 475 000	1 475 000	-6,6	0,0
Menot	0	-4 527 711	-4 149 799	-4 134 799	-8,7	0,0
Netto	**0**	**-2 947 711**	**-2 674 799**	**-2 659 799**	**-9,8**	**0,0**
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto / Oma toiminta						
Tulot	934 177	300 000	220 000	390 860	30,3	-58,2
Menot	-4 014 548	-3 497 925	-3 440 550	-3 260 550	-6,8	-18,8
Netto	**-3 080 371**	**-3 197 925**	**-3 220 550**	**-2 869 690**	**-10,3**	**-6,8**
Yrityspalveluiden osasto						
Tulot	178 661	35 000	82 000	71 000	102,9	-60,3
Menot	-981 442	-899 592	-864 916	-820 407	-8,8	-16,4
Netto	**-802 781**	**-864 592**	**-782 916**	**-749 407**	**-13,3**	**-6,6**
ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 694 715	2 385 000	2 227 000	2 354 360	-1,3	38,9
Menot	-7 503 636	-11 910 295	-11 258 999	-10 929 861	-8,2	45,7
Netto	**-5 808 921**	**-9 525 295**	**-9 031 999**	**-8 575 501**	**-10,0**	**47,6**
Raaseporin kaupunki						
Tulot	18 762 885	16 968 070	16 017 766	16 124 689	-5,0	-14,1
Menot	-102 782 945	-107 979 024	-107 083 236	-106 332 259	-1,5	3,5
Netto	**-84 020 060**	**-91 010 954**	**-91 065 470**	**-90 207 570**	**-0,9**	**7,4**
Raaseporin Vesi						
Tulot	6 829 517	6 809 650	6 850 500	6 860 500	0,7	0,5
Menot	-3 882 542	-4 101 180	-4 064 782	-4 064 782	-0,9	4,7
Netto	**2 946 975**	**2 708 470**	**2 785 718**	**2 795 718**	**3,2**	**-5,1**
KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Tulot	25 592 402	23 777 720	22 868 266	22 985 189	-3,3	-10,2
Menot	-106 665 487	-112 080 204	-111 148 018	-110 397 041	-1,5	3,5
Netto	**-81 073 085**	**-88 302 484**	**-88 279 752**	**-87 411 852**	**-1,0**	**7,8**

Sisäiset

	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Muutos % TA 25-26	Muutos % TP24-TA26
Kaavoitus						
Tulot	0	1 500	1 500	1 500	0,0	0,0
Menot	-103 509	-129 970	-71 898	-71 938	-44,7	-30,5
Netto	**-103 509**	**-128 470**	**-70 398**	**-70 438**	**-45,2**	**-31,9**
Mittaus						
Tulot	880 598	882 000	823 551	823 551	-6,6	-6,5
Menot	-108 432	-65 110	-65 178	-65 248	0,2	-39,8
Netto	**772 165**	**816 890**	**758 373**	**758 303**	**-7,2**	**-1,8**
Viranomaistehtävien osasto						
Tulot	4 867	7 500	7 500	7 500	0,0	54,1
Menot	-118 467	-119 810	-112 652	-112 732	-5,9	-4,8
Netto	**-113 600**	**-112 310**	**-105 152**	**-105 232**	**-6,3**	**-7,4**
Jätelautakunta						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-2 220	-6 790	-11 388	-11 388	67,7	413,0
Netto	**-2 220**	**-6 790**	**-11 388**	**-11 388**	**67,7**	**413,0**
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ						
Tulot	17 540 681	17 867 400	17 732 901	17 869 761	0,0	1,9
Menot	-1 979 630	-1 983 020	-1 771 685	-1 772 835	-10,6	-10,4
Netto	**15 561 052**	**15 884 380**	**15 961 216**	**16 096 926**	**1,3**	**3,4**
Toimialahallinto (Elinkeino- ja työllisyyspalvelut)						
Tulot	89 264	70 000	90 000	90 000	28,6	0,8
Menot	-31 136	-27 070	-45 176	-45 236	67,1	45,3
Netto	**58 128**	**42 930**	**44 824**	**44 764**	**4,3**	**-23,0**
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto / Työllisyysalue						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	0	-171 310	-176 887	-179 245	4,6	0,0
Netto	**0**	**-171 310**	**-176 887**	**-179 245**	**4,6**	**0,0**
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto / Oma toiminta						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-212 239	-89 930	-127 952	-129 894	44,4	-38,8
Netto	**-212 239**	**-89 930**	**-127 952**	**-129 894**	**44,4**	**-38,8**
Yrityspalveluiden osasto						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-62 490	-62 540	-36 808	-36 848	-41,1	-41,0
Netto	**-62 490**	**-62 540**	**-36 808**	**-36 848**	**-41,1**	**-41,0**
ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	89 264	70 000	90 000	90 000	28,6	0,8
Menot	-305 865	-350 850	-386 823	-391 223	11,5	27,9
Netto	**-216 601**	**-280 850**	**-296 823**	**-301 223**	**7,3**	**39,1**
Raaseporin kaupunki						
Tulot	28 831 850	28 968 970	29 225 731	29 308 917	1,2	1,7
Menot	-28 831 851	-28 968 970	-29 225 734	-29 308 917	1,2	1,7
Netto	**-2**	**0**	**-3**	**0**	**0,0**	**0,0**

RASEBORG
RAASEPORI

TALOUSARVIO 2026

Ulkoiset / Sisäiset

	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Muutos % TA 25-26	Muutos % TP24-TA26
Tilintarkastus						
Tulot	0	0	0	0	0,0	0,0
Menot	-62 593	-73 440	-70 310	-70 319	-4,2	12,3
Netto	**-62 593**	**-73 440**	**-70 310**	**-70 319**	**-4,2**	**12,3**
Hallinto						
Tulot	852 278	433 600	412 500	412 500	-4,9	-51,6
Menot	-6 525 191	-6 147 386	-6 006 215	-5 787 280	-5,9	-11,3
Netto	**-5 672 913**	**-5 713 786**	**-5 593 715**	**-5 374 780**	**-5,9**	**-5,3**
Sisäistet palvelut						
Tulot	11 184 556	11 049 280	11 386 780	11 221 306	1,6	0,3
Menot	-11 592 621	-12 062 120	-11 796 980	-11 702 283	-3,0	0,9
Netto	**-408 065**	**-1 012 840**	**-410 200**	**-480 977**	**-52,5**	**17,9**
HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	12 036 834	11 482 880	11 799 280	11 633 806	-3,3	-51,3
Menot	-18 180 405	-18 282 946	-17 873 505	-17 559 882	-13,1	1,9
Netto	**-6 143 571**	**-6 800 066**	**-6 074 225**	**-5 926 076**	**-12,9**	**-3,5**
Toimialahallinto (Sivistys ja hyvinvointi)						
Tulot	717 303	470 900	546 800	546 800	16,1	-23,8
Menot	-4 746 297	-4 830 720	-5 106 724	-5 036 754	4,3	6,1
Netto	**-4 028 994**	**-4 359 820**	**-4 559 924**	**-4 489 954**	**3,0**	**11,4**
Varhaiskasvatusosasto						
Tulot	1 239 002	894 310	865 300	872 300	-2,5	-29,6
Menot	-22 729 281	-22 825 069	-23 145 551	-23 243 051	1,8	2,3
Netto	**-21 490 279**	**-21 930 759**	**-22 280 251**	**-22 370 751**	**2,0**	**4,1**
Opetustoimen osasto						
Tulot	1 444 491	841 130	926 400	926 400	10,1	-35,9
Menot	-40 079 391	-40 231 181	-41 921 517	-41 564 121	3,3	3,7
Netto	**-38 634 900**	**-39 390 051**	**-40 995 117**	**-40 637 721**	**3,2**	**5,2**
Kulttuuri- ja vapaa-aikaosasto						
Tulot	2 587 071	2 813 620	2 795 090	2 573 090	-8,5	-0,5
Menot	-12 585 369	-13 120 466	-12 930 071	-12 694 746	-3,2	0,9
SIVISTYS JA HYVINVOINTI YHTEENSÄ						
Tulot	5 987 866	5 019 960	5 133 590	4 918 590	-2,0	-17,9
Menot	-80 140 338	-81 007 436	-83 103 863	-82 538 672	1,9	3,0
Netto	**-74 152 472**	**-75 987 476**	**-77 970 273**	**-77 620 082**	**2,1**	**4,7**
Toimialahallinto (Kaupunkiympäristö)						
Tulot	211 692	12 800	7 200	7 200	-43,8	-96,6
Menot	-1 204 986	-1 528 300	-1 391 208	-1 522 053	-0,4	26,3
Netto	**-993 293**	**-1 515 500**	**-1 384 008**	**-1 514 853**	**0,0**	**52,5**
Kiinteistö- ja investointiosasto						
Tulot	22 416 595	22 055 100	20 920 324	21 163 547	-4,0	-5,6
Menot	-12 832 558	-13 744 470	-12 533 709	-12 931 839	-5,9	0,8
Netto	**9 584 037**	**8 310 630**	**8 386 615**	**8 231 708**	**-0,9**	**-14,1**
Yhdyskuntatekninen osasto						
Tulot	833 764	608 700	619 450	719 450	18,2	-13,7
Menot	-5 993 180	-5 946 900	-5 892 496	-5 869 090	-1,3	-2,1
Netto	**-5 159 416**	**-5 338 200**	**-5 273 046**	**-5 149 640**	**-3,5**	**-0,2**
Kaavoitus						
Tulot	226 195	239 500	97 250	97 250	-59,4	-57,0
Menot	-1 044 766	-1 147 070	-991 842	-991 882	-13,5	-5,1
Netto	**-818 571**	**-907 570**	**-894 592**	**-894 632**	**-1,4**	**9,3**

RASEBORG
RAASEPORI

TALOUSARVIO 2026

Ulkoiset / Sisäiset

	Tilinpäätös 2024	TA 2025 Käyttösuunnitelma sis. TA-muutokset	Ehdotus 2026	Talousarvio 2026	Muutos % TA 25-26	Muutos % TP24-TA26
Mittaus						
Tulot	2 754 595	2 784 000	3 019 551	3 119 551	12,1	13,2
Menot	-2 284 127	-740 190	-725 186	-725 256	-2,0	-68,2
Netto	**470 467**	**2 043 810**	**2 294 365**	**2 394 295**	**17,1**	**408,9**
Viranomaistehtävien osasto						
Tulot	678 473	576 800	615 390	615 390	6,7	-9,3
Menot	-1 544 698	-1 675 537	-1 526 756	-1 556 836	-7,1	0,8
Netto	**-866 225**	**-1 098 737**	**-911 366**	**-941 446**	**-14,3**	**8,7**
Jätelautakunta						
Tulot	664 741	702 300	714 462	714 462	1,7	7,5
Menot	-580 237	-614 000	-624 583	-624 583	1,7	7,6
Netto	**84 504**	**88 300**	**89 879**	**89 879**	**1,8**	**6,4**
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ						
Tulot	27 786 056	26 979 200	25 993 627	26 436 850	-2,0	-4,9
Menot	-25 484 553	-25 396 467	-23 685 780	-24 221 539	-4,6	-5,0
Netto	**2 301 503**	**1 582 733**	**2 307 847**	**2 215 311**	**40,0**	**-3,7**
Toimialahallinto (Elinkeino- ja työllisyyspalvelut)						
Tulot	671 141	540 000	540 000	507 500	0,0	0,0
Menot	-2 538 782	-3 012 137	-2 848 910	-2 759 341	-8,4	8,7
Netto	**-1 867 641**	**-2 472 137**	**-2 308 910**	**-2 251 841**	**-8,9**	**20,6**
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto / Työllisyysalue						
Tulot	0	1 580 000	1 475 000	1 475 000	-6,6	0,0
Menot	0	-4 699 021	-4 326 686	-4 314 044	-8,2	0,0
Netto	**0**	**-3 119 021**	**-2 851 686**	**-2 839 044**	**-9,0**	**0,0**
Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osasto / Oma toiminta						
Tulot	934 177	300 000	220 000	390 860	30,3	-58,2
Menot	-4 226 787	-3 587 855	-3 568 502	-3 390 444	-5,5	-19,8
Netto	**-3 292 610**	**-3 287 855**	**-3 348 502**	**-2 999 584**	**-8,8**	**-8,9**
Yrityspalveluiden osasto						
Tulot	178 661	35 000	82 000	71 000	102,9	-60,3
Menot	-1 043 932	-962 132	-901 724	-857 255	-10,9	-17,9
Netto	**-865 271**	**-927 132**	**-819 724**	**-786 255**	**-15,2**	**-9,1**
ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 783 979	2 455 000	2 317 000	2 444 360	-0,4	37,0
Menot	-7 809 501	-12 261 145	-11 645 822	-11 321 084	-7,7	45,0
Netto	**-6 025 522**	**-9 806 145**	**-9 328 822**	**-8 876 724**	**-9,5**	**47,3**
Raaseporin kaupunki						
Tulot	47 594 735	45 937 040	45 243 497	45 433 606	-1,1	-4,5
Menot	-131 614 797	-136 947 994	-136 308 970	-135 641 177	-1,0	3,1
Netto	**-84 020 061**	**-91 010 954**	**-91 065 473**	**-90 207 571**	**-0,9**	**7,4**
Raaseporin Vesi						
Tulot	6 829 517	6 809 650	6 850 500	6 860 500	0,7	0,5
Menot	-3 882 542	-4 101 180	-4 064 782	-4 064 782	-0,9	4,7
Netto	**2 946 975**	**2 708 470**	**2 785 718**	**2 795 718**	**3,2**	**-5,1**
KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Tulot	54 424 252	52 746 690	52 093 997	52 294 106	-0,9	-3,9
Menot	-135 497 339	-141 049 174	-140 373 752	-139 705 959	-1,0	3,1
Netto	**-81 073 086**	**-88 302 484**	**-88 279 755**	**-87 411 853**	**-1,0**	**7,8**

